İŞKUR

GAZİANTEP İŞGÜCÜ PİYASASI RAPORU

2013

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GAZİANTEP ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Raporu Hazırlayanlar:

Adem BOZGİL İş ve Meslek Danışmanı

Mehmet YILMAZ İş ve Meslek Danışmanı

Ramazan SERİNER İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Sosyo-ekonomik gelişmişlik açısından Türkiye'nin önde gelen illerinden olan Gaziantep aynı zamanda iç göç bakımından bir çekim merkezidir. Bu durum kent açısından; hem genç ve dinamik nüfus yapısıyla fırsatlar sunmakta hem de işgücünün vasıf ve eğitim düzeyinin düşüklüğünden ötürü bir meydan okuma yaratmaktadır.

Türkiye İş Kurumunun il düzeyinde örneklem boyutu açısından en kapsamlı İşgücü Piyasası Araştırması olan "Gaziantep İli İşgücü Piyasası Araştırmasında'' işgücü piyasasının arz ve talebi incelenmiş; işgücü yapısı, sektörler bazında ihtiyaç duyulan mesleki eğitim ve deneyim ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla Gaziantep genelinde sektörler bazında ihtiyaç duyulan personel vasıfları değerlendirilmiştir.

Sanayisinin hızla gelişmesiyle dikkat çeken İlimizin önde gelen sorunları arasında işsizlik de yer almaktadır. Fakat işverenlerimiz aradığı nitelikte işgücünü bulamamakta, işgücünün nitelikleri işverenlerin aradığı nitelik ve beceri ile uyuşmamaktadır. Bu sorunun çözümü için işsizlerin niteliklerini ve işverenlerin hangi mesleklerde ve hangi niteliklerde elemana ihtiyacı olduğunu bilmek oldukça önemli hale gelmiştir. Mesleki eğitimin iyileştirilmesine yönelik olarak gerçekleştirilen çalışmalarda, işsizliğin önlenmesine yardımcı olmak, işverenlerin ihtiyaç duydukları mesleklerde ve nitelikte elemanları işgücü piyasasında kolayca bulabilmesini sağlamak amacıyla, yerel düzeyde bir işgücü piyasası analiz çalışması gerçekleştirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmış ve Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü işgücü talep araştırması yapmak suretiyle işgücü piyasası raporu düzenlemiştir.

Söz konusu raporla; Hem iş dünyası, hem akademisyenler hem de kamuoyu tarafından yararlanılabilinecek ve sorunun çözümü için uygulanacak tedbir ve politikalar açısından üzerinde durulması gereken önemli sonuçlar üretilmiş, birçok bilimsel araştırmaya altyapı oluşturabilecek veriler ortaya çıkarılmıştır. Bu çalışma sonrasında elde edilen resmi veriler kaynak olarak gösterilecek duruma dönüştürülmüştür.

Bu çalışmada emeği geçen tüm İŞKUR Personellerine görevlerinde başarılar diler; katılımcı firmalara teşekkürlerimi sunarım.

Erdal ATA
Gaziantep Valisi

ÖNSÖZ

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü olarak; yetki, görev ve sorumluluklarımız çerçevesinde istihdam politikasının oluşturulmasına, istihdamın korunmasına, geliştirilmesine, işsizliğin giderilmesi faaliyetlerine yardımcı olmak, işsizlik sigortası işlemlerini yürütmek, İşgücü piyasası verilerini derlemek, İşgücü ihtiyaç analizlerini yapmak-yaptırmak, İş ve Meslek Danışmanlığı hizmetlerini vermek, Mesleki Eğitim ve İşgücü uyum programlarını geliştirmek gibi faaliyetler kurum görevleri arasında sayılmakta ve yürütülmektedir.

Kurumun örgüt yapısını dikkate alarak, taşra teşkilatının yeniden yapılandırılması kurumun aktivitelerini arttırmıştır.

4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununda "İşgücü piyasası verilerini, yerel ve ulusal bazda derlemek, analiz etmek, yorumlamak ve yayınlamak, İşgücü Piyasası Bilgi Danışma Kurulunu oluşturmak ve Kurul çalışmalarını koordine etmek, işgücü arz ve talebinin belirlenmesine yönelik işgücü analizlerini yapmak, yaptırmak" Kurumumuzun görevleri arasında sayılmıştır. Gerek Kurum Kanunu gerekse İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik uyarınca; İl Müdürlüklerimiz işgücü piyasası araştırmaları yapmakta veya yaptırabilmektedirler. Ayrıca Türkiye İş Kurumu 2011-2015 Stratejik Planına göre Türkiye genelinde yılda 2 defa İşgücü Piyasası Araştırması yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda; İl Müdürlüğümüz 15.05.2013-30.06.2013 tarihleri arasında hizmet alanında bulunan 2935 işyerine, illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçların belirlenmesi ve bilgi derlenmesini sağlamak amacıyla yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak işgücü piyasası talep araştırması anketi düzenlemiştir.

Çalışma kapsamında işyerleri ziyaret edilerek; işyerlerinde çalışanların mesleklere göre dağılımları, açık işler, Aralık 2013 ve Haziran 2014 sonuna kadar herhangi bir meslekte artış ya da azalış, temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenleri araştırılarak, işyeri bilgi formları uygun bir şekilde doldurulmuştur.

Tesis edilen çalışma sonrasında bülten haline getirilerek bu veriler sanayisi gelişmiş ilimiz için örnek bir çalışma ve faydalı bir kaynak olarak kamuoyuna sunulmuştur.

Bu çalışmadan dolayı bizlere desteklerini esirgemeyen başta Sayın Valimize ve Vali Yardımcılarımıza, İl Müdürlüğümüzün bünyesinde oluşturulan çalışma grubuna ve işyeri bilgi formu dolduran işverenlerimize teşekkürlerimi sunar; bu işgücü piyasası analizi bülteninin tüm taraflara faydalı ve hayırlı olmasını dilerim.

Siraç EKİN
Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER

TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 7
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 7
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 7
EKONOMİK VERİLER 7
NÜFUS GÖSTERGELERİ 13
EĞİTİM GÖSTERGELERİ 17
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 19
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 42
İKİNCİ BÖLÜM 59
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 59
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 60
AÇIK İŞLER 65
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 71
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 73
SONUÇ 78
KAYNAKÇA 84
EKLER 85
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 85
Ek 2- Ek 2a: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 88
Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar 88
Ek 2c: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 91
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 92
Ek 4- Ek Tablolar 99

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 : Kişi başına GSKD, Bir önceki yıla göre artış oranı , TRC1 (%) , 2012 9
Tablo 2 : Yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara Ve 2012 Yılına Göre İllere Dağılımı(TL) 9
Tablo 3 :2013 Ocak-Haziran kamu yatırımları il dağılımı (İlk 15 İl) (Bin TL) 11
Tablo 4 : Gaziantep açılan-kapanan işyeri sayıları 12
Tablo 5 : Yaş grubuna göre nüfus ,2012 13
Tablo 6 :Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus , 2012 14
Tablo 7 : Gaziantep , Net göç hızı (‰ binde) , 2012 17
Tablo 8 :Okullaşma oranı (2012-2013), Gaziantep, Türkiye , (%) 18
Tablo 9 : Ortaöğretime kayıtlı öğrencilerin yerleşim yerlerine dağılımı , 2012 18
Tablo 10: İşgücüne Katılım Oranı, İstihdama Katılım Oranı, İşsizlik Oranı TRC1 (%) 19
Tablo 11 : Gaziantep ,Genç nüfusun işgücü durumu (Bin) 31
Tablo 12 : Cinsiyete ve nedene göre işgücüne dahil olmayanlar , TRC1 (%) , 2012 39
Tablo 13 : Nedene ve yaş grubuna göre işgücüne katılmayanlar, TRC1, (bin), 2012 40
Tablo 14: Nedene ve eğitim durumuna göre işgücüne dahil olmayanlar, TRC1, (bin) 41
Tablo 15 : Eğitim durumuna göre başvurular, Gaziantep , 2012 43
Tablo 16 : Mesleklere göre başvurular, Gaziantep , 2012 44
Tablo 17 : Kayıtlı İşsizlerin Eğitim durumu Ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Gaziantep 45
Tablo 18 : Kayıtlı işsizlerin yaş grubu dağılımı , Gaziantep , 2012 46
Tablo 19 : Mesleklere göre kayıtlı işsizler, Gaziantep , 2012 47
Tablo 20 : Mesleklere göre açık işler , 2012 49
Tablo 21 : Meslek gruplarına göre açık işler , Gaziantep , 2012 49
Tablo 22 : İktisadi faaliyetlere göre açık işler , Gaziantep , 2012 50
Tablo 23 : Sosyal durumuna göre açık iş , Gaziantep , 2012 51
Tablo 24 : İşe yerleştirmeler ve Türkiye payı, Gaziantep , (%) 52
Tablo 25 : Eğitim durumuna göre işe yerleştirmeler, Gaziantep , 2012 52
Tablo 26 : Mesleklere göre işe yerleştirmeler , Gaziantep , 2012 53
Tablo 27 : Meslek gruplarına göre işe yerleşmeler, Gaziantep , 2012 54
Tablo 28 : İktisadi faaliyet koluna göre işe yerleştirmeler, Gaziantep , 2012 55
Tablo 29 : Sosyal durumuna göre işe yerleştirmeler, 2012 56
Tablo 30 : Gaziantep kurs ve kursiyer göstergeleri , 2012 57
Tablo 31 : İşsizlik ödenekleri , Gaziantep , 2012 57
Tablo 32 : Sektörlere göre çalışan sayıları 61
Tablo 33 : Gaziantep'te en fazla çalışılan ilk 10 meslek 63
Tablo 34 : Cinsiyete göre en fazla çalışılan ilk 10 meslek 63
Tablo 35 : Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı 65
Tablo 36 : En fazla açık iş bulunan ilk 20 meslek 68
Tablo 37 : Temininde güçlük çekilen ilk 20 meslek 72
Tablo 38 : Sektörlere göre 2013 yılı sonu ve 2014 Haziran ayı itibari ile beklenen net istihdam değişimi oranı 74
Tablo 39: Dönemler itibari ile artış beklenen ilk 20 meslek 76
Tablo 40 : Dönemler itibari ile azalış beklenen ilk 20 meslek 77

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1: Gayri Safi Katma Değerin sektörel dağılımı, TRC1, TÜRKİYE , (%) 8
Grafik 2 : Gaziantep-Türkiye kamu yatırımları dağılımı 2012 ,(%) 10
Grafik 3 : Nüfusun geniş yaş grubuna göre dağılımı , TRC1 (%) , 2012 14
Grafik 4 : Yaş bağımlılık oranı, TRC1 (%) , 2012 15
Grafik 5 : Eğitim düzeyine göre nüfus , TRC1 (%) , 2012 16
Grafik 6 : Yaş Ve Cinsiyete Göre İstihdam, TRC1 (%) , 2012 20
Grafik 7 : Eğitim durumu ve cinsiyete göre istihdam , TRC1 (%) , 2012 21
Grafik 8 : İktisadi faaliyet koluna göre istihdam , TRC1 (%) , 2012 22
Grafik 9 : İşteki durumuna göre istihdam , TRC1 (%) , 2012 23
Grafik 10 : Cinsiyete göre işteki durum , TRC1 (%) , 2012 23
Grafik 11 : Kayıt dışı istihdamın yıllara göre dağılımı , TRC1 (%) , 2012 25
Grafik 12 : Sektörlere göre istihdam edilenlerin kayıt dışılığı , TRC1 (%) , 2012 26
Grafik 13 : Cinsiyete göre kayıt dışı , TRC1 (%) , 2012 27
Grafik 14 : Eğitim durumuna göre kayıt dışı , TRC1 (%) , 2012 27
Grafik 15 : İşteki durumuna göre kayıt dışı istihdam , TRC1 (%) , 2012 28
Grafik 16 : Geniş yaş grubuna göre kayıt dışı istihdam , TRC1 (%) , 2012 29
Grafik 17 : Sektörlere göre genç istihdamı , TRC1 (%) , 2012 30
Grafik 18 : Eğitim durumu ve cinsiyete göre genç istihdamı , TRC1 (%) , 2012 30
Grafik 19 : Cinsiyete ve sektörlere göre genç istihdamı , TRC1 (%) , 2012 31
Grafik 20 : Yıllara göre işsizlik , TRC1 (%) , 2012 32
Grafik 21 : Cinsiyete göre işsizlik , TRC1 (%) , 2012 33
Grafik 22 :Geniş yaş grubuna ve yıllara göre işsizlik , TRC1 (%) , 2012 34
Grafik 23 : Eğitim durumu ve yıllara göre işsizlik , TRC1 (%) , 2012 34
Grafik 24 : İş arama süresi ve cinsiyete göre işsizler , TRC1 (%) , 2012 35
Grafik 25 : Geniş yaş grubuna göre kadınların işgücüne katılımı, TRC1 (%) , 2012 36
Grafik 26 : Eğitim durumuna göre kadınlarda işsizlik , TRC1 (%) , 2012 37
Grafik 27 : Yıllar itibari ile kadınlarda istihdam-işsizlik , TRC1 (%) , 2012 37
Grafik 28 : Yaş Gruplarına Göre İşgücüne Dâhil Olmayanlar , TRC1 (%) , 2012 38
Grafik 29 : Kuruma yapılan başvurular (2008-2012) 42
Grafik 30 : Bekleme süresine göre kayıtlı işsizler , Gaziantep , 2012 , (%) 46
Grafik 31 : Gaziantep ilinin açık işlerinin yıllara göre değişimi 48
Grafik 32 : Sektörlere Göre İşyeri Sayılarının oranları (%) 60
Grafik 33 : Meslek gruplarına ve cinsiyete göre çalışan oranı 62
Grafik 34 : Sektörler itibari ile açık iş oranları 66
Grafik 35 : Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşler 67
Grafik 36 : Açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri 68
Grafik 37 : Açık işler için talep edilen beceri düzeyleri 69
Grafik 38 : Açık İşlerin Aranma Yolları 70
Grafik 39 : Eleman Temininde Güçlük Çeken Sektörler 71
Grafik 40 : Temininde güçlük çekilen meslekler-Açık işler 72
Grafik 41 : Mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenleri 73

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2012 yılı sonuçlarına göre Gaziantep ilinin %60,9'u çalışma yaşındadır. Gaziantep ilinde nüfusun yerleşim yerlerine dağılımı Türkiye ortalamasından farklıdır. Gaziantep'te Türkiye ortalamasına göre daha fazla sayıda kişi İl/İlçe merkezinde yaşamaktadır.

Gaziantep göç alan bir ildir. 2012 yılı itibariyle net göç hızı %1,2 olmuştur. İl, göç alan iller içinde en yüksek net göç hızına sahip 33. ildir. Göç aldığı nüfusun en önemli bölümünü 25-29 yaş grubu oluşturmaktadır.

Gaziantep ilinin yaş dağılımı Türkiye ortalamasından farklılık göstermektedir. Gaziantep ilinin 0-14 yaş grubu nüfusunun ortalaması Türkiye ortalamasının üstünde iken, çalışabilir yaşta(15-64) ve yaşlı (65+) nüfusun ortalaması ise Türkiye ortalamasından düşüktür. Bu dağılım sonucu yaş bağımlılık oranları da Türkiye ortalamasından farklılık göstermektedir. Gaziantep'te yaş bağımlılık oranı çalışma yaşı verileri açısından önem arz etmektedir. Çocuk bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının %19,6 puan üstünde seyrederken, yaşlı bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının %3,4 puan altındadır. Bunun sonucunda da Gaziantep ili yaş bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının %16,2 puan üzerindedir.

Nüfus ve eğitim ilişkisi incelendiğinde, 6+ yaş nüfusun %4,7'sinin okuryazar olmadığı görülmektedir. Nüfusun %28,1'i okuryazar olup, ilkokul diploması bile yoktur. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını %32,0 oran ile ilköğretim mezunları oluşturmaktadır. Okuryazar olmayanlar, okuryazar olup bir okul bitirenler ve lise altı eğitimliler birlikte değerlendirildiğinde, il Türkiye ortalamasının %12,3'ü oranında daha düşük bir eğitim seviyesine sahiptir. Kadınlar arasında diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okuryazar olmayan nüfusun %86,7'si, diploması olmayanların da %52,9'u kadın nüfustur. Nüfusun sadece %12,4'ü lise ve dengi okul mezunu, %5,8'i ise yüksek eğitimlidir.

Gaziantep'te işsizlik oranı 2011 yılı itibariyle % 7,6 olmuştur. Türkiye'de 2011 yılı işsizlik oranı %9,8'dir. Bu rakam Türkiye ortalamasının çok altındadır. 2012 yılı Türkiye işsizlik oranı %9,2 olarak gerçekleşirken Gaziantep için bir veri bulunmamakta, TRC1(Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesi olarak işsizlik oranı verilmektedir. TRC1 bölgesinin 2012 yılı işsizlik oranı %11,8'dir. Yine TRC1 bölgesinin İşgücüne katılım oranı % 43,9'dur. İstihdam oranı % 40,5 ile % 45,4 olan Türkiye ortalamasının altındadır.

Gaziantep sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması itibariyle 81 il içinde 30. sıradadır. İlin yatırım teşviklerinden aldığı pay sürekli artış göstermiştir. Gaziantep en yüksek payı 2011 yılında %3,79 pay ile almıştır. Sabit yatırımlara göre sıralamaya bakıldığında Gaziantep 7. Sırada yer almaktadır.

Gaziantep ilinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranları arasında büyük fark görülmektedir. 2012 yılında ilde açılan her 100 ticari işletmeye karşılık 25 işletme kapanmıştır. Şirketlerde ise açılan her 100 şirkete karşılık 14 şirket kapanmıştır. Bu veriler Gaziantep'te açılan işyerlerinin uzun vadede kalıcı olabileceklerini göstermektedir.

Gaziantep İşgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu imalat sektöründe faaliyet göstermektedir. İş yerlerinin %33,1'i imalat sektöründedir. Bu sektörü %24,6 ile toptan ve perakende ticaret ve % 14,4 ile inşaat sektörü takip etmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların %76,3'ü imalat, toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör Türkiye'de olduğu gibi imalat sektörüdür; ama çalışanların sektördeki ağırlığı Türkiye'den çok yüksektir. İmalat sektöründe çalışanların oranı, Türkiye deki toplam çalışanların %23,8'i iken, bu oran ilde %53,6'ya yükselmektedir.

Gaziantep ilinde sektörlere göre çalışma oranları Türkiye ortalamasının çok altında kalmıştır. Türkiye'de %23 olan kadın çalışan oranı ilde %10,9 seviyesindedir. Gaziantep ilinde sektörler içerisinde çalışan erkeklerin toplam oranı ise ülke ortalamasının üstünde bir oranla %89,1 olurken ülke genelinde bu oran %77'dir.

İmalat sektörü hem erkeklerde hem de kadınlarda en çok çalışılan sektör olarak ilk sıradadır. Ancak erkek ve kadın çalışanların imalat sektöründeki payları arasında büyük fark vardır. Erkek çalışanların % 53,6'sı, kadın çalışanların da % 29,6'sı imalat sektöründedir. Kadınlarda bu sektörün hemen ardından %17,8 oranı ile insan sağlığı ve sosyal hizmetleri faaliyeti sektörü gelmektedir.

Gaziantep'te ana meslek gruplarının dağılımı Türkiye dağılımı ile aynıdır. İlde ilk sırada tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ana meslek grubunda çalışanlar yer alırken, ikinci sırada sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grupları yer almaktadır. Ana meslek gruplarının cinsiyetlere göre dağılımı da farklılık göstermektedir. Büro ve hizmet işlerinde çalışanların %39,6'sını ve profesyonel ana meslek gruplarının %35,5'ini kadınlar oluşturmaktadır. Buna karşılık yöneticilerin sadece %11,4'ü, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensuplarının sadece %18,9'u kadındır. Erkeklerde ise %97,5 ile tesis ve makine operatörleri ve montajları ilk sırada yer alırken en az payı %60,4'le büro hizmetleri ana meslek mensupları almıştır.

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık iş imalat sektöründedir. Bu sektörde açık iş sayısı 2443'tür. Gaziantep ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektörler imalat ve toptan-perakende ticarettir. Bu husus açık işlerde de kendini göstermektedir. Bu bağlamda en fazla açık işin olduğu imalat sektörünü,681 açık iş ile toptan-perakende ticaret ve 417 açık iş ile insan sağlığı ve sosyal hizmetleri takip etmektedir.

İlde açık iş oranı %4,5'dir ve bu oran %3,3 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir. Gaziantep'te açık işlerin aranma yolları %69,0 oranla Akraba-Eş Dost aracılığı ve %61,0 oranla İŞKUR aracılığı ile sağlanmaktadır. İnternet siteleri ile eleman arama faaliyetleri %17,0 pay ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu %39,8 pay ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılardır. Bu ana meslek grubunu %22,2 pay ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve %9,8 pay ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek elemanları takip etmektedir.

Meslek bazında yapılan inceleme sonucunda, Gaziantep ilinde mesleki çeşitliliğin fazla olmadığı görülmektedir. En yüksek çalışanı olan ilk 10 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların %28,7'ni oluşturmaktadır. İlk sırada temizlik görevlisi yer almaktadır. İlk onda yer alan meslekler sırası ile Temizlik Görevlisi, Halı Dokuyucu-Otomatik tezgâh, Konfeksiyon işçisi, Bobin-Katlama-Büküm operatörü, imal işçisi(İşçisi, İplikçi (Ring/vater/vargel),Güvenlik görevlisi, Şoför-Yük taşıma, Muhasebeci, Diğer Plastik Mamulleri işçisi ve Diğer iplik işleri ve sarıcılardır. Bu sıralama cinsiyete göre yapıldığında erkeklerde ilk üç meslek Halı Dokuyucu-Otomatik tezgâh, Konfeksiyon işçisi, Temizlik Görevlisi kadınlarda ise Temizlik Görevlisi, Muhasebe ve Sekreterliktir.

Açık işler için talep edilen eğitim düzeyine bakıldığında işyerlerinin büyük çoğunluğunun çalışanlarında eğitim düzeyini önemsediği görülmektedir. İşverenlerin çoğu talep edilen eğitim düzeyine lise altı eğitim cevabını vermiştir. Bu durumun aksine Türkiye'de bu sorunun cevabı fark etmez olmuştur. İlimizde %26,1 olan fark etmez cevabının Türkiye'de ki oranı %30,61'dir. İkinci sırada ilimizde %32,6'ı ile lise altı eğitim düzeyi gelmektedir. İlimizde tüm açık işlerde fark etmez ve lise altı eğitim düzeyi oranı %58,7'dir. Genel lise ve mesleki eğitim düzeyi %23,6 olurken, lisans eğitimi % 10,0 MYO %7,3 oranında talep edilmektedir. Çıraklık eğitimi hiç talep edilmezken, yüksek lisans eğitim seviyesini talep edenlerin oranı sadece %0,5'dir. Türkiye sonucunda da meslek lisesi mezunları (MYO) tercih edilmektedir.

İlimizde temininde güçlük çekilen meslek gruplarının başında gelen imalat sektörünün temininde güçlük çekilme oranı %51,8 olmuştur. Hemen arkasından ise %16,7 pay ile toptan ve perakende meslek grubu gelmektedir. İnşaat sektöründe ise bu oran %9,6'dır.

Temininde en çok zorluk çekilen meslek halı dokuyucu-otomatik tezgah mesleğidir. Toplam temininde güçlük çekilen mesleklerin %5,2'ini_halı dokuyucu-otomatik tezgah oluşturmaktadır. Bu mesleği %4,0 ile bobin-katlama-büküm makine operatörü takip etmektedir. Bu iki mesleğin ardından güçlük çekilen meslekler ise %3,3 ile imal işçisi ve %2,9 ile konfeksiyon işçisidir.

Gaziantep'te net istihdam değişim oranı Türkiye'den farklıdır. Türkiye'de net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu sektör %9,2 ile diğer hizmet faaliyetleridir. Bu sektörü %8,2 ile gayrimenkul faaliyetleri ve %7,8 ile mesleki ve bilimsel faaliyetler takip etmektedir. Buna karşın araştırmanın uygulandığı tarih itibariyle ilde net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu sektör %22,6 ile eğitim sektörü olmuştur. İstihdam değişiminde bu sektörü %19,3 ile madencilik ve taş ocakçılığı ve %14,9 ile kültür sanat faaliyetler takip etmektedir.

Orta vadede yani 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle ilde en fazla istihdam artışı beklenen sektör yine bilgi ve iletişim sektörüdür. Toplam beklenen istihdam artışının %18,7'sini bilgi iletişim sektörü oluşturmaktadır. Gerçekleşmesi beklenen istihdam artışının %16,7'sini madencilik ve taş ocakçılığı faaliyetler sektöründen kaynaklanması öngörülmektedir. Su temini kanalizasyon sektörü ise toplam artış beklentisinden %14,7'lik pay almaktadır.

Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) beklentisi; istihdam artış miktarı beklentisiyle istihdam azalış miktarı beklentisinin mevcut çalışan sayısına oranını ifade etmektedir. Gaziantep İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2012 yılının Aralık ayı sonu itibarıyla net istihdam artışı beklentisi yüzde 5,9 iken bu beklenti 2014 yılı Haziran ayı sonunda 0,6 puan azalarak yüzde 5,3'e düşmüştür.

2013 Yılı Aralık ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam artış beklentisi olan ilk beş meslek şu şekilde sıralanmaktadır: Güvenlik görevlisi, Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgâh, Bobin-katlama-büküm makinesi operatörü, İmal işçisi, Konfeksiyon işçisidir. Aynı dönem itibariyle net istihdam azalışı beklenen meslekler ise Beden işçisi(inşaat),Lastik ayakkabı imal işçisi, Beton ve betonarme Kalıpçısı, Deri işçisi, Peyzaj bahçıvanıdır.

GİRİŞ

Gaziantep ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai amacı; ilde oluşan istihdam, işgücü, işsizlik oranlarının saptanması ve bunların çözüme ulaştırılması, sektörler bazında personellerin eğitim ve nitelik ihtiyaçlarının belirlenmesi, bunlara ek olarak ilin arz ve talep boyutunun geniş çapta ele alınması hedefiyle bilgi derlemesi sağlamaktır.

Düzenli bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

Gaziantep ili işgücü piyasası raporu iki ana bölüm etrafında şekillenmektedir. Raporun birinci bölümü işgücü piyasasının genel görünümünü içermektedir. Bu bölümde işgücü piyasasını etkileyen unsurlar yer almaktadır. Ekonomik veriler, nüfus göstergeleri, eğitim göstergeleri bu bölümde yer almaktadır. Bununla birlikte genel işgücünü oluşturan; istihdam, kayıt dışı istihdam, genç istihdamı, işsizlik, kadınlar açısından işgücü piyasası, işgücü piyasasında gençler, işgücü dışında nüfus gibi konular da bu bölüm içerisindedir. İkinci bölümde ise işgücü piyasası talep araştırmasının sonuçlarından bahsedilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın amaç ve yönteminin önemi açıklanmıştır. Yine araştırmada yer alan işyerleri ve mevcut istihdam konuları, açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler ve gelecek dönem istihdam beklentileri raporun ikinci bölümünün konularıdır. Raporun değerlendirme ve sonuç bölümünde ise işgücü piyasanın önemli unsurları arasındaki ilişkilerden yola çıkarak işgücü arzı ve talebi açısından karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmakta ve politika önerileri sunulmaktadır.

Gaziantep ili İşgücü Piyasası Analizi raporunda çeşitli kaynaklardan derlenen veriler kullanılmıştır. İlk bölüm çerçevesinde genel ekonomik durum, demografik yapı ve eğitim durumuna ait verilerle, Gaziantep ili işgücü piyasasında işgücü arzına ait veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından hazırlanan Genel Nüfus Sayımları ve Hanehalkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Bu verilerden bir kısmı Gaziantep iline özel olsa da, işgücü arzına ait birçok veri il bazında değil NUTS2 bölgelendirme sistemi çerçevesinde Gaziantep ilinin yer almış olduğu TRC1 bölgesi (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) geneline ait verilerdir. Bu verilerin büyük çoğunluğu 2012 yılına aittir. Gaziantep iline özel kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlere ilişkin en yeni veriler Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından temin edilmiştir. Raporun işgücü talebi ile ilgili bölümünde ise İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın sonucunda elde edilen veriler kullanılmaktadır. Araştırma çerçevesi Gaziantep ilinde 10

ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleri[1] ile sınırlıdır. İşyerleri listesi TÜİK'in 2012 yılı İşyeri Kayıt Sistemi listesinden oluşturmuştur[2]. İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si[3] kapsama dâhil edilmiştir[4]. Gaziantep ili için İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın alan uygulaması 15Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş, araştırmada yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar içerisinde işyeri cevap durumlarına göre ağırlıklandırma yapılmıştır. Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi[5] yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir.

---

[1] Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.

[2] Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

[3] Madencilik ve taşocakçılığı; İmalat; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı; Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri; İnşaat; Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı; Ulaştırma ve depolama; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri; Bilgi ve iletişim; Finans ve sigorta faaliyetleri; Gayrimenkul faaliyetleri; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler; İdari ve destek hizmet faaliyetleri; Eğitim; İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri; Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor; ve Diğer hizmet faaliyetleri.

[4] Kapsama dahil edilmeyen sektörler Tarım, orman, balıkçılık; Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik; Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri (Hanehalkları tarafından kendi kullanımlarına yönelik olarak ayrım yapılmamış mal ve hizmet üretim faaliyetleri); Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri.

[5] Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasası çeşitli faktörlerden(ekonomi, istihdam, ticaret vs.)etkilenen değişime açık bir alandır. Bundan dolayı bu alanı etkileyen faktörlerin verilerini iyi analiz etmek gerekir. İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri) [6] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Bu durum Gaziantep ilinin yer aldığı TRC1 (Gaziantep-Adıyaman-Kilis) için de geçerlidir. Adıyaman ve Kilis benzer sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında yer alırken, Gaziantep daha üst sıradadır. Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle en az gelişmiş il, 66. sırada olan Adıyaman'dır. Kilis 63. sırada yer alırken, Gaziantep 30. Sırada yer almaktadır.[7]

EKONOMİK VERİLER

İşgücü piyasasını etkileyen en önemli faktörlerin başında ekonomik veriler gelmektedir. İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel

[6] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

[7] İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına ilişkin en son çalışma Kalkınma Bakanlığı tarafından 2012 yılında yapılan çalışmadır. Çalışma; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride 61 değişken ve temel bileşenler analizi kullanılarak hazırlanmıştır.

unsurları oluşturmaktadır. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistikler 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

Gaziantep ilinin yer aldığı bölgede Gayri Safi Katma Değer itibariyle hâkim sektör % 58,3 pay ile hizmet sektörüdür. İkinci sırada % 29,8 ile sanayi ve son olarak da % 11,9 ile Tarım sektörü yer almaktadır. Türkiye ortalamasına bakılacak olursa Hizmet sektörü %64,1 ile ilk sırada yer alırken bu sektörü %26,4 ile Sanayi ve % 9,5 ile tarım sektörleri izlemektedir. Buna göre Gaziantep bölgesinin(TRC1) Gayri Safi Katma Değer itibariyle son 3 yılına bakıldığında Tarım sektöründe artış göze çarpmaktadır. Hizmet ve Sanayi sektörlerinde dalgalanmalar mevcuttur. Türkiye geneline bakıldığında TRC1 bölgesine paralellik gösterdiği görülmektedir. Türkiye'de de Tarım sektörü son 3 yılda artış gösterirken Hizmet ve Sanayi sektörlerinde dalgalanmalar görülmüştür.

Grafik 1: Gayri Safi Katma Değerin sektörel dağılımı, TRC1, TÜRKİYE , (%)

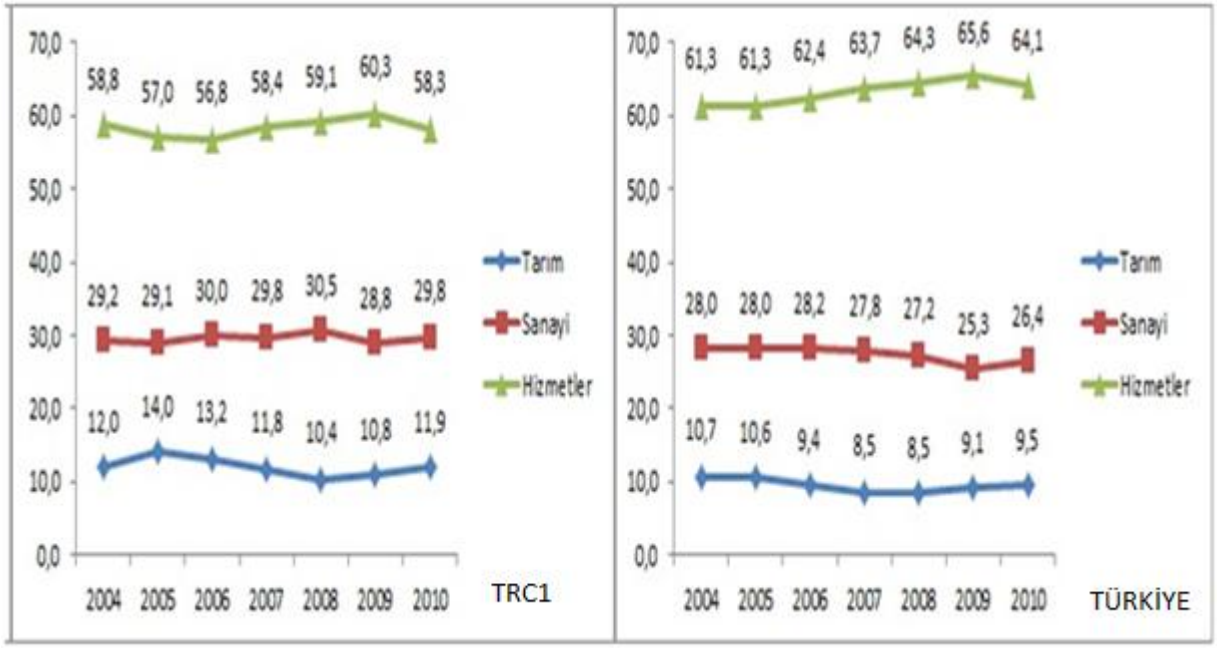

TÜİK, ADNKS

Bölgede 2010 yılına göre kişi başı yaratılan katma değer 7.372 liradır. Türkiye'de ise 13.406 liradır. Bu değer ile bölge, kişi başına Türkiye'de yaratılan katma değerden % 45,0 daha az katma değer yaratmaktadır.

Tablo 1 : Kişi başına GSKD, Bir önceki yıla göre artış oranı , TRC1 (%) , 2012

TRC1						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	17,4%	12,9%	6,2%	9,0%	3,0%	21,6%
TÜRKİYE						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	14,1%	15,5%	11,5%	11,9%	_0,2%	11,7%

Kaynak :TÜİK

Yıllara göre bakıldığında TRC1 bölgesinde kişi başına düşen Gayri Safi Katma Değer her yıl artış göstermiştir. En yüksek artış %21,6 ile 2010 yılında gerçekleşmiştir. Türkiye'de ise en yüksek artış %14,1 ile 2005 yılında gerçekleşmiştir. 2009 yılında Türkiye'de GSKD yaşanılan finansal krizden etkilenerek bir düşüş göstermesine rağmen devam eden yılda yine artış görülmüştür.

Tablo 2 : Yatırım Teşvik Belgelerinin Sabit Yatırımlara Ve 2012 Yılına Göre İllere Dağılımı(TL)

Sıra	İller	Belge Adedi	Sabit Yatırımlar (Milyon TL)	İstihdam	Sıra	İller	Belge Adedi	Sabit Yatırımlar (Milyon TL)	İstihdam
	Türkiye Geneli	4.330	57.688	146.887	41	Kastamonu	29	313	821
1	İzmir	210	8.910	7.367	42	Van	68	301	1.377
2	İstanbul	573	5.010	18.245	43	Erzincan	17	292	255
3	Adana	89	2.837	2.017	44	Giresun	21	251	413
4	Kocaeli	164	2.783	5.835	45	Kars	14	235	557
5	Bursa	214	2.565	6.769	46	Karaman	18	233	717
6	Hatay	67	2.278	2.088	47	Çanakkale	16	217	433
7	Gaziantep	227	1.864	4.463	48	Niğde	22	213	795
8	Antalya	115	1.813	6.952	49	Batman	38	172	3.731
9	Ankara	178	1.713	8.323	50	Kırıkkale	16	163	338
10	Manisa	102	1.479	2.979	51	Sivas	39	162	894
11	Kahramanmaraş	74	1.428	2.092	52	Erzurum	18	156	301
12	Mardin	48	1.193	2.657	53	Elazığ	31	125	567
13	Tekirdağ	121	1.176	3.736	54	Zonguldak	25	124	609
14	Eskişehir	52	1.117	3.058	55	Siirt	7	123	731
15	Mersin	95	1.111	2.282	56	Tokat	28	119	1.036
16	Muş	19	1.042	432	57	Burdur	30	115	542
17	Balıkesir	68	952	1.915	58	Bitlis	28	115	954
18	Aydın	51	912	2.262	59	Rize	14	106	407
19	Konya	199	860	3.926	60	Yozgat	28	105	809
20	Yalova	24	734	1.651	61	Çorum	22	102	641
21	Aksaray	24	697	1.801	62	Ordu	24	100	1.268
22	Afyonkarahisar	59	670	1.449	63	Isparta	17	96	293
23	Bilecik	19	641	1.132	64	Sinop	13	84	416
24	Adıyaman	29	622	1.264	65	Nevşehir	30	78	552
25	Şanlıurfa	99	601	5.624	66	Ağrı	17	78	1.704
26	Muğla	57	597	2.024	67	Edirne	17	78	422
27	Sakarya	45	568	2.409	68	Bingöl	14	78	488
28	Bolu	14	539	533	69	Amasya	21	73	770
29	Kayseri	66	521	1.816	70	Bartın	8	57	234
30	Kırşehir	11	501	188	71	Kilis	8	48	244
31	Düzce	48	499	3.495	72	Karabük	3	46	155
32	Malatya	45	487	2.425	73	Artvin	12	45	205
33	Kırklareli	25	450	634	74	Şırnak	12	33	338
34	Denizli	71	408	1.364	75	Bayburt	5	33	99
35	Samsun	45	396	840	76	Çankırı	10	30	138
36	Diyarbakır	68	352	2.614	77	Iğdır	10	28	406
37	Uşak	31	350	489	78	Hakkari	7	23	103
38	Kütahya	36	342	1.151	79	Tunceli	4	17	86
39	Osmaniye	27	326	505	80	Gümüşhane	5	14	79
40	Trabzon	40	318	933	81	Ardahan	3	8	26

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Kendi kaynakları ile yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar illerin ekonomik gelişimlerini birlikte etkilemektedir. İlin yatırım teşviklerinden aldığı pay genelde artış gösterirken 2012 yılında bir önceki yıla göre %0,6 oranında bir azalış göze çarpmaktadır. Gaziantep en yüksek payı 2011 yılında %3,8 ile alırken bu oran 2012 yılında %3,2'dir. Yine yatırım teşviklerinin istihdam oluşturma maliyetleri incelendiğinde, bir kişilik istihdam yaratmanın maliyeti Türkiye'de 392 TL iken Gaziantep'te bu rakam 417 TL'dir. Buna göre Gaziantep'te istihdam yaratmanın Türkiye'den daha maliyetli olduğu söylenebilir.

Gaziantep'te sabit yatırım teşviklerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde 2012 yılında en fazla payı %84,4 ile İmalat sektörü almaktadır. Bu sektörü %11,4 ile Hizmet ve %3,1 ile Enerji sektörleri izlemektedir. 2013 yılının Ocak-Eylül verileri incelendiğinde yine en yüksek payın %78,4 ile İmalat sektöründe olduğu söylenebilir. Aynı dönemde Hizmet sektörü bir önceki yıla göre %8,3'lük artış ile %19,7 olmuştur.

Grafik 2 : Gaziantep-Türkiye kamu yatırımları dağılımı 2012 ,(%)

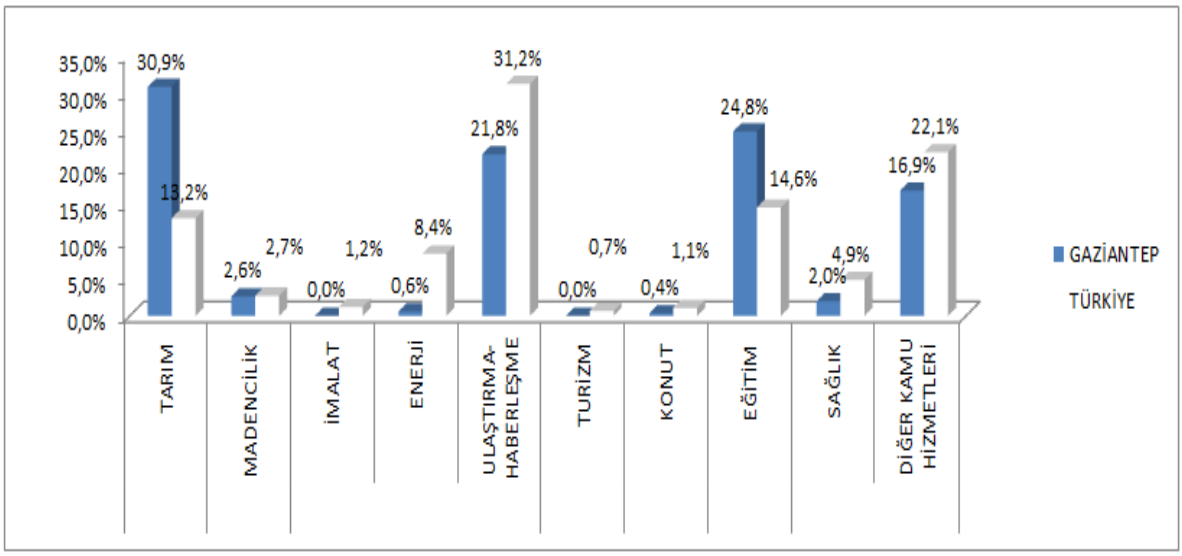

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Kamu yatırımları bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarının giderilmesinde ve illerin kalkınmasında önemli bir yer teşkil etmektedir. Gaziantep ilinin Kamu Yatırımlarına bakıldığında 2012 yılında en yüksek payı %30,9 ile Tarım sektörü almaktadır. Bu sektörü %24,8 ile Eğitim ve %21,8 ile Ulaştırma-Haberleşme takip etmektedir. Aynı dönemde Türkiye ortalamasına bakıldığında en yüksek kamu yatırımının %31,2 ile Ulaştırma-Haberleşme sektöründe olduğu görülmektedir. Diğer Kamu Hizmetleri %22,1 ve Eğitim %14,6 ile bu sektörü takip etmektedir.

Kamu yatırımlarında 2013 yılının Ocak-Haziran dönemine bakıldığında Gaziantep için Tarım sektöründe 2012 yılına oranla %13,5'lik bir düşüş göze çarpmaktadır. Bu dönemde Tarım sektörü %17,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu sektördeki azalma Ulaştırma-Haberleşme sektörüne kaymış ve bu sektör %4,1'lik artışla %25,9 olarak gerçekleşmiştir. Eğitim sektörü de bu dönemde %25,8 olarak gerçekleşmiştir. Kamudan aktarılan bu kaynaklarla Gaziantep'in sektörler itibari ile Türkiye ortalamalarına yaklaşması sağlanmıştır.

Tablo 3 :2013 Ocak-Haziran kamu yatırımları il dağılımı (İlk 15 İl) (Bin TL)

	İLLER	TARIM	MADENCİLİK	İMALAT	ENERJİ	ULAŞTIRMA - HABERLEŞME	TURİZM	KONUT	EĞİTİM	SAĞLIK	DİĞER KAMU HİZMETLERİ	İL TOPLAMI
1	ANKARA	120 527	123 710	72 320	25 743	1 668273	360	13 754	369 752	91 602	1 178 675	3664716
2	İSTANBUL	13 912	55 447	21 212	92 527	1 216290	4 628	920	386186	103 002	352 086	2246210
3	MARDİN	31 660	1 651		1 223 899	51 742	591	1 335	68 491	7 450	72 062	1458881
4	İZMİR	128 349	2 744	726	32 060	572 252	8 000	530	147 751	66 450	250 892	1209754
5	DİYARBAKIR	464 595	51 099		20 807	36 742	334	11 706	102 315	10 650	216578	914826
6	ŞANLIURFA	418 638	801		53 590	26 842	865	4 111	93 498	20 902	170 339	789586
7	HATAY	66 362	355 961	512	22 606	44 734	1 002	700	77 906	16 400	47 444	633627
8	KONYA	264 276	5 813	1 580	11 960	67 433	2 000	504	110 724	38 900	120 564	623754
9	ANTALYA	114 137	65 528		18 640	27 119	28 491	6 410	84 661	61 000	209 331	615317
10	KAHRAMANI	56 264	26 049	1	232 976	29 774		60	63 404	57 300	49 571	515399
11	MERSİN	51 631	50 142		7 902	37 546	15 512	750	125183	56 502	165 953	511121
12	ESKİŞEHİR	31 953	19 286	61 570	6 905	203 031	371	1 600	57 886	12 750	108 604	503956
13	ARTVİN	18 758	572		306 811	43 882	750	18 700	27 859	5 000	10 706	433038
14	GAZİANTEP	73 050	432	30	3 509	109 022	525	3 444	109 143	23 550	98 125	420830
15	SAKARYA	8 759	128	7 661	5 700	294 771	500	368	38 279	12 504	49 306	417976

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Kamu yatırımlarının illere dağılımına bakıldığında Gaziantep ilinin 14. Sırada olduğu görülmektedir. Kamu yatırımlarının %0,8'i Gaziantep iline aktarılmaktadır. 2012 yılına bakıldığında kamu yatırımlarının yine %0,8'i Gaziantep'e aktarılmıştır.

Tablo 4 : Gaziantep açılan-kapanan işyeri sayıları

İL ADI	2013 OCAK-AĞUSTOS								2012 OCAK-AĞUSTOS							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
GAZİANTEP	710	8	693	55	6	98	8	173	580	6	699	101	14	67	8	159

Kaynak: TOBB

Gaziantep ilinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranları arasında büyük fark görülmektedir. 2012 yılının Ocak-Ağustos dönemine bakıldığında ilde açılan her 100 ticari işletmeye karşılık 23 işletme kapanmıştır. Şirketlerde ise açılan her 100 şirkete karşılık 11,5 şirket kapanmıştır. 2013 yılının aynı dönemine bakıldığında Gerçek Kişi Ticari İşletmelerde açılan her 100 işyerine karşılık 25 işyeri kapanmıştır. Şirketlerde ise açılan her 100 işyerine karşılık 14 işyeri kapanmıştır. Bu veriler Gaziantep'te açılan işyerlerinin uzun vadede kalıcı olabileceklerini göstermektedir.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır.

Tablo 5 : Yaş grubuna göre nüfus ,2012

Yaş grubu	Gaziantep		
	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	217.676	111.082	106.594
'5-9'	205.155	104.897	100.258
'10-14'	196.638	100.737	95.901
'15-19'	171.674	88.526	83.148
'20-24'	144.631	70.364	74.267
'25-29'	153.246	77.373	75.873
'30-34'	150.943	76.828	74.115
'35-39'	126.731	64.791	61.940
'40-44'	99.385	51.566	47.819
'45-49'	87.089	44.532	42.557
'50-54'	66.184	33.093	33.091
'55-59'	53.336	26.649	26.687
'60-64'	42.507	20.809	21.698
'65-69'	30.774	14.443	16.331
'70-74'	22.907	10.009	12.898
'75-79'	15.191	6.194	8.997
'80-84'	9.715	3.750	5.965
'85-89'	4.164	1.238	2.926
'90+'	1.612	291	1.321
Toplam	1.799.558	907.172	892.386

Kaynak: TÜİK,ADNKS

2012 yılı sonuçlarına göre Gaziantep ilinin nüfusu 1.799.558 olup[8], ilde 907.172 erkek, 892.386 kadın yaşamaktadır. 15+yaş 1.180.089 kişidir. Türkiye'de çalışma yaşı 15-64 yaş kabul edilmektedir. Buna göre Gaziantep'te çalışma yaşındaki erkek nüfus 554.531 kişi, kadın nüfus 541.195 kişidir. Gaziantep nüfusunun %60,9'u çalışabilir yaş grubu içerisindedir.

[8] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları

Grafik 3 : Nüfusun geniş yaş grubuna göre dağılımı , TRC1 (%) , 2012

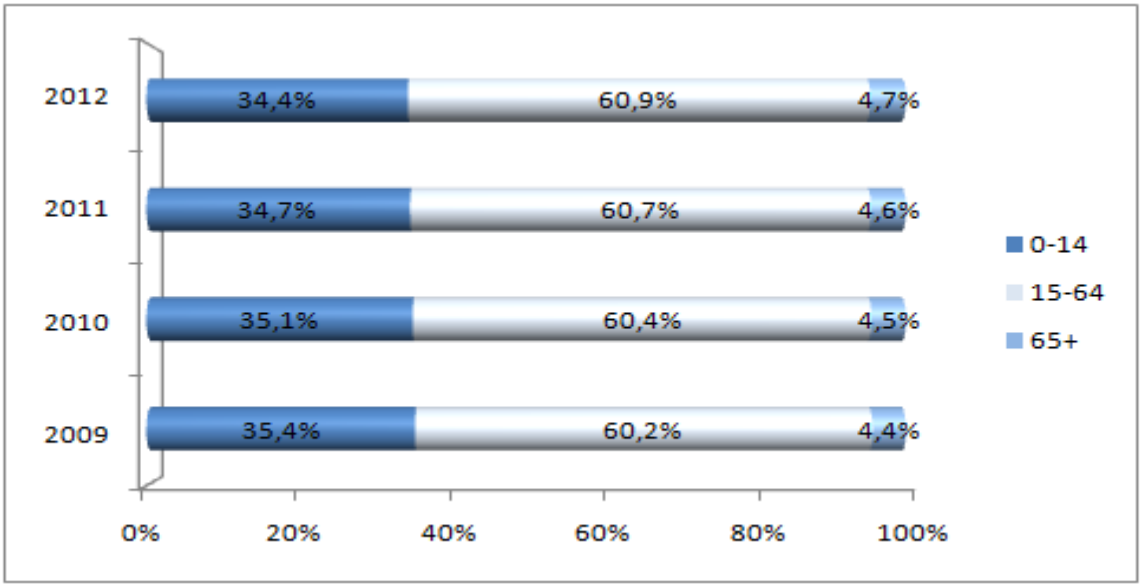

Kaynak: TÜİK

Nüfusun geniş yaş grubuna göre dağılımına bakıldığında yıllar içerisinde 0-14 yaş grubunun azalma eğilimine girdiği söylenebilir. Buna paralel olarak 15-64 yaş grubu artmıştır. 65+ yaş grubu da yıllar içerisinde artma eğilimindedir. 0-14 yaş grubunun Gaziantep'te gerilemeye başlamış olması ileriki yıllarda çalışma potansiyeli bakımından çalışabilir nüfusa (15-64) etkileri bakımından sorun teşkil edebilir.

Tablo 6 :Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus , 2012

	İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Türkiye	58.448.431	29.348.230	29.100.201	17.178.953	8.607.938	8.571.015	75.627.384	37.956.168	37.671.216
Gaziantep	1.604.933	810.490	794.443	194.625	96.682	97.943	1.799.558	907.172	892.386

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Gaziantep ilinde nüfusun yerleşim yerlerine dağılımı Türkiye ortalamasından farklıdır. 2012 yılı sonunda Türkiye ortalamasında nüfusun % 77,3 ü il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken, Gaziantep'te bu oran % 89,2'dir. Diğer bir ifade ile Gaziantep'te Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi İl/İlçe merkezinde yaşamaktadır. Gaziantep'in gelişmiş sanayisi ve merkezde iş olanaklarının fazlalığı kent nüfusunu köy nüfusuna tercih edilir duruma getirmiş olduğu söylenebilir.

Grafik 4 : Yaş bağımlılık oranı, TRC1 (%) , 2012

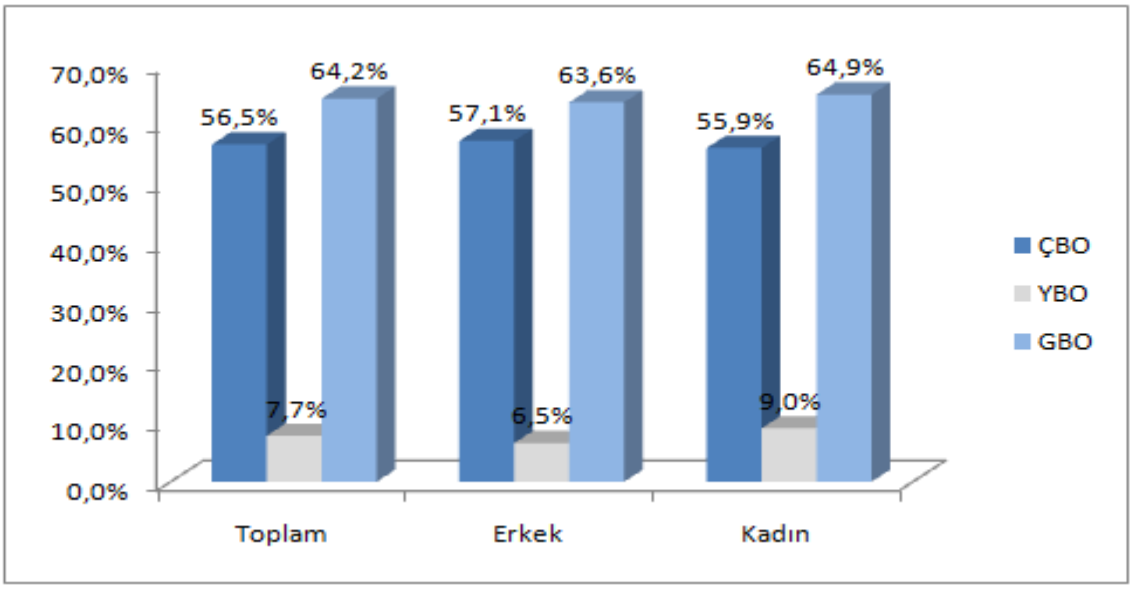

Kaynak: TÜİK

Yaş bağımlılık oranı; bir ülkede çalışan nüfustaki (15-64) her 100 kişinin, bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan nüfustaki (0-14 ile 65+) kişi sayısıdır. Bu oran çocuklar için ve yaşlılar için ayrı ayrı hesaplanarak ülkelerin gelişmişlik seviyeleri ortaya çıkarılır. Gaziantep'te yaş bağımlılık oranı da çalışma yaşı verileri açısından önem arz etmektedir. Yaş bağımlılık oranının en fazla olduğu grup kadınlarda görülmektedir. Bu gruptaki çalışan kadınların %64,9'unun bakmakla yükümlü olduğu kişiler vardır. Erkeklerde ise bu oran %63,6'dir. Gaziantep'te ki (0-14) yaş grubunun fazlalığı çocuk bağımlılık oranını da yükseltmiştir. Erkeklerde ÇBO %57,1 iken Kadınlarda bu oran %55,9'dur. Çocuk bağımlılık oranının yüksek olması önümüzdeki yıllarda Gaziantep'te çalışma potansiyeli bakımından sorun olmayacağı anlamına gelebilir.

Grafik 5 : Eğitim düzeyine göre nüfus , TRC1 (%) , 2012

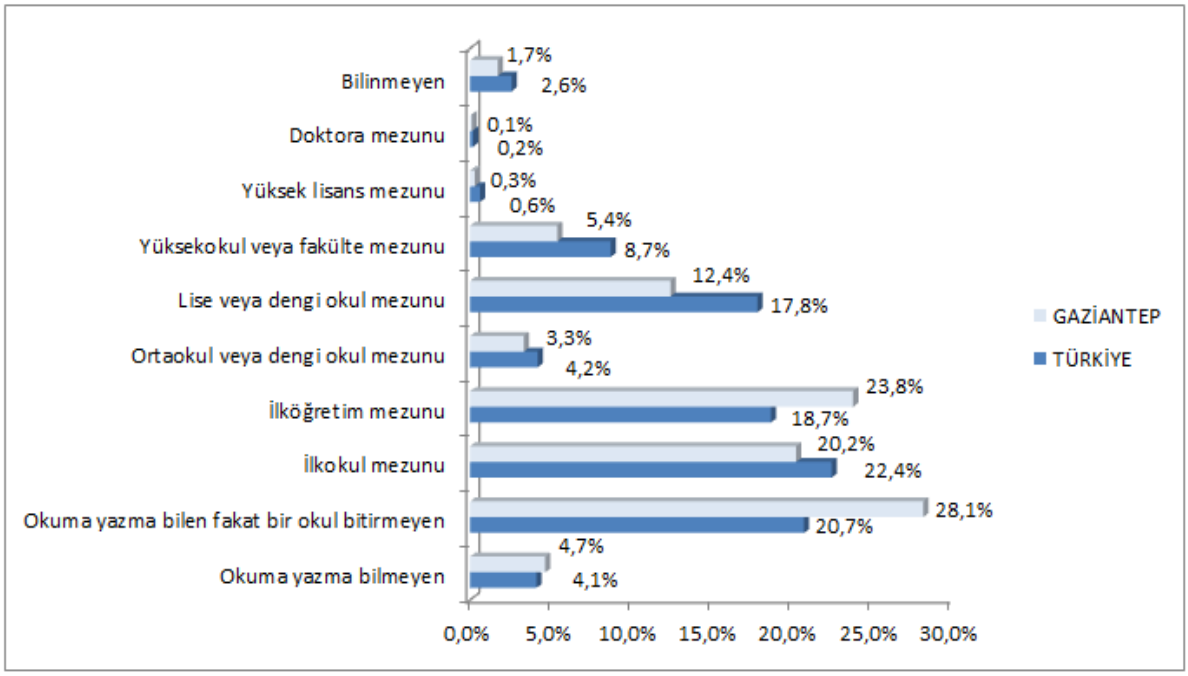

Kaynak: TÜİK

Nüfus ve eğitim ilişkisi incelendiğinde, Gaziantep'te eğitim düzeyindeki nüfusun %4,7'sinin okuryazar olmadığı görülmektedir. Nüfusun % 28,1'i sadece okuryazar olup, ilkokul diploması bile yoktur. Çalışabilir yaştaki nüfusun büyük kısmını (%80,1) lise altı[9] eğitimliler oluşturmaktadır. Okuryazar olmayanlar, okuryazar olup bir okul bitirenler ve lise altı eğitimliler birlikte değerlendirildiğinde, il Türkiye ortalamasından (%70,1) daha düşük bir eğitim seviyesine sahiptir. Kadınların eğitim durumuna bakıldığında Türkiye'de okuma yazma bilmeyenlerin %82,9'u, Gaziantep'te ise %86,7'si kadındır. Bu oranlara bakıldığında Gaziantep ve Türkiye genelinde kadınların eğitime katılması adına yapılacak çalışmalar önem arz etmektedir.

[9] Lise altı eğitimliler ilkokul, orta okul ve dengi ile ilköğretim mezunlarını kapsamaktadır.

Tablo 7 : Gaziantep , Net göç hızı (‰ binde) , 2012

Yıllar	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı ‰
2009	36075	34125	1950	1,2
2010	40380	36327	4053	2,4
2011	45991	38634	7357	4,2
2012	41672	39410	2262	1,2

Kaynak: TUİK

2010 yılında Gaziantep'te göç artış hızı bir önceki yıla oranla artış gösterirken Gaziantep'in net göç hızı ‰ 2,4 olmuştur. Standart bir göç artış hızına sahip olan Gaziantep 2011 yılında krizin yaşanmasıyla hızlı bir göç artışı göstermiştir. Bunda kriz dönemlerinde özellikle iş olanaklarının fazla olduğu kentlere olan göçün etkileri mevcuttur. Bu yılda net göç hızı ‰ 4,2'dir. 2012 yılında ise ekonominin rahatlamasıyla Gaziantep'e olan göç yavaşlamıştır. Gaziantep 2012 yılında en fazla Adana ve İstanbul'dan göç alırken, yine en fazla göçü İstanbul, Şanlıurfa ve Kilis'e vermiştir.

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

İllerin istihdam ve işgücü problemlerini çözebilmelerinde ve işgücünün devamlılığını sağlayabilmelerinde eğitimin önemi büyüktür. Doğru kişiyi doğru yerde istihdam edebilmek ve performansından en üst düzeyde faydalanabilmek için doğru kişiye doğru eğitim verilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda ülkemizde bir eğitim seferberliği başlatılmış, vatandaşların temel hakkı olan eğitimi en iyi şekilde alabilmeleri için eğitim politikaları oluşturulmuştur. Bu sebepten ötürü okullaşma oranına önem verilmiştir.

Tablo 8 :Okullaşma oranı (2012-2013), Gaziantep, Türkiye , (%)

	Okullaşma oranı(%)	İlkokul			Ortaokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
GAZİANTEP	Brüt	108,18	108,21	108,15	107,33	106,27	108,44	52,56	57,48	47,35	29,42	27,78	31,16
	Net	99,35	99,33	99,37	92,86	92,84	92,89	35,08	36,91	33,14	24,15	22,85	25,54
TÜRKİYE	Brüt	107,52	107,21	107,84	107,64	106,12	109,24	52,8	52,82	52,78	43,96	46,78	40,99
	Net	98,86	98,81	98,92	93,09	93,19	92,98	34,47	32,78	32,26	35,59	37,99	33,05

Kaynak: MEB

Gaziantep ilinde okullaşma oranına bakıldığında eğitim politikalarının da etkisiyle en yüksek okullaşmanın ilkokul seviyesinde olduğu görülmektedir. Bu seviyede okullaşma oranı %99,35'tir ve Türkiye ortalamasının üzerindedir. Okullaşma Ortaokul ve Genel Ortaöğretim seviyelerinde Türkiye ile paralellik göstermektedir. Genel ortaöğretim seviyesinde okullaşma oranı mecburi eğitimlerin bitmesiyle beraber büyük bir düşüş göstermektedir. Bu seviyede okullaşma Gaziantep'te %35,08, Türkiye'de ise %34,47'dir. Ülkemizde uygulanan yeni eğitim sistemiyle (4+4+4) Genel ortaöğretim seviyesindeki düşüşün önüne geçilmek istenmiştir. Okullaşma oranının Gaziantep ve Türkiye arasında farklılık gösterdiği tek seviye Mesleki ve teknik Ortaöğretim seviyesidir. Bu seviyede Gaziantep'te ki oran %24,15 iken Türkiye'de %35,59'dur. Gaziantep'te ki kadınların erkeklere oranla Mesleki Eğitime daha fazla devam ettiği görülmektedir. Sanayi bakımından gelişmiş olan Gaziantep'in Mesleki ve Teknik anlamda işgücü ihtiyacını yeterli oranda karşılayamadığı bu oranlara bakılarak söylenebilir.

Tablo 9 : Ortaöğretime kayıtlı öğrencilerin yerleşim yerlerine dağılımı , 2012

	Cinsiyet	Genel			Mesleki ve Teknik		
		Toplam	Şehir	Köy	Toplam	Şehir	Köy
Gaziantep	Toplam	76449	75344	1105	42793	42369	424
	Erkek	43008	42414	594	20786	20579	207
	Kadın	33441	32930	511	22007	21790	217
Türkiye	Toplam	2725972	2642633	83339	2269651	2179379	90272
	Erkek	1401933	1359575	42358	1241481	1186217	55264
	Kadın	1324039	1283058	40981	1028170	993162	35008

Kaynak: MEB

Ortaöğretime kayıtlı öğrenciler bir anlamda ileriki yıllar için işgücü piyasasını şekillendiren en önemli kaynak unsurlardır. Bu seviyeden mezun olan kişilerin birçoğu işgücü piyasasının ihtiyacı olan işgücünü oluşturmaktadır. Yukarıdaki tabloda ortaöğretime devam eden kişilerin sayıları ve yerleşim yerlerine dağılımı görülmektedir. Gaziantep'te ki köylerde eğitim görenler ile Türkiye geneli arasında büyük farklılıklar göze çarpmaktadır. Gaziantep'te genel ortaöğretimde köylerde eğitim görenlerin oranı %1,4 iken Türkiye'de bu oran %3,1'dir. Mesleki ve Teknik eğitime bakıldığında Gaziantep'te oran %1,0 iken Türkiye'de %4,0'dır. Bu oranlara bakıldığında Gaziantep'te köylerde eğitimin düşük kaldığı söylenebilir.

GENEL İŞGÜCÜ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK 'in Hane halkı İşgücü Anketleridir. Bu verilere bakılarak işgücü piyasası hakkında illerin genel durumunu görmek ve yorumlamak mümkün olmaktadır. Türkiye'de ve illerde genel işgücü göstergelerinin temel argümanları İşgücüne Katılım, İşsizlik ve İstihdamdır. Bu kapsamda aşağıdaki tablo Gaziantep İşgücü piyasasının verilerini içermektedir.

Tablo 10: İşgücüne Katılım Oranı, İstihdama Katılım Oranı, İşsizlik Oranı TRC1 (%)

TRC1	İşgücüne katılma oranı %	İşsizlik oranı %	İstihdam oranı %
2012	43,6	11,8	38,5
2011	42,6	14,4	36,5
2010	44,8	12,1	39,4

Kaynak: TÜİK

TRC1 bölgesinin genel işgücü göstergelerine bakıldığında İşgücüne katılım oranının yıllar itibari ile dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. 2012 yılı işgücüne katılım oranı %43,6'dır. 2012 yılı işgücüne katılım oranı Türkiye'de %50'dir ve bölge Türkiye ortalamasının altındadır. İşsizlik oranında bir önceki yıla göre 2012 yılında bir düşüş söz konusudur. 2012 yılı TRC1 bölgesi işsizlik oranı %11,8 iken bu oran Türkiye genelinde %9,2'dir. İstihdam oranı 2012 yılında TRC1 bölgesinde %38,5 Türkiye'de ise %45,4 olarak gerçekleşmiştir.

İstihdam

İllerin İşgücü piyasalarındaki en önemli unsarlardan biri istihdamdır. İstihdama katılan bireyler arttıkça işgücünün işlerliği artmakta ve temel ekonomiye katma değer üretmektedir.

Grafik 6 : Yaş Ve Cinsiyete Göre İstihdam, TRC1 (%) , 2012

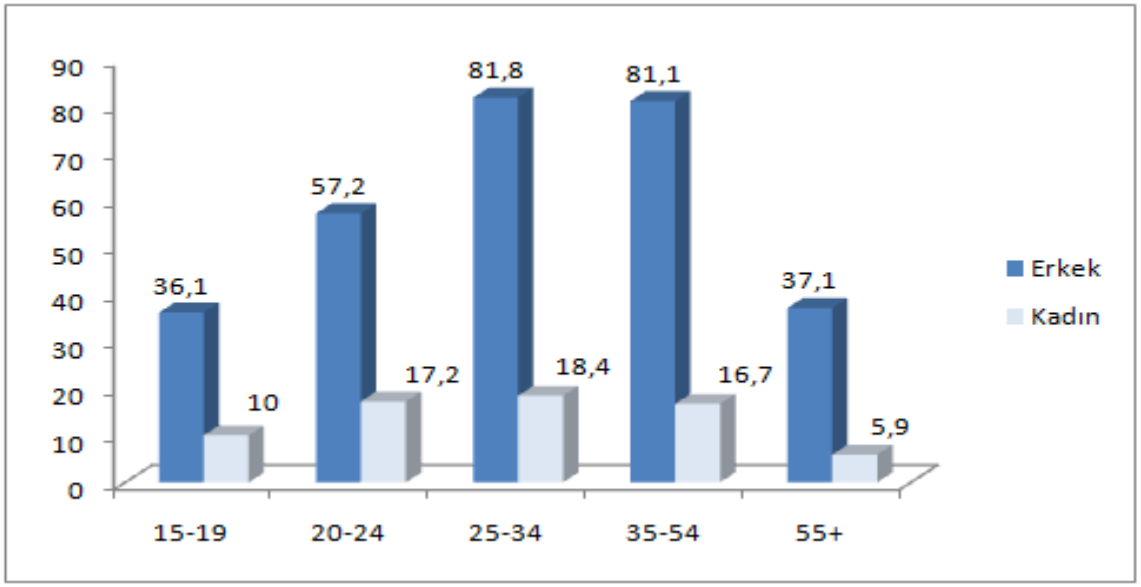

Kaynak: TÜİK

TRC1(Gaziantep-Adıyaman-Kilis) bölgesinde istihdama katılan bireylerin yaş durumlarına bakıldığında en fazla istihdamın 35-54 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu grupta erkeklerin oranı %40,8, kadınların oranı ise %36,7'dir. TRC1'de 15-19 yaş grubu ile 20-24 yaş gruplarında kadınların istihdamının daha fazla olduğu görülmektedir. Bu oranlar TRC1'de kadın istihdamının son yıllarda artış eğilimine girdiğinin bir göstergesidir. Yine 25-34 yaş grubunda erkeklerle kadınların istihdam oranları birbirine çok yakındır. Bu grupta erkekler %32,3 orana sahipken kadınların oranı %31,7'dir.

Grafik 7 : Eğitim durumu ve cinsiyete göre istihdam , TRC1 (%) , 2012

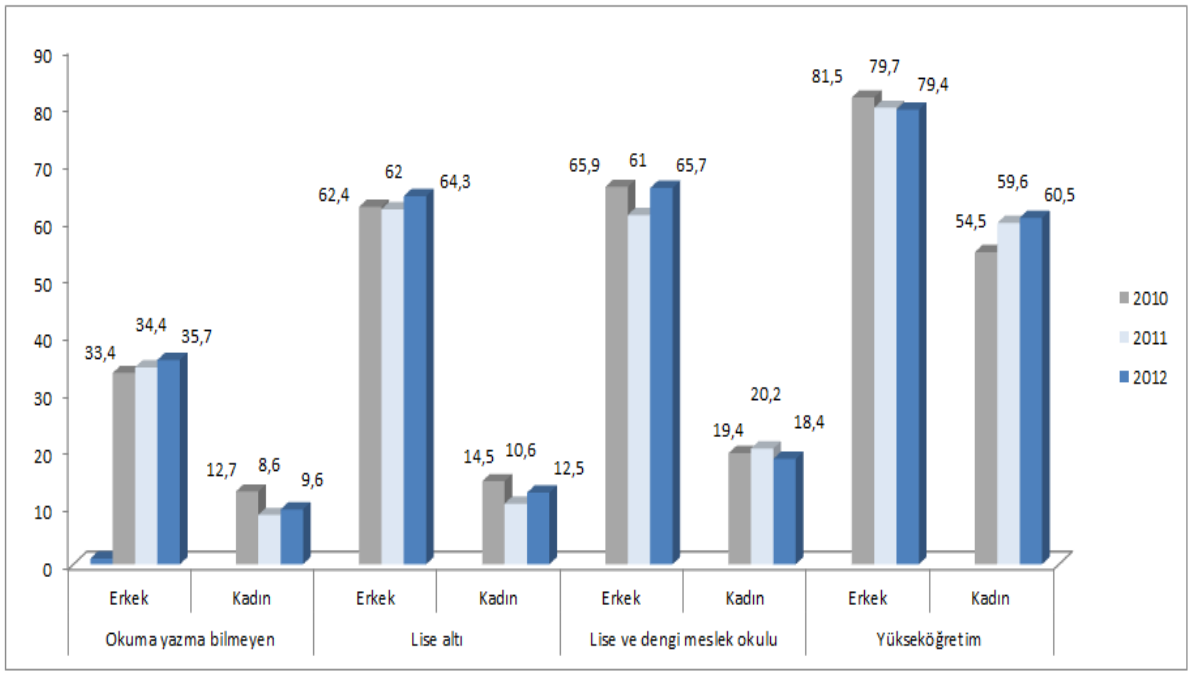

Kaynak: TÜİK

Gaziantep'in içinde olduğu TRC1 bölgesinde 2012 verilerine göre okuma-yazma bilmeyenlerin istihdama katılımına bakıldığında %35,7'sinin erkek, %9,6'sının kadın olduğu görülmektedir. Kadın ve erkeklerin eğitim durumlarına göre istihdamında özellikle Lise Altı ve Lise ve Dengi Meslek Okulu eğitim seviyesinde büyük farklılıklar göze çarpmaktadır. Lise altı eğitim seviyesinde erkeklerin oranı %64,3 iken kadınların oranı %12,5'tir. Lise ve dengi meslek okulu eğitim seviyesinde de aynı durum söz konusudur. Bu seviyede erkeklerin oranı %65,7 iken kadınların oranı %18,4'tür. Bu farklılık oranları Yükseköğretim eğitim seviyesinde azalış göstermektedir. Yükseköğretim mezunu erkeklerin istihdama katılım oranı %79,4, kadınların oranı %60,5'tir. Eğitim seviyesi arttıkça istihdama katılım oranın da arttığı görülmektedir.

Grafik 8 : İktisadi faaliyet koluna göre istihdam , TRC1 (%) , 2012

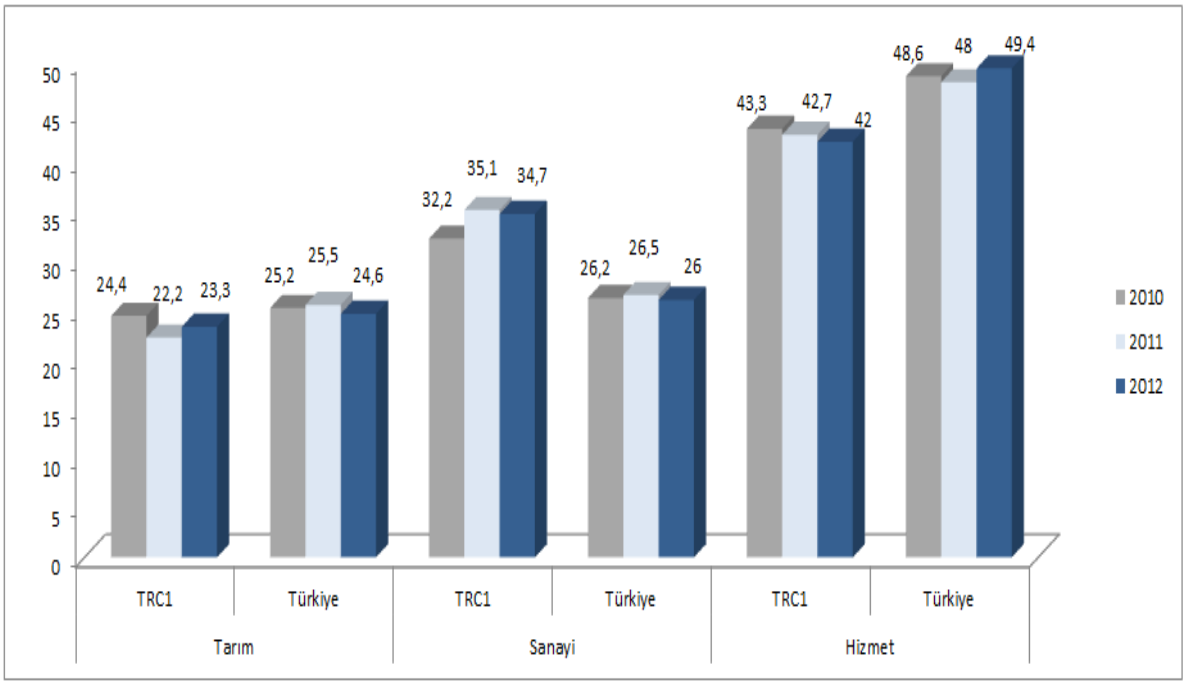

Kaynak: TÜİK

İstihdamın iktisadi faaliyet koluna, yani sektörlere göre dağılımına bakıldığında TRC1 bölgesindeki istihdamın en yoğun olduğu sektörün hizmet sektörü olduğu görülmektedir. TRC1 bölgesinde hizmet sektöründeki istihdam 2012 yılında %42,0 olmuştur. TRC1 bölgesinde Hizmet sektöründeki istihdam oranında 2010 ve 2009 yıllarına göre düşüş yaşanmıştır. Tarım sektörü 2012 yılı itibariyle TRC1 bölgesinde toplam istihdamın %23,3'ünü kapsamakta iken 2010 yılında bu oranın %24,4 olduğu görülür. Tarım ve hizmet sektörlerindeki bu düşüşün sanayi sektörüne kaydığı söylenebilir. Sanayi sektöründe istihdam oranı 2010 yılında %32,2 iken bu oran 2012 yılında %34,7 olmuştur. TRC1 bölgesinde tarım ve sanayi sektörleri arasında 10 puanlık bir fark varken Türkiye'de bu sektörlerin birbirine çok yakın oranlarda olduğu görülmektedir. TRC1 bölgesinde sanayileşmiş kent olan Gaziantep'in sanayi sektörü oranını yükselttiği söylenebilir.

Grafik 9 : İşteki durumuna göre istihdam , TRC1 (%) , 2012

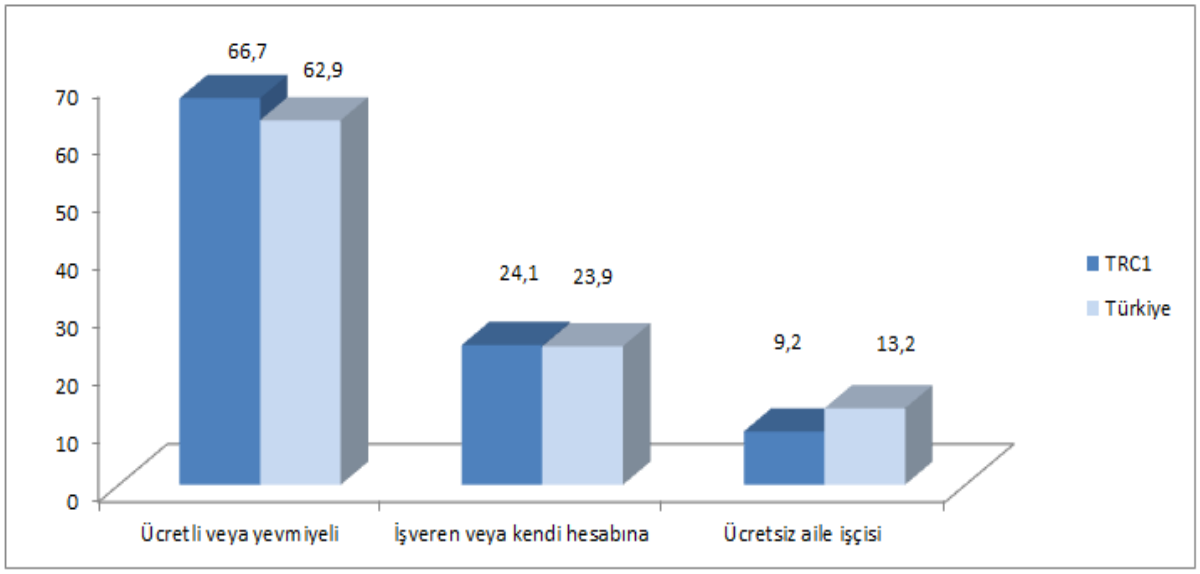

Kaynak: TÜİK

TRC1 bölgesinde çalışanların işteki durumlarına bakıldığında 2012 yılında her 100 kişinin 66,7'si ücretli işçilik yapmaktadır. Türkiye'de bu oran %62'9'dur. İşveren veya kendi hesabına çalışanlarda TRC1 bölgesi ile Türkiye geneli oranları birbirine çok yakındır. Ücretsiz aile işçilerinde ise TRC1 bölgesinde oran %9,2 iken Türkiye oranı %13,2'dir.

Grafik 10 : Cinsiyete göre işteki durum , TRC1 (%) , 2012

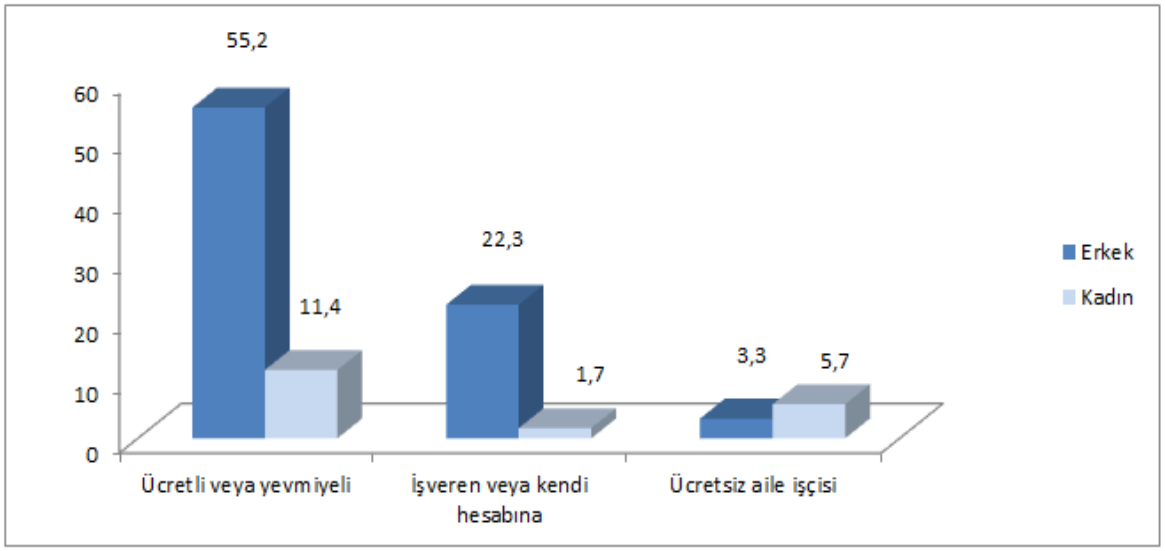

Kaynak: TÜİK

Cinsiyete ve işteki durumlarına göre TRC1 bölgesinde ücretli veya yevmiyeli çalışanların %55,2'si erkek, %11,4'ü kadındır. İşveren veya kendi hesabına çalışanların %22,3'ü erkek iken kadınların oranı %1,7'dir. Bu oran kendi işini yapan kadınların oranının çok düşük seviyelerde olduğunu göstermektedir. Ücretsiz aile işçiliği yapan erkeklerin oranı %3,3, kadınların oranı %5,7'dir.

Toplam istihdamın % 34,7'si sanayi sektöründedir. Bölge sanayisinin nitelikli eleman ihtiyacı %47,5'tir. Bununla birlikte sanayi sektörü, meslek gruplarına göre toplam eleman ihtiyacı yıllar itibariyle düzenli bir artış eğiliminde iken 2012 yılında bir önceki yıla göre %0,4'lük bir azalma görülmüştür. Yine toplam istihdamın %42,0'si hizmet sektöründedir. Hizmet sektöründe en fazla hizmet ve satış elemanı ihtiyacı duyulmaktadır. Tarım sektöründe istihdam edilenlerin oranı %23,3'tür.(**Ek-4a tablo 1**)

Lise altı eğitimlilerin istihdamdaki oranı %67,4 iken bu kişilerin meslek grubuna göre en çok, nitelik gerektirmeyen işler ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalıştıkları görülmektedir. Bununla birlikte Lise ve dengi yüksekokulu mezunlarının oranı bir önceki yıla oranla %1,2 puanlık bir düşüşle %14,6 olmuştur. Yükseköğretim mezunlarının oranı da %1,0'lik artışla %11,7 olmuştur.(**Ek-4a tablo 2**).

İstihdam edilen kişilerin %40,7'si 35-54 yaş aralığındadır. 25-34 yaş aralığında çalışanların oranı %30,6'dır. Toplam çalışanlar içerisindeki en yüksek oranı %19,5 ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar almaktadır. Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanların oranı %19,0'dur. 55+ yaş grubunun %50,9'u tarım ve hayvancılık sektöründedir.(**Ek-4a tablo 3**)

İş yeri büyüklüğü ve meslek grubuna göre istihdama baktığımızda ise bölgede 50+ işçi çalıştıran firmaların istihdamdaki payı geçmiş yıllara göre düzenli bir artış göstermiş 2011 ve 2012 yıllarında %20'ye çıkmıştır. İş yeri büyüklüğüne göre İstihdamda en büyük payı yıllar içerisinde 01-09 aralığı işçi çalıştıran iş yerleri alırken bu iş yerlerinde en çok istihdam edilen meslek grubu Tarım ve hayvancılık işleri meslek grubudur. 50+ işyerlerine bakıldığında en çok istihdam edilen meslek grubu Tesis ve Makine operatörleridir. 50+ firmaların TRC1 bölgesi için sanayileşmiş ve teknik hizmet elemanı çalıştıran firmalar olduğunu söyleyebiliriz. Aynı zamanda iş yerlerinin büyüme eğiliminde olduğunu açıkça söyleyebiliriz.(**Ek-4a tablo 4**)

Kayıt Dışı İstihdam

En önemli ekonomik ve toplumsal sorunlardan biri olan kayıt dışı istihdam, sosyal güvenlik açısından niteliği itibariyle legal şekilde çalışarak istihdama katılan kişilerin, çalışmalarının gün veya ücret olarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına hiç bildirilmemesi ya da eksik bildirilmesi olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye'de kayıt dışı istihdam işgücünün ve ekonominin en önemli sorunlarından birini teşkil etmektedir. Türkiye'de 2012 yılı verilerine göre 24.821.000 kişi istihdam edilirken bu kişilerin 15.134.000'i kayıtlı iken 9.686.000'i kayıtsız olarak çalışmaktadır. TRC1 bölgesinde ise 631.000 kişi istihdama katılmakta, bu kişilerin 321.000'i kayıtlı çalışırken 310.000 kişi ise kayıtlı değildir.

Grafik 11 : Kayıt dışı istihdamın yıllara göre dağılımı , TRC1 (%) , 2012

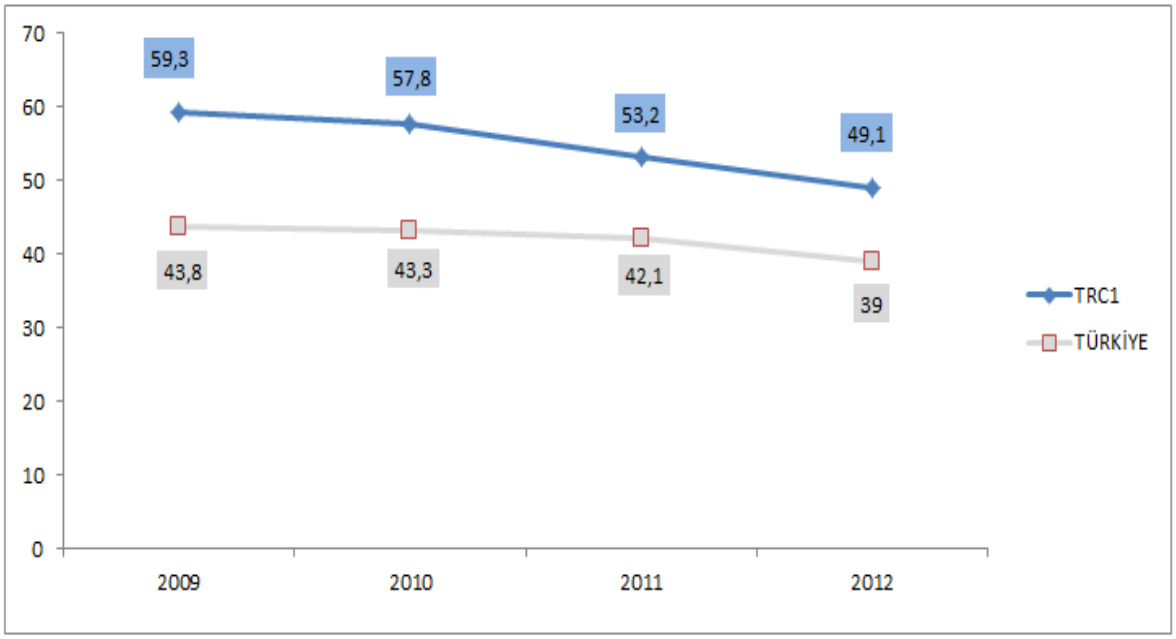

Kaynak : TUİK

Kayıt dışı istihdamın yıllara göre seyrini gösteren yukarıdaki grafiğe bakıldığında hem TRC1 bölgesinde hem de Türkiye genelinde kayıt dışılığın azaldığı görülmektedir. 2009 yılında %59,3 olan TRC1 bölgesinin kayıt dışılık oranı 2012 yılında %49,1 olmuştur. Kayıt dışılık bu bölgede düşme eğilimi göstermiş olmasına karşın yine de çalışanların yarısı kayıt altına alınamamıştır. Türkiye'de kayıt dışılık

oranı 2012 yılında %39,0 olarak tespit edilmiştir. Her ne kadar son yıllarda kayıt dışılık azalsa da oranlar açısından gelişmiş ülkelerin çok gerisinde kalındığı söylenebilir.

Grafik 12 : Sektörlere göre istihdam edilenlerin kayıt dışılığı , TRC1 (%) , 2012

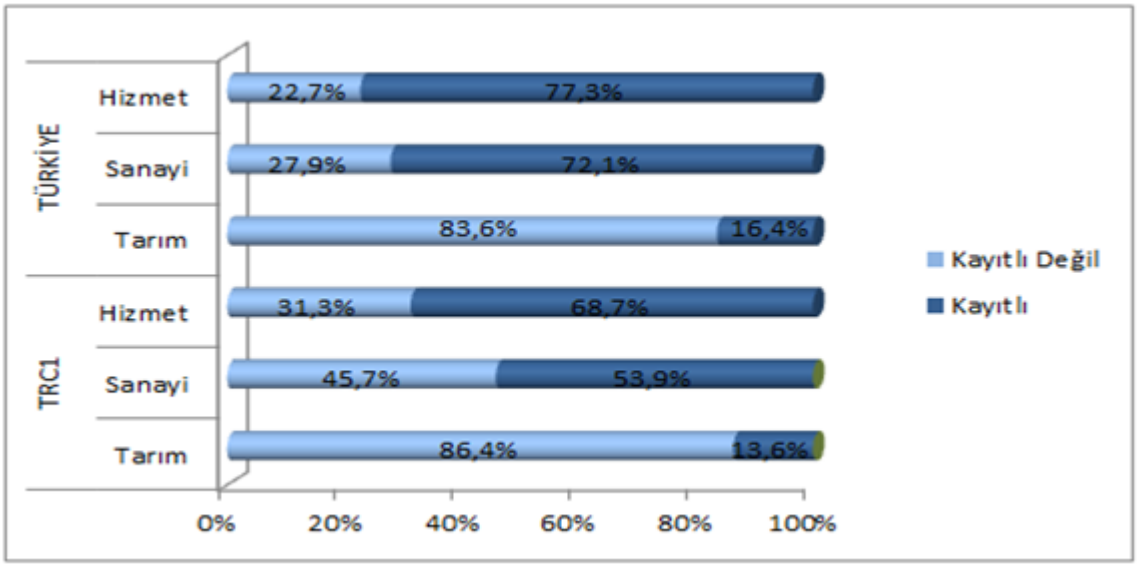

Kaynak :TUİK

Kayıt dışı istihdama sektörel bazda bakılacak olursa en yüksek kayıt dışı oranının Tarım sektöründe olduğu görülecektir. Bu sektörün TRC1 bölgesindeki kayıt dışılık oranı %86,4'tür. Sanayi sektörü de kayıt dışılık konusunda pek iç açıcı değildir. Bu sektörde çalışanların %45,7'si kayıt dışı çalışmaktadır. Türkiye'de ki oranlara bakıldığında nispeten Sanayi ve Hizmet sektörlerinde TRC1 bölgesine göre kayıtlılık daha iyi durumdadır. Bu sektörlerdeki oranlar %30'ların altına düşmüştür. Özellikle Hizmet ve Sanayi sektörlerinde ücretli ve yevmiyeli işçilerin düzenli çalışması kayıtlılık konusunda denetlenebilirliği arttırmakta ve kayıt dışı istihdam azalmaktadır. Yine kişilerin mali ve sosyal haklar konusunda bilinçlenmesi kayıt dışılığın çözümü konusunda mesafe katedilmesini sağlamaktadır.

Grafik 13 : Cinsiyete göre kayıt dışı , TRC1 (%) , 2012

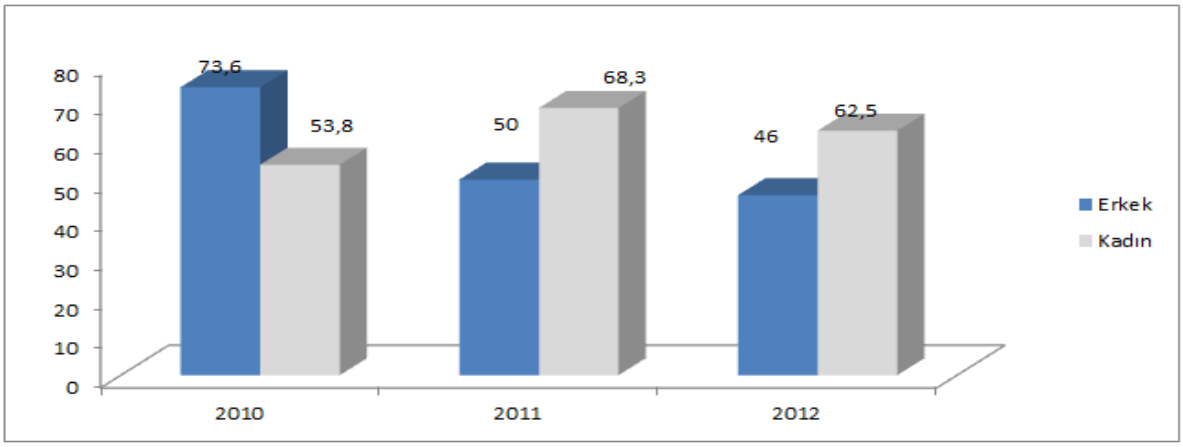

Kaynak: TÜİK

Kayıt dışı oranının cinsiyete göre dağılımına bakıldığında erkeklerle kadınların yıllar itibari ile zıt eğilimler gösterdiği görülmektedir. Erkeklerde 2010 yılında %73,6 olan kayıt dışılık 2012 yılında büyük bir düşüşle %46,0'ya gerilemiştir. Kadınlarda ise yıllar itibari ile kayıt dışılık dalgalı bir seyir izlemektedir. 2010 yılında %53,8 olan kayıt dışılık oranı 2012 yılında %62,5 olmuştur. Bu bağlamda kadınlarda kayıt dışılığın azaltılmasına yönelik planlamalar yapmak temel hedef alanlarından biri olması gerektiği söylenilebilir.

Grafik 14 : Eğitim durumuna göre kayıt dışı , TRC1 (%) , 2012

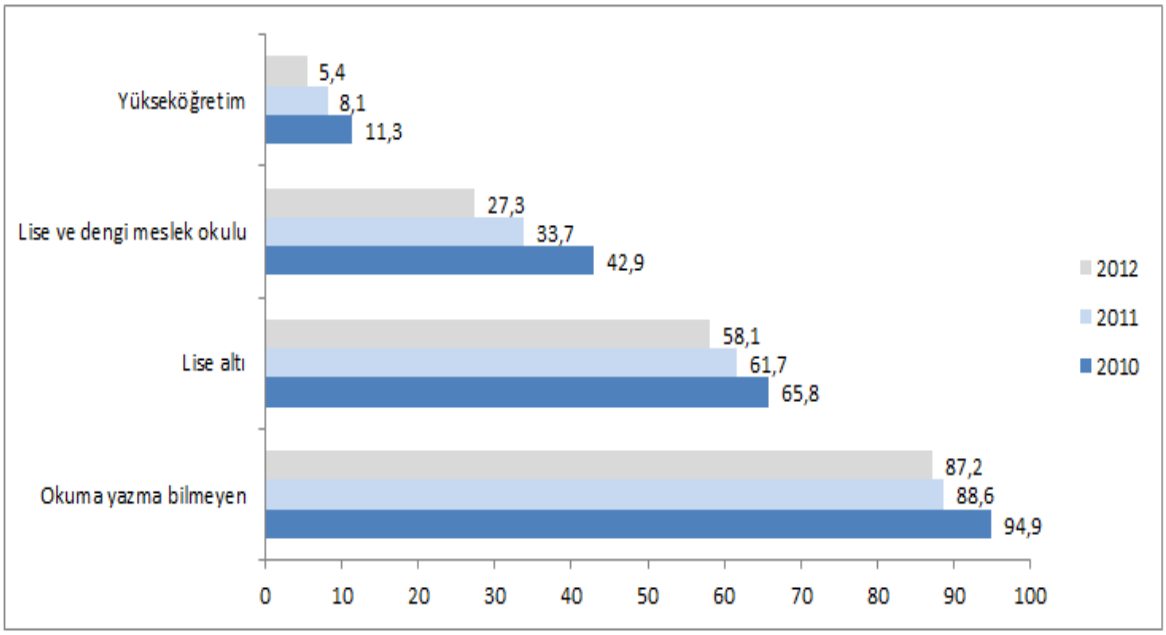

Kaynak : TUİK

Kayıt dışı istihdam ile eğitim arasındaki ilişki incelendiğinde ters yönde bir dağılım göze çarpmaktadır. Yukarıdaki grafikte görüldüğü üzere eğitim seviyesi arttıkça kayıt dışılık azalmaktadır. 2012 yılına göre en yüksek kayıt dışı %87,2 ile okuma yazma bilmeyen grubundadır. Yükseköğretim seviyesinde ise bu oran %5,4'e kadar düşmektedir. Bu grafikte dikkat edilecek bir diğer hususta yıllar itibari ile kayıt dışılığın tüm eğitim seviyelerinde düşüş göstermesidir. Çalışan kişi sayısının en fazla olduğu grup olan lise altı eğitim seviyesinde kayıt dışılık hala %50'lerin üzerinde seyretmektedir.

Grafik 15 : İşteki durumuna göre kayıt dışı istihdam , TRC1 (%) , 2012

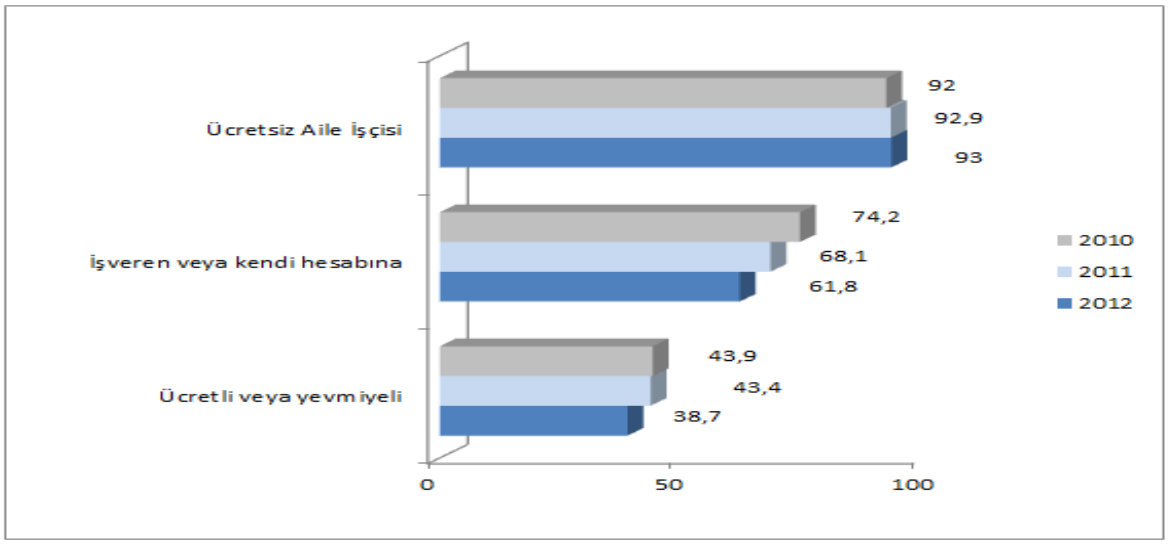

Kaynak : TUİK

İşteki durumuna göre kayıt dışı istihdam incelendiğinde en yüksek oranın ücretsiz aile işçiliğinde olduğu görülmektedir. Bu grupta son 3 yılın oranları birbirine yakındır ve oldukça yüksektir. İşveren ve kendi hesabına çalışanlarda da durum yıllar itibari ile iyiye doğru gitmektedir. Bu grupta 2010 yılında %74,2 olan kayıt dışılık 2012 yılında %61,8'e gerilemiştir. Ücretli ve yevmiyeli çalışanlarda 2012 yılında kayıt dışılık %38,7 olarak tespit edilmiştir. Türkiye oranlarına bakıldığında İşveren ve Kendi Hesabına çalışanlarda kayıt dışılık oranı %54,8, Ücretli ve Yevmiyeli çalışanlarda %22,0'dir. TRC1 bölgesi kayıt dışılık bakımından hala Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Grafik 16 : Geniş yaş grubuna göre kayıt dışı istihdam , TRC1 (%) , 2012

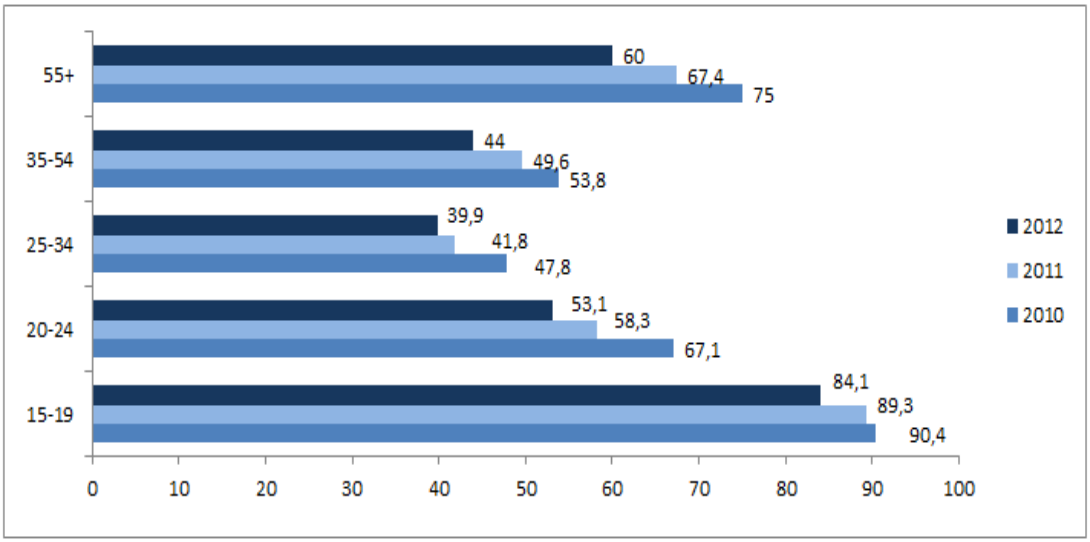

Kaynak: TÜİK

Yukarıdaki grafikte geniş yaş grubunun kayıt dışılığı görülmektedir. Yıllar itibari ile tüm yaş gruplarında kayıt dışı istihdam düşüş eğilimi göstermiştir. Çalışan kişi sayısının en fazla olduğu 35-54 yaş grubunda %53,8 olan 2010 yılı kayıt dışı istihdam 2012 yılında %44,0'e düşmüştür. En yüksek düşüş 55+ yaş grubunda %15 ile görülmektedir. Yine genç istihdamda 20-24 yaş grubunda %67,1 olan 2010 yılı kayıt dışılığı 2012 yılında %53,1 olmuştur.

Genç Nüfusun İşgücü Durumu

İşgücü piyasası tanımlamalarında genç nüfus 15-24 yaş arası gruptur. Türkiye genelinde işgücü piyasasındaki önemli unsurlardan biri, gençlerin istihdamı ve genç işsizliğidir. Bu konuda yapılan çalışmalar ve verilen teşviklerle gençlerin istihdamdaki oranı arttırılmaya çalışılmış ve işgücü piyasasına bir dinamizm kazandırılmak istenmiştir. Türkiye geneline bakıldığında 2012 yılı itibari ile genç nüfus 5.845.000 kadın ve 5.730.000 erkekten oluşmaktadır. TRC1 bölgesindeki genç nüfus

Grafik 17 : Sektörlere göre genç istihdamı , TRC1 (%) , 2012

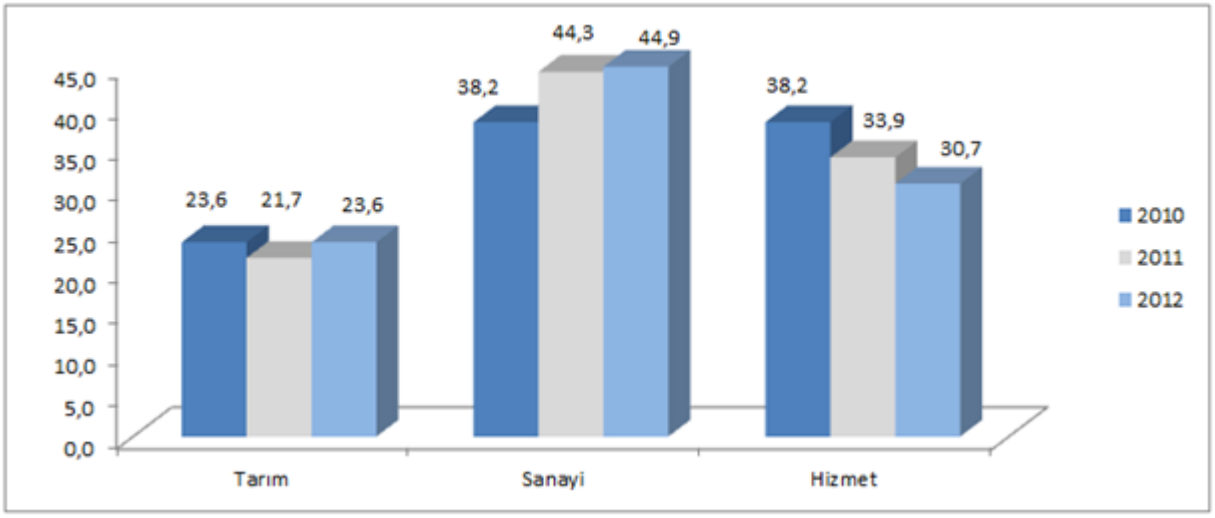

Kaynak : TUİK

TRC1 bölgesinde sektörler itibari ile gençlerin istihdamına bakıldığında en yüksek oranın Sanayi sektöründe olduğu görülmektedir. 2012 yılında bu oran %44,9'dur. Aynı yıl Hizmet sektöründe çalışan gençlerin oranı %30,7 olurken Tarım sektöründe %23,6 olarak tespit edilmiştir. Yıllar itibari ile Hizmet sektöründe çalışan gençlerin oranında azalma olurken bu azalma Sanayi sektörüne kaymış ve bu sektörün oranı son 3 yılda devamlı artış kaydetmiştir.

Grafik 18 : Eğitim durumu ve cinsiyete göre genç istihdamı , TRC1 (%) , 2012

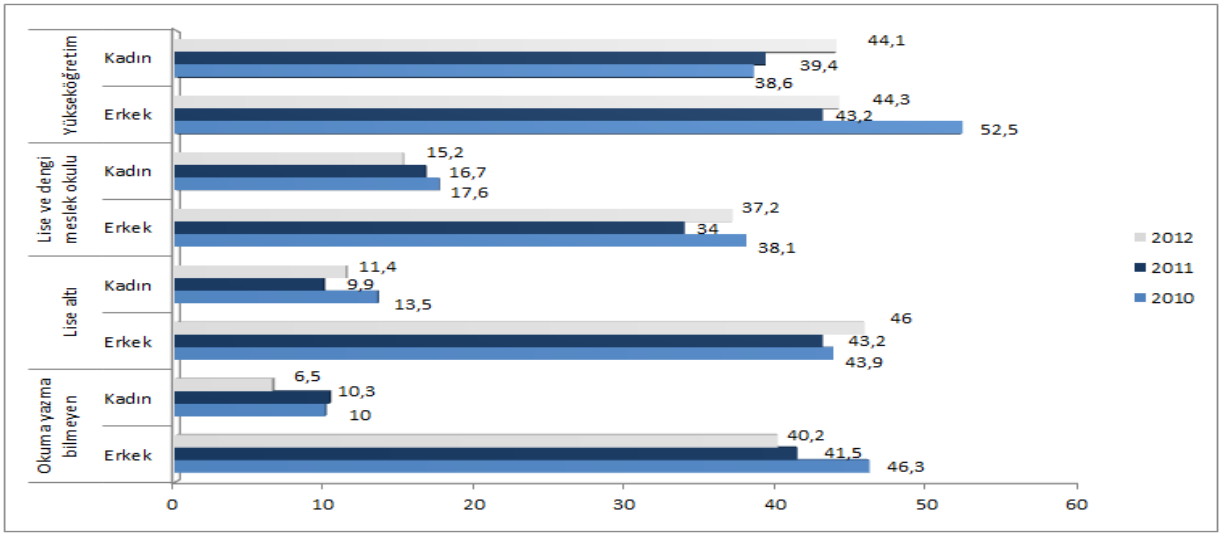

Kaynak : TUİK

Genç istihdamın eğitim durumuna bakıldığında yükseköğretim mezunu kadın oranının yıllara göre arttığı görülmektedir. 2010 yılında %38,6 olan yükseköğretim mezunu kadın çalışan oranı 2012

yılında %44,1'e yükselmiştir. Erkeklerde ise yükseköğretim mezunlarının oranı düşme eğilimi göstermektedir. İstihdamda genç erkeklerle genç kadınlar arasındaki en büyük fark lise altı eğitim seviyesinde görülmektedir. 2012 yılında bu eğitim seviyesindeki erkeklerin oranı %46 iken kadınların oranı sadece %11,4'tür. Benzer farklılık Okuma yazma bilmeyen grup içerisinde de mevcuttur.

Grafik 19 : Cinsiyete ve sektörlere göre genç istihdamı , TRC1 (%) , 2012

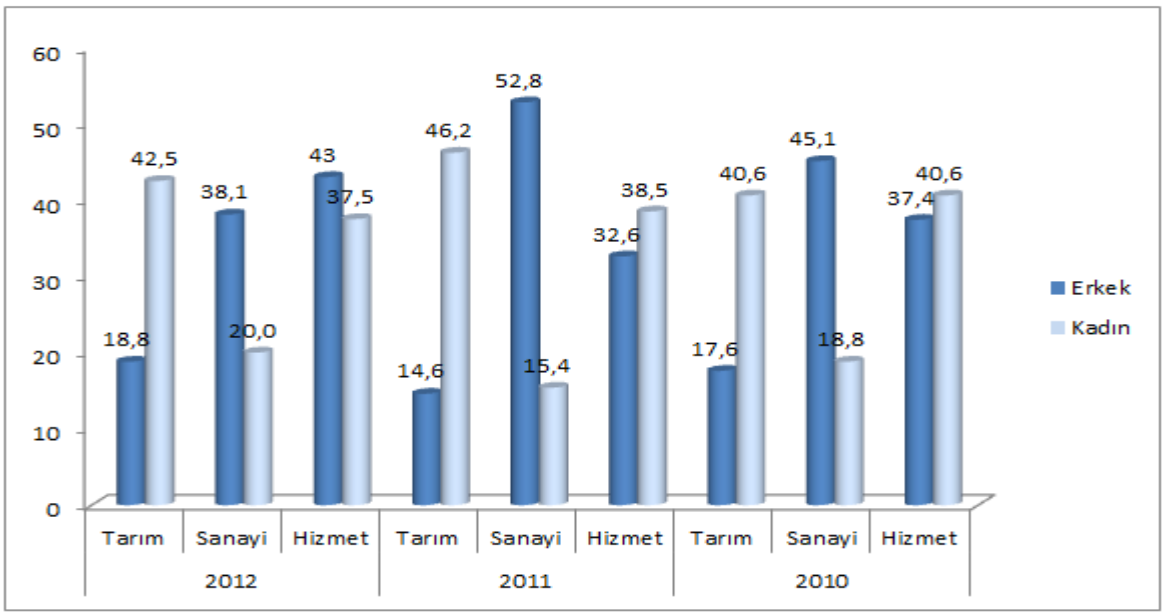

Kaynak : TUİK

İstihdamdaki gençlerin sektörlere göre dağılımına bakıldığında 2012 yılında erkeklerde hizmet sektöründe çalışanların oranı %43,0, sanayi sektöründe çalışanların oranı ise %38,1'dir. Bir önceki yıla göre sanayi sektöründe çalışan erkeklerin oranında %14,7'lik bir azalma görülmüştür. Sanayi sektöründeki bu azalma hizmet sektörüne kaymıştır. Hizmet sektöründeki artış bir önceki yıla göre %10,4'tür. Kadınlarda ise 2012 yılında sanayi sektörü %4,6'lık bir artışla %20,0 olmuştur. Yıllar itibari ile tarım sektöründe çalışan gençlerin oranı dalgalı bir seyir izlemektedir.

Tablo 11 : Gaziantep ,Genç nüfusun işgücü durumu (Bin)

	Sivil Nüfus	İşgücü	İstihdam edilenler	İssiz	İşgücüne Katılma oranı %	İşsizlik Oranı %	İstihdam Oranı %	İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus
2010	425	150	123	27	35,3	18,1	28,9	275
2011	439	148	116	33	33,8	22	26,3	291
2012	447	151	127	25	33,9	16,4	28,3	295

Kaynak : TUİK

Genç nüfusun işgücü durumuna genel olarak bakılacak olursa yıllar içinde bir artış olduğu görülmektedir. İstihdam edilenlerde de dalgalı bir durum söz konusudur. 2011 yılındaki finansal daralma ve ekonomik sıkışıklık etkisini gençlerde de göstermiş, olumsuz veriler ortaya çıkmıştır. Ancak 2012 yılındaki toparlanmayla verilerde artış yaşanmıştır. 2012 yılında genç nüfusun işsizlik oranı %16,4'tür. Bu oran bir önceki yıla göre %5,6 azalmıştır. Yine işsiz sayısı 33.000'den 25.000 kişiye gerilemiştir. İşgücüne dahil olmayanların sayısında da artış söz konusudur.

İşsizlik

2012 yılı istatistiklerine göre TRC1 bölgesinde işsizlik oranı %11,8'dir. Türkiye'de bu oran %9,2'dir. İşsizlik rakamları ülke genelinde son yıllarda ciddi bir düşüş içerisinde olmasına rağmen bölge işsizlik rakamları dalgalı bir seyir izlemektedir.

Grafik 20 : Yıllara göre işsizlik , TRC1 (%) , 2012

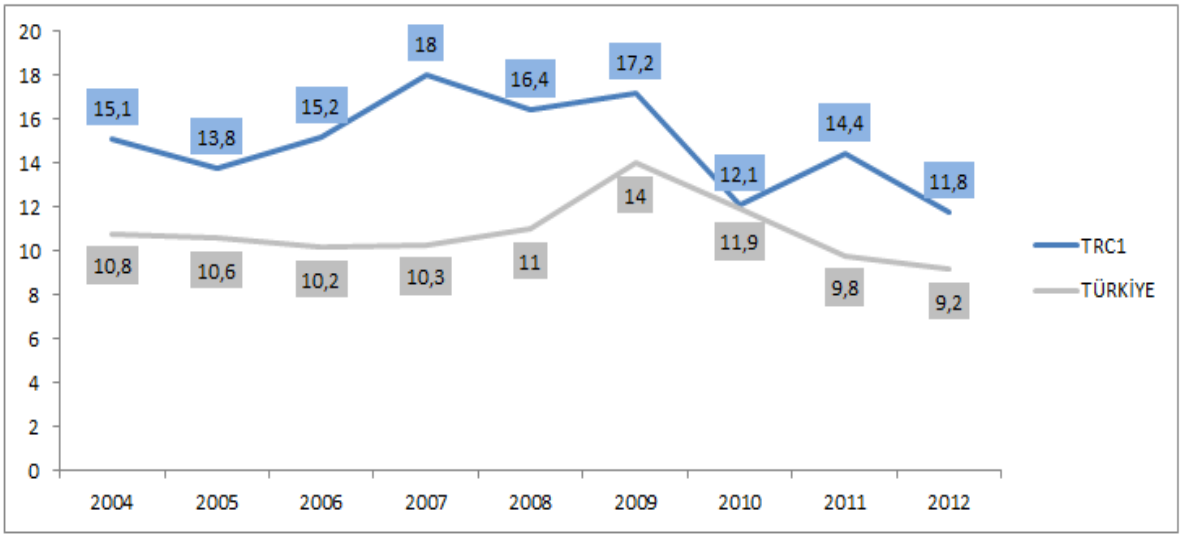

Kaynak : TUİK

TRC1 bölgesinde 2009 yılında %17,2 olan işsizlik oranı 2012 yılında %11,8'e düşmüştür. Yıllar itibari ile bölgede işsizlik dalgalı bir seyir izlese de gözle görülür bir düşüş söz konusudur. Türkiye işsizlik

rakamları da seyreden yıllarda düşmüştür. 2009 yılında özellikle finansal krizin etkisiyle hem TRC1 bölgesinde hem de Türkiye'de işsizlik yüksek değerleri görmüştür. Buna karşın özellikle istihdamda izlenilen aktif ve pasif işgücü tedbirleri ve İŞKUR'un son yıllarda göstermiş olduğu çalışmaların, işsizliğin azalması yönünde önemli bir etken olduğu söylenebilir.

Bölgede işsizliğin dalgalı bir seyir izlemesinin sebebi, özellikle bölgesel bazda yapılan dış ticaretin ve üretimlerin düzenli olmamasından kaynaklandığı şeklinde yorumlanabilir. Bu bağlamda işsizliğin bölgeler arasında farklılaştığı söylenebilir.

Grafik 21 : Cinsiyete göre işsizlik , TRC1 (%) , 2012

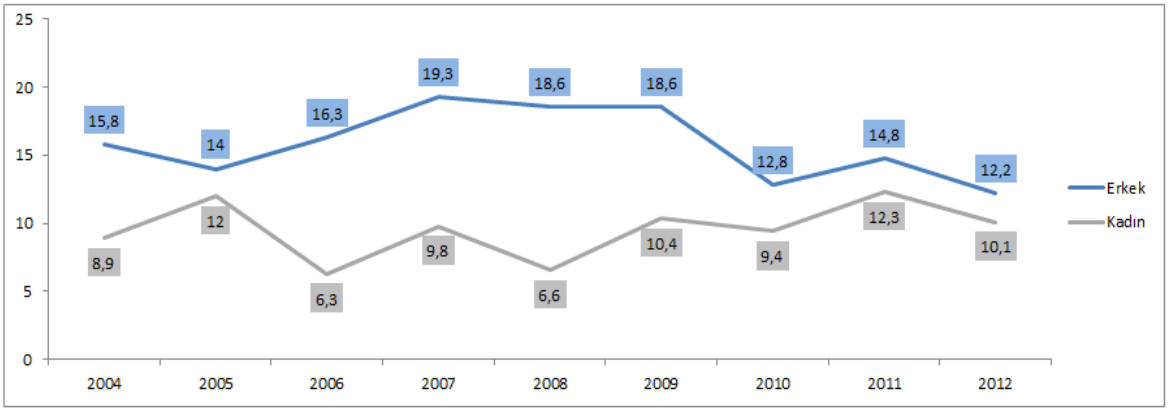

Kaynak : TUİK

Grafik TRC1 bölgesinde işsizlik oranlarını cinsiyete göre sınıflamaktadır. Hem kadınlarda hem de erkeklerde işsizliğin dalgalı seyir izlemesi birçok etkenle bağdaştırılabilir. Özellikle 2006 ve 2008 yıllarında kadınlarda işsizlik dip seviyeleri görmüştür. Bu yıllarda kadınlara yönelik istihdam politikalarının başarılı olduğu söylenebilir. TRC1 bölgesinde kadınlardaki işsizlik oranı 2012 yılında Türkiye genelinden düşüktür. 2012 yılı Türkiye geneli kadın işsizlik oranı %10,8'dir. Erkeklerde ise 2012 yılında %12,2 olan işsizlik oranı Türkiye genelinde %8,5'tir.

Grafik 22 :Geniş yaş grubuna ve yıllara göre işsizlik , TRC1 (%) , 2012

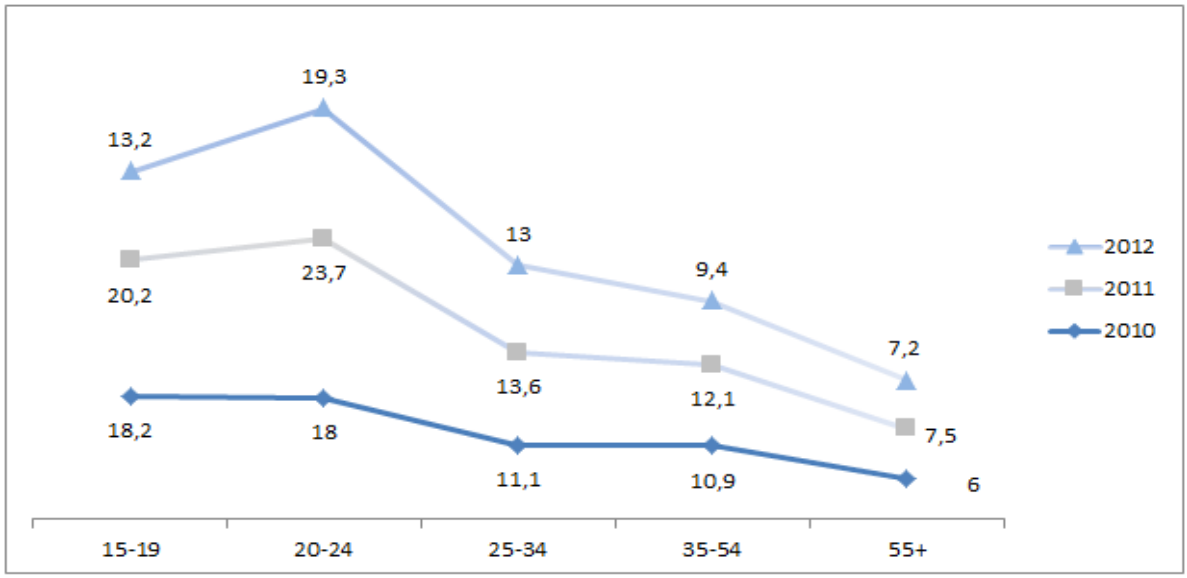

Kaynak : TUİK

Yukarıdaki grafik yıllar itibari ile işsizliğin yaş gruplarına göre durumunu özetlemektedir. Buna göre 2012 yılında bir önceki yıla oranla tüm yaş gruplarında bir düşüş söz konusudur. Çalışan kişi sayısının en fazla olduğu 35-54 yaş grubunda 2012 yılı işsizlik oranı %9,4'tür. İşsizliğin en fazla görüldüğü yaş grubu ise genç işsiz denilen 20-24 yaş grubudur. Bu gruptaki işsizliğin oranı %19,3 olmasına karşın bir önceki yıla göre %4,4'lük bir düşüş söz konusudur. Yine genç işsizlerin olduğu 15-19 yaş grubunda da büyük bir oranda azalma olduğu görülmektedir. Bir önceki yıla göre 2012 yılında işsizlik bu grupta %7,0 düşerek %13,2 olmuştur. Özellikle genç istihdamını destekleme projeleri ve İŞKUR'un bu konuda verdiği teşviklerin meyvelerini vermeye başladığı söylenebilir.

Grafik 23 : Eğitim durumu ve yıllara göre işsizlik , TRC1 (%) , 2012

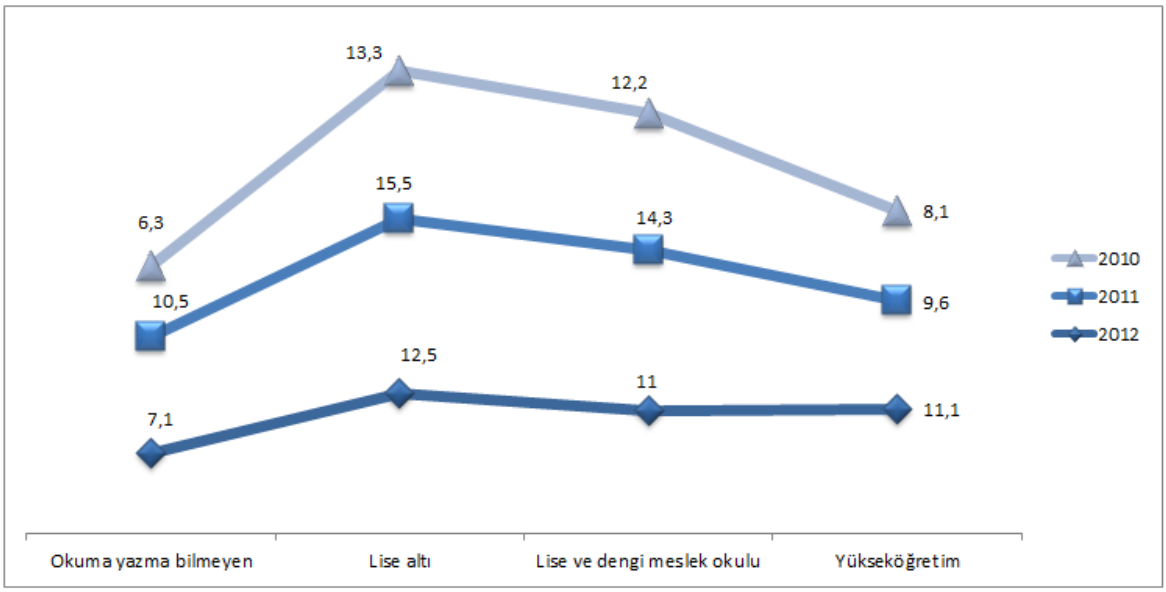

Kaynak : TUİK

İşsizlik rakamlarına eğitim seviyesi açısından bakıldığında, verilen yıllarda en büyük işsizlik oranın lise altı eğitimlilerde olduğu görülmektedir. Lise altı eğitimlilerin işsizlik oranı 2011 yılında %15,5 ile en yüksek seviyeyi görürken 2012 yılında bu oran %12,5'e gerilemiştir. Verilen yıllarda işsizlik oranının en fazla olduğu yıl 2011 yılıdır. Bu yılda oluşan finansal sıkışıklık işsizlik oranlarına yansımıştır. 2012 yılında işsizlik oranının en az görüldüğü eğitim seviyesi okuma-yazma bilmeyenler grubundadır. İşgücüne katılımın az olması bu eğitim seviyesindeki işsizlik oranının düşük olmasının bir sonucudur. Yükseköğretim grubuna bakıldığında yıllar itibari ile işsizliğin arttığı görülmektedir.

Bitirilen yükseköğretim bölümünde iş imkanlarının kısıtlı olması, üniversite-sanayi işbirliğinin yeterince kurulamaması, iş beğenmeme veya işe uygun bulunamama gibi nedenlere ek olarak istihdamın az olduğu bölümlerde öğrenci sayısının artması yükseköğretim grubunda işsizliği arttıran nedenlerden bazıları olarak sıralanabilir.

Grafik 24 : İş arama süresi ve cinsiyete göre işsizler , TRC1 (%) , 2012

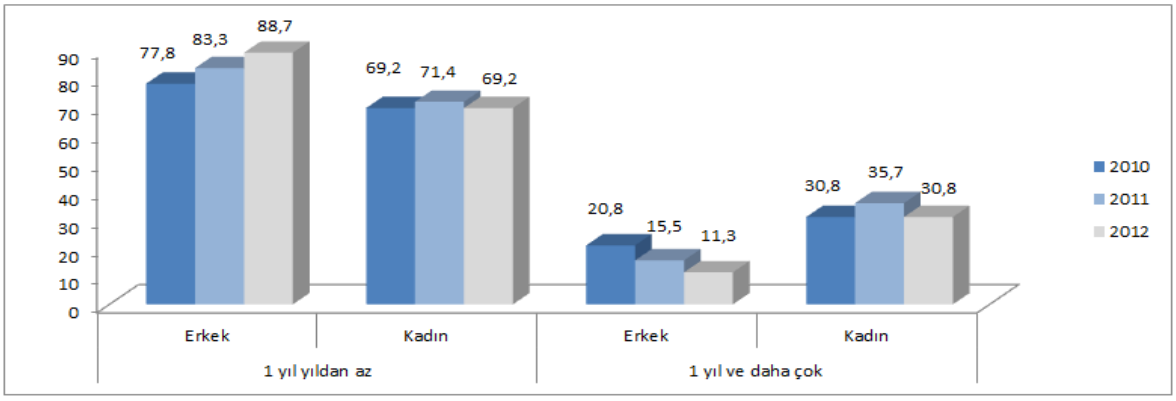

Kaynak : TUİK

İş arama sürelerinin uzunluğuna bakıldığında yıllar itibari ile bir azalma görülmektedir. 1 yıl ve daha çok zamanlarda iş arayan erkeklerin oranı 2010 yılında %20,8 iken bu oran 2012 yılında %11,3'e gerilemiştir. Bu oran bize TRC1 bölgesinde erkeklerin daha kısa sürede iş bulabildikleri çıkarımını vermektedir. Kadınlara bakıldığında ilerleyen yıllarda dalgalı bir seyir görülmektedir. 2012 yılında 1 yıl ve daha çok zamanlarda iş arayan kadınların oranı 2012 yılında %30,8'dir.

Kadınlar Açısından İşgücü Piyasası

Türkiye'de işgücü piyasasında kadınların yeri istenilen seviyelerde değildir. Bu durum Avrupa Birliği Komisyonu tarafından hazırlanmakta olan İlerleme Raporlarında da her sene tekrar edilmektedir. Yıllar itibari ile kadınların işgücüne katılım oranları dalgalı bir seyir izlemektedir. 2010 yılında kadınların işgücüne katılım oranı %17,6, 2011 yılında %14,2 ve 2012 yılında %15,8'dir. Özellikle 2011 yılındaki finansal sıkışıklık kadınların işgücüne katılım oranını düşürmüş ancak 2012 yılında bir toparlanma sürecine girilmiştir.

Grafik 25 : Geniş yaş grubuna göre kadınların işgücüne katılımı, TRC1 (%) , 2012

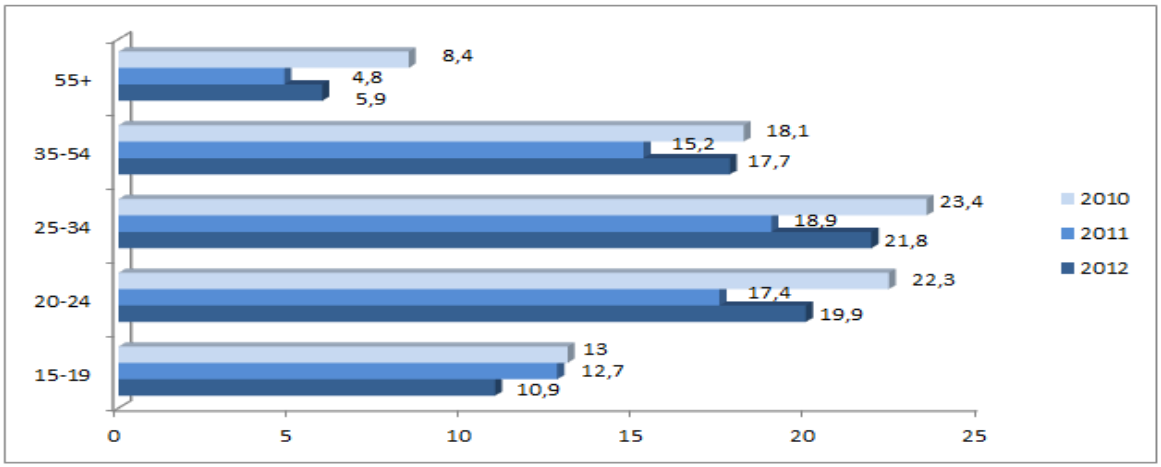

Kaynak : TUİK

Yaş aralıkları itibari ile 2012 yılında kadınların işgücüne katılım oranının en fazla olduğu yaş grubu 25-34 yaş arasıdır. Bu grupta katılım %21,8'dir. 20-24 yaş grubunda oran %19,9 iken 35-54 yaş grubu oranı %17,7'dir. En düşük katılım 55+ grubunda %5,9 olarak gerçekleşmiştir.

Kadınların işsizlik oranlarına bakıldığında TRC1 bölgesinde 2012 yılı kadın işsizlik oranı %10,1 olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında bu oran 12,4 iken 2010 yılı işsizlik oranı 9,3'tür. Bu oranlara birde eğitim açısından bakılması gerekmektedir.

Grafik 26 : Eğitim durumuna göre kadınlarda işsizlik , TRC1 (%) , 2012

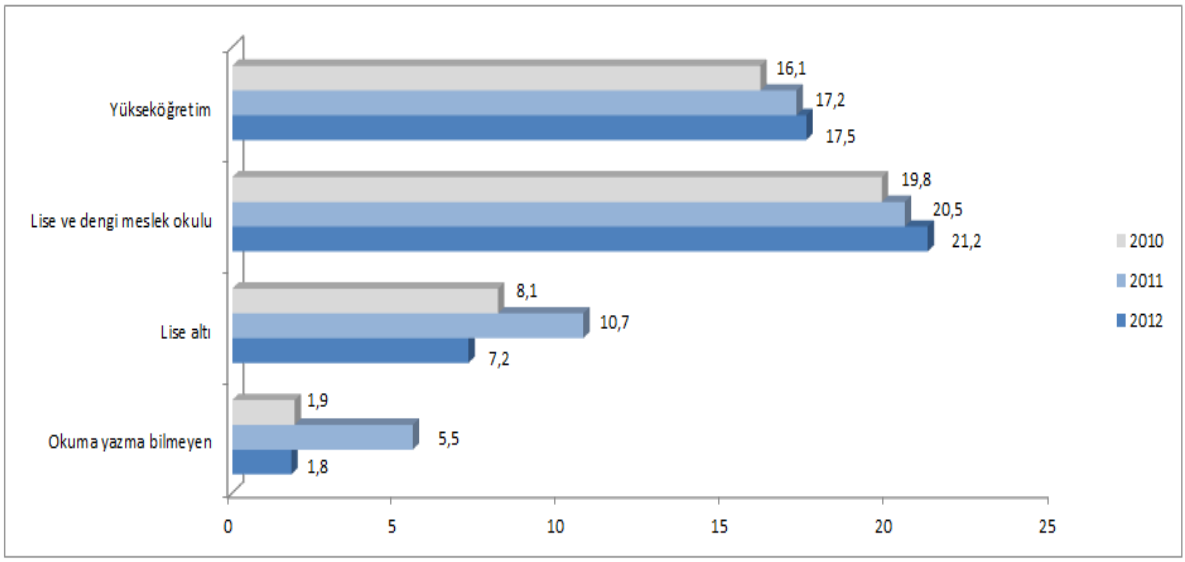

Kaynak : TUİK

Kadınlardaki işsizlik oranına eğitim durumu açısından bakıldığında en yüksek oranın Lise ve Dengi Meslek Okulu grubunda olduğu görülmektedir. Bu grupta işsizlik oranı %21,2'dir. Yükseköğretim mezunu kadınların %17,5'i işsizdir. Çalışan kişi sayısının en fazla görüldüğü Lise altı grubunda kadınlarda işsizlik bir önceki yıla göre %3,5 düşüş göstererek %7,2 olmuştur. Kadınlardaki genel işsizlik oranının düşmesinde bu gruptaki işsizlerin azalması etkili olmuştur. Yine Okuma Yazma bilmeyen işsizlerin oranında da bir düşüş mevcuttur.

Kentsel alanlarda kadın işgücüne katılım oranları kırsal alanlara göre daha düşüktür. Ancak kadınların işgücüne katılım oranlarının kırsal alanlarda daha yüksek görülmesinin sebebi buradaki kadınların ücretsiz aile işçisi olarak çoğunlukla tarım sektöründe çalışıyor olmalarıdır.

Grafik 27 : Yıllar itibari ile kadınlarda istihdam-işsizlik , TRC1 (%) , 2012

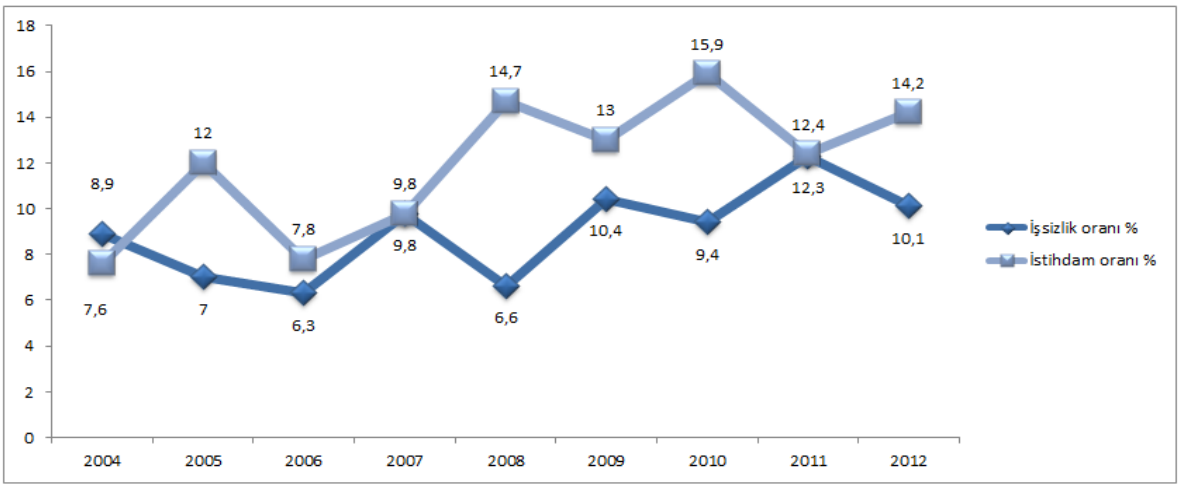

Kaynak: TÜİK

Yıllar itibari ile kadınların istihdamında ve buna paralel olarak işsizlik oranlarında dalgalanmalar mevcuttur. Kadın istihdamının en yüksek oranda görüldüğü yıl 2010 yılıdır ve oranı %15,9'dur. İşsizlik oranı ise 2008 yılından sonra dalgalı bir artış eğilimine girmiştir. 2007 ve 2011 yıllarında işsizlik ve istihdam oranları birbirine yakındır. Ekonomik açıdan daralan yıllarda işsizlik artmış aynı şekilde istihdam azalmıştır. Kadın istihdamında TRC1 bölgesinde yer alan Gaziantep pilot ildir. Gaziantep'te son yıllarda kadınların işgücüne dahil edilmesi ve istihdamlarının arttırılması adına çalışmalar yapılmakta ve olumlu sonuçlar alınmaktadır.

İşgücü Dışındaki Nüfus

Türkiye'de istihdama konu olan grup 15-64 arası yaş grubudur. Bu grupta olan kişiler işgücüne dahil olanlar ve olmayanlar olarak gruplara ayrılmaktadır. İşgücüne dahil olan gruba maaş ve ücret ile çalışanlar, bağımsız çalışanlar, işverenler ve işsizler girmektedir. İşgücüne dahil olmayanlar ise çalışmak istemeyenler ve çalışma yeteneği olmayanlardır. 2012 yılında Türkiye'de işgücüne dahil olan nüfus 27.339.000 iken dahil olmayan nüfus 27.385.000'dir. TRC1 bölgesinde işgücüne dahil olan nüfus 715.000 iken dahil olmayan nüfus 923.000'dir. Bu rakamlara bakıldığında TRC1 bölgesinin Türkiye'ye oranla daha az işgücüne dahil olduğu söylenmektedir. Bu bölümde işgücüne dahil olmayanların verileri incelenmektedir.

Grafik 28 : Yaş Gruplarına Göre İşgücüne Dâhil Olmayanlar , TRC1 (%) , 2012

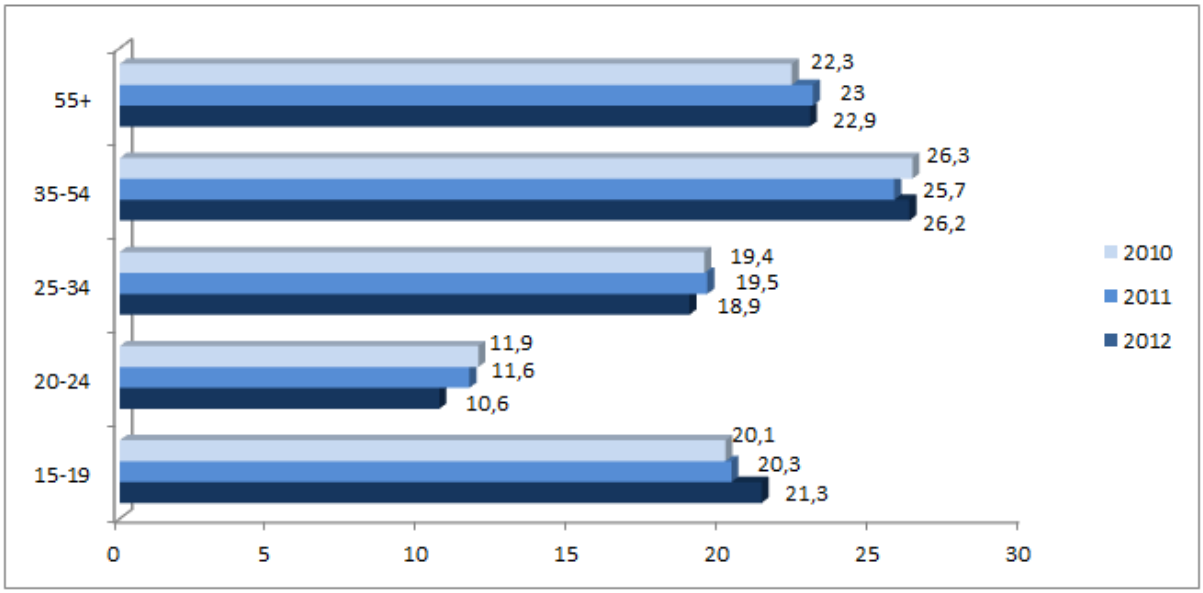

Kaynak : TUİK

İşgücüne dahil olmayan kişilerin yaş gruplarına bakıldığında en yüksek oranın 2012 yılı verileri için 35-54 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu gruptaki oran %26,2'dir. Bu grupta olanların sayısın fazla olması genel anlamda TRC1 bölgesinde işgücüne dahil olmayanların oranını arttırmaktadır. İşgücüne dahil olmayan yaş grupları arasındaki en düşük oran %10,6 ile 20-24 yaş grubudur. 15-19 yaş grubunda yıllar itibari ile işgücüne dahil olmayanlar artmıştır.

Tablo 12 : Cinsiyete ve nedene göre işgücüne dahil olmayanlar , TRC1 (%) , 2012

	2012		2011		2010	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
İş bulma ümidi yok	2,8	0,1	1,9	0,1	7	0,5
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	5,1	1,1	4,2	1	7,9	3,1
Ev işleri ile meşgul	0	79,9	0	81,2	0	78
Öğrenci(eğitim-öğretim)	37,7	10,3	38,1	9,3	36,3	7,9
Emekli	28,4	0,7	28,4	0,7	27,9	0,9
Özürlü yaşlı veya hasta	20,5	7,1	20,5	6,9	16,7	8
Ailevi ve kişisel nedenler	2,8	0,6	4,7	0,4	0,9	0,5
Diğer *	3,7	0,1	2,8	0,1	3,3	0,5

Kaynak : TÜİK

İşgücüne dahil olmayanların nedenleri incelendiğinde 2012 yılında Kadınlarda en yüksek oranın %79,9 ile Ev işleri ile meşgul olanlarda olduğu görülmektedir. Öğrenciler %10,3 ile ikinci sıradadır. 2012 yılında Erkeklerde en yüksek oranı %37,7 ile Öğrenciler oluşturmaktadır. Emekliler %28,4 ve Özürlü yaşlı veya hasta olanlar %20,5 orana sahiptir. İşgücüne dahil olmayan Kadın Öğrenci oranı her geçen yıl artmaktadır. 2010 yılında %7,9 olan bu oran 2012 yılında %10,3'e yükselmiştir. Dikkat çeken bir diğer nokta TRC1 bölgesinde İş bulma ümidi olmayanların oranıdır. 2010 yılında İş bulma ümidi olmayanların oranı %7,0 iken bu oran 2012 yılında %2,8'e gerilemiştir. İş olanaklarının son yıllarda TRC1 bölgesinde artış eğilimi ile birlikte iş konusunda ümitsizlik azalmıştır.

Tablo 13 : Nedene ve yaş grubuna göre işgücüne katılmayanlar, TRC1, (bin), 2012

	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
İş bulma ümidi yok	2	1	1	1	0	**6**
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	4	5	5	3	2	**18**
Mevsimlik çalışan	0	0	0	0	0	**1**
Ev işleri ile meşgul	52	61	153	207	93	**566**
Öğrenci(eğitim-öğretim)	128	22	4	0	0	**153**
Emekli	0	0	0	12	53	**65**
Özürlü yaşlı veya hasta	4	3	7	16	63	**94**
Ailevi ve kişisel nedenler	4	2	2	1	0	**10**
Diğer *	3	4	1	1	0	**9**
Toplam	**197**	**98**	**174**	**242**	**212**	**923**

Kaynak : TÜİK

TRC1 bölgesinde İşgücüne dahil olmama nedenlerini genel bazda yaş gruplarına göre incelediğimizde 2012 yılı için en büyük oran %61,3 ile Ev işleri ile meşgul olanlardadır. Ev işleri meşgul olanların yaş dağılımında en büyük oran 35-54 yaş grubundadır. 15-19 yaş grubunun %64,9'u öğrenci, %26,3'ü Ev işleri ile uğraşmaktadır.TRC1 bölgesinde Emekli olanların yaş grubu 35-54 ile başlamaktadır. Emekli olanların %81,5'i 55+ yaş grubundadır. 35-54 yaş grubunun %85,5'i Ev işleri ile meşguldür.

Tablo 14: Nedene ve eğitim durumuna göre işgücüne dahil olmayanlar, TRC1, (bin)

2012					
Neden/Eğitim	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
İş bulma ümidi yok	0	5	1	0	**6**
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	1	10	5	2	**18**
Mevsimlik çalışan	0	0	0		**1**
Ev işleri ile meşgul	162	362	38	4	**566**
Öğrenci(eğitim-öğretim)		115	34	4	**153**
Emekli	9	45	6	5	**65**
Özürlü yaşlı veya hasta	65	28	1	0	**94**
Ailevi ve kişisel nedenler	0	8	1	1	**10**
Diğer *	0	3	4	1	**9**
Toplam	**238**	**577**	**91**	**18**	**923**
2011					
Neden/Eğitim	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
İş bulma ümidi yok	0	4	1	1	**6**
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	2	9	3	1	**15**
Mevsimlik çalışan	0	0	0	0	**0**
Ev işleri ile meşgul	163	369	32	4	**568**
Öğrenci(eğitim-öğretim)	0	107	37	3	**147**
Emekli	7	44	9	5	**65**
Özürlü yaşlı veya hasta	61	29	2	0	**92**
Ailevi ve kişisel nedenler	0	9	2	1	**12**
Diğer *	0	2	5	0	**7**
Toplam	**233**	**573**	**91**	**15**	**912**
2010					
Neden/Eğitim	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
İş bulma ümidi yok	1	13	2	2	**18**
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	4	23	6	4	**37**
Mevsimlik çalışan	1	1	0	0	**2**
Ev işleri ile meşgul	125	342	33	4	**504**
Öğrenci(eğitim-öğretim)	0	91	36	2	**129**
Emekli	8	46	7	5	**66**
Özürlü yaşlı veya hasta	61	26	2	0	**89**
Ailevi ve kişisel nedenler	1	3	0	1	**5**
Diğer *	1	3	5	1	**10**
Toplam	**202**	**548**	**91**	**19**	**860**

Kaynak: TÜİK

Tablo 14 TRC1 bölgesinde Nedene ve eğitim durumuna göre işgücüne dahil olmayanları göstermektedir. 2012 yılında TRC1 bölgesinde Ev işleri ile meşgul olanların %28,6'sı Okum-Yazma bilmemektedir. Bu rakam bölgenin eğitim durumunun özellikle Kadınlarda düşük seviyelerde olduğunu göstermektedir. Bölgedeki öğrencilerden %2,6'sı Yükseköğretimde okurken Lise ve dengi meslek okulunda okuyanların oranı %22,2'dir. Bölgede iş bulma ümidi olmayanların büyük kısmını Lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Ailevi ve kişisel nedenlerden dolayı işgücüne dahil olmayanların %80'i Lise altı eğitimlidir. İş aramayıp çalışmaya hazır olanların %55,5'i Lise altı eğitimli, %27,7'si de Lise ve dengi meslek okulludur. Son üç yıla bakıldığında işgücüne dahil olmayan Okuma-Yazma bilmeyenler ile Lise altı eğitimlilerin sayısı artmıştır. Yıllar itibari ile işgücüne dahil olmayan grubun sayısında da artış yaşanmıştır. 2010 yılında 860.000 kişi olan işgücüne dahil olmayanların sayısı 2012 yılında 923.000 kişiye yükselmiştir.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu bölümde Türkiye İş Kurumu 2011,2012 İstatistik Yıllığı verileri ile 2013 yılına ait Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verileri ışığında Gaziantep ilinde kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsiz verileri, açık iş sayıları, işlere yapılan yerleştirmeler ve işgücü yetiştirme kursları özetlenecektir. Kuruma yapılan başvurularla işe yerleştirmelerin eğitim seviyesi ve meslek grupları açısından değerlendirilmesi, ilerleyen yıllar için gerçekleştirilecek eşleştirmelerin daha etkin bir şekilde yapılabilmesi için önemli bir veri kaynağıdır.

Grafik 29 : Kuruma yapılan başvurular (2008-2012)

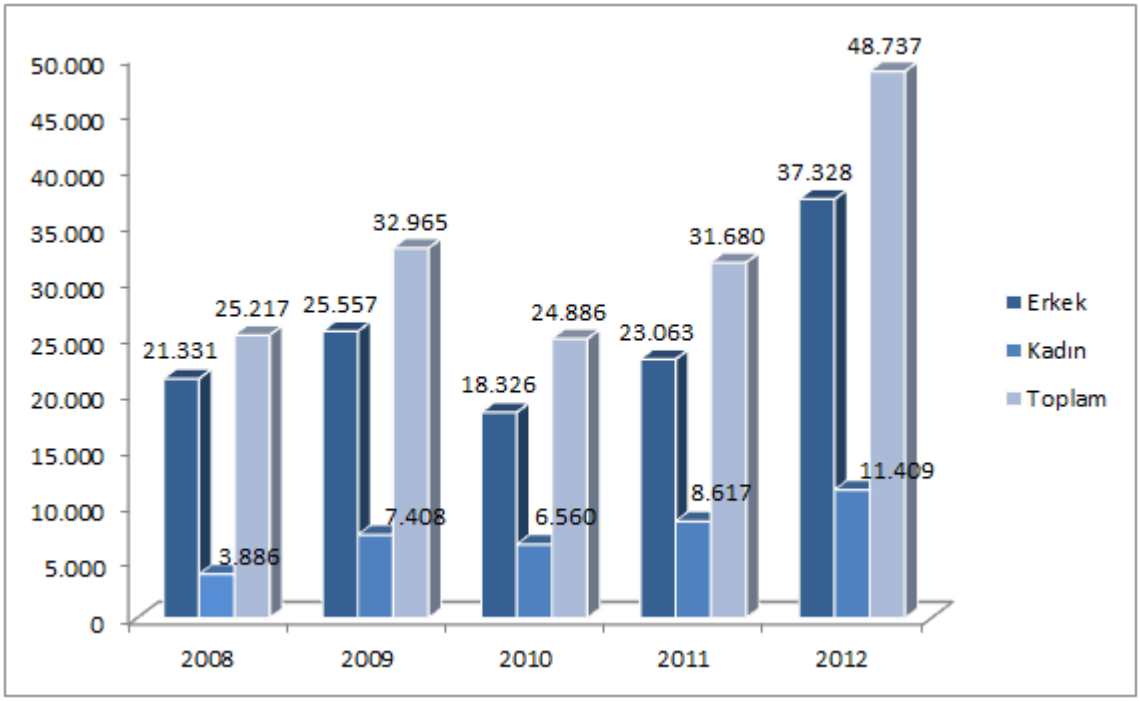

Kaynak : İŞKUR

2011 ve 2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Gaziantep'te 2011 yılında kuruma yapılan 31.680 başvurunun 10.730'u iş gücü piyasasına giriş yapabilmiştir. Sosyal duruma göre inceleme yapıldığında ise engelli vatandaşlarımızın 253 başvurusuna karşılık 1.564 adet iş imkânı oluşmuştur. 2012 yılını verilerine göre ise, Gaziantep'te 48.737 kuruma başvuruya karşılık 15.890 kişi iş gücü piyasasına giriş yapmıştır. İl genelinde toplam engelli 1.707 ve 3 eski hükümlü bireyler 2012 yılında işgücü piyasasına dâhil olmuştur.

Türkiye geneli 2012 yılı istatistiklerine bakıldığında ise kurum hizmetlerinden yararlanmak için yapılan 2.296.325 başvuruya karşılık 556.587 kişi istihdam edilmiştir[10]. Türkiye genelinde engelli vatandaşlara yönelik işe yerleştirme istatistiklerine bakıldığında ise 2012 yılında alınan 35.531 kişi işe yerleştirilmiştir.

2012 yılı itibariyle Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde kayıtlı işgücü istatistiklerine bakıldığında, Gaziantep'te kuruma kayıtlı 44.406 iş arayanın mevcut olduğu görülmektedir. İş arayanlardan %28,0'ını kadınlar oluşmaktadır. 2010 yılına göre 2012 yılında kuruma kayıtlı kişi sayısında ciddi bir artış yaşanmıştır. 2010 yılına göre kayıtlı kişi sayısı 2012 yılında %36,6 artarken 2011 yılına göre ise %11,3 artış yaşanmıştır. Bu artış kadınlar arasında ise çok dikkat çekici boyutlara ulaşmıştır. 2010 yılında kayıtlı işsizler arasında kadın oranı %14,8 iken 2011 yılında %26,2, 2012 yılında ise %28,0 olmuştur. 2010 yılına göre kayıtlı kadın işsiz oranında 2012 yılında %158,8 oranında artış sağlanmıştır.

Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu'na 2013 yılı Ocak-Ağustos döneminde yapılan başvurulara bakıldığında sayı 33.491 olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki yılın aynı dönemine göre artış %7,4'tür. 2013 yılında aynı dönemde kayıtlı işsizlerin özel sektör işe yerleştirmelerine bakıldığında bu sayı 10.876 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılının aynı dönemine göre artış %70,1'dir.

Tablo 15 : Eğitim durumuna göre başvurular, Gaziantep , 2012

Okuma-Yazma		Okur-Yazar		İlköğretim		Ortaöğretim		Önlisans		Lisans		Yüksek Lisans		Doktora		Toplam		
Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Toplam
655	377	860	300	24243	4522	7782	3521	1996	1515	1739	1126	50	48	3	0	37328	11409	48737

Kaynak: İŞKUR

Eğitim durumuna göre kuruma yapılan başvurular incelendiğinde 2012 yılı için en fazla başvuruyu İlköğretim mezunları yapmıştır. Toplam başvuruların %59'u bu eğitim düzeyindedir. Kuruma başvuran ortaöğretim mezunlarının oranı %23,1'dir. Yapılan başvurulara bakıldığında özellikle İlköğretim ve Ortaöğretim seviyesinde kadın-erkek oranları arasında farklılıklar göze çarparken bu oranlar Önlisans ve Yükseklisans seviyelerinde azalmaktadır.

[10] Türkiye İş Kurumu İstatistik Verileri-2012

2013 yılının Ocak-Eylül dönemi incelendiğinde kuruma yapılan başvuruların %58'ini yine İlköğretim mezunları oluşturmaktadır. Ortaöğretim mezunlarının oranı %23,1'dir. Eğitim düzeyinde 2013 yılı başvuruları 2012 yılı ile paralellik göstermektedir.

Tablo 16 : Mesleklere göre başvurular, Gaziantep , 2012

MESLEKLER	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	16510
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2118
BÜRO MEMURU (GENEL)	1716
ÖN MUHASEBECİ	824
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	773
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	732
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	679
SEKRETER	646
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	579
MUHASEBECİ	471
REYON GÖREVLİSİ	466
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	447
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	434
ÇAYCI	433

Kaynak: İŞKUR

Mesleklere göre kuruma başvurulara bakıldığında en yüksek başvurunun %33,9 ile Beden İşçisi(Genel) mesleğinde olduğu görülmektedir. Temizlik görevlisi olarak başvuranların oranı %4,3'tür. Bu meslekleri Büro Memuru(Genel) ve Ön Muhasebeci meslekleri takip etmektedir.

2013 yılının Ocak-Eylül döneminde kuruma yapılan başvuruların %33,0'ü yine Beden İşçisi(Genel) mesleğindedir. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Şoför(Yolcu Taşıma) ve Büro memuru(Genel) meslekleri takip etmektedir.

Tablo 17 : Kayıtlı İşsizlerin Eğitim durumu Ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Gaziantep

Yıl	2010		2011		2012	
Eğitim Durumu	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Okuma-Yazma Bilmeyenler	392	190	1334	791	519	409
Okur-Yazar Olanlar	815	216	876	304	681	281
İlköğretim	18256	1458	18629	4043	20301	4244
Ortaöğretim	5989	1772	5999	3353	6643	4148
Önlisans	1265	762	1464	1276	2031	2007
Lisans	968	400	1090	676	1739	1299
Yükseklisans	22	10	34	27	47	56
Doktora	1	0	1	0	1	0
Toplam	27708	4808	29427	10470	31962	12444

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İlde lise altı eğitimlilerinin kayıtlı işsiz içindeki payı % 57,4 ile % 61,0 olan Türkiye toplamının altında iken, lise mezunlarının payı % 24,3 ile % 28,7 olan Türkiye toplamından daha yüksektir. 2011 yılında ise lise altı eğitimli kayıtlı işsiz oranı %59,7 olurken lise ve dengi eğitimli kayıtlı kişi oranı ise %23,4 olmuştur. Yukarıdaki tabloda dikkat edilmesi gereken detay kadınların 2011 yılından sonra işgücü piyasasında erkeklere oranla daha fazla artış göstermesidir. 2010 yılında %14,7 olan kayıtlı kadın işsiz oranı 2012 yılında yaklaşık iki kat artarak %28,0 olmuştur.

2012 yılında toplam işsizlerin içinde kadının payı Türkiye ortalaması %39,6'dır. Cinsiyetler arası dağılımda iki cinsiyet arasındaki en belirgin fark lise mezunlarındadır. Gaziantep'te lise mezunu kayıtlı işsizler içinde % 9,3 olan kadın işsiz oranı, Türkiye'de % 12,4'dür. Lise altı eğitimli kadınların Gaziantep'te kayıtlılık oranı %10,2 iken Türkiye'de bu oran %15,6 olmuştur. Okuma-yazması olmayan kadın oranı ise ilimizde ve Türkiye'de %0,9 olarak gerçekleşmiştir. Grafiğe bakıldığında yıllar itibarı ile eğitim seviyesinin işsiz kadınlarda artış yaşadığı söylenebilir.

2013 yılı Ocak-Eylül dönemine bakılacak olursa kayıtlı işsizlerin %71,2'si Erkek, %28,8'i Kadın'dır. Bu dönemde 31.412 Erkek ve 12.671 Kadın kayıtlı işsiz mevcuttur. Bu dönemde başvuran işsizlerin hem kadınlarda hem erkeklerde büyük çoğunluğu İlköğretim mezunudur.

Grafik 30 : Bekleme süresine göre kayıtlı işsizler , Gaziantep , 2012 , (%)

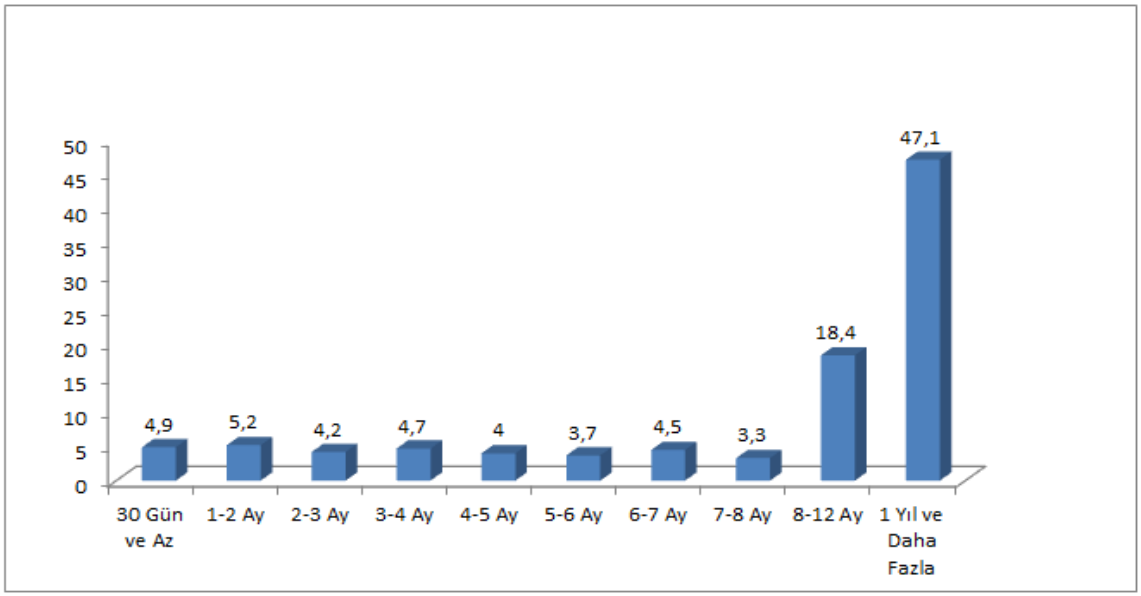

Kaynak : İŞKUR

Bekleme sürelerine göre kayıtlı işsizler incelendiğinde 8-12 ay ve 1 yıl ve daha fazla bekleyen işsizlerin oranları göze çarpmaktadır. 8-12 ay arası bekleyen işsizlerin oranı %18,4'tür. 1 yıl ve daha fazla süreli bekleyen işsizlere bakıldığında oranın %47,1 olduğu görülmektedir.

2013 yılı Ocak-Eylül dönemine bakıldığında 1 yıl ve daha üstü bekleyenlerin oranı %58,2'dir. 8-12 ay arası bekleyenlerin oranı %14,2 olarak gerçekleşmiştir. 1 yıl ve daha fazla bekleyen işsizlerin iş bulamama nedenlerine bakıldığında iş beğenmeme, nitelik-iş uyumsuzluğu ve eğitim durumu uyumsuzluğu örnek verilebilir.

Tablo 18 :Kayıtlı işsizlerin yaş grubu dağılımı , Gaziantep ,2012

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	1.613	568	2.181
20-24	6.777	3.510	10.287
25-29	7.352	2.905	10.257
30-34	5.514	2.048	7.562
35-39	3.649	1.445	5.094
40-44	2.713	927	3.640
45-49	2.179	547	2.726
50-54	1.138	275	1.413
55-59	625	98	723
60-64	257	63	320
65+	145	58	203
Toplam	31.962	12.444	44.406

Kaynak : İŞKUR

Gaziantep'te ki kayıtlı işsizlerin yaş grubu dağılımları incelendiğinde Genç işsiz grubu (20-29) ön plana çıkmaktadır. Bu gruptaki işsizlerin oranı %46,3 iken aynı grubun Türkiye oranı %42,1'dir. 30-34 yaş grubu işsizler Gaziantep'te %18,1 orana sahipken Türkiye oranı %17'dir. Özellikle 20-24 yaş grubunun işsizlik oranının yüksek çıkmasında askerlik vazifesini ifa eden işsizlerin döndüklerinde hemen iş bulamayıp belirli bir süre beklemeleri neden olarak gösterilebilir. Gaziantep'te ki genç işsizlerin Türkiye'ye oranla daha fazla bekledikleri söylenebilir. Bu durumun tersi 30-44 arası yaş grubunda Türkiye için geçerlidir.

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde kayıtlı işsizlerin %45,6'sı 20-29 yaş arası gruptur. 2012 yılına göre küçük bir düşüş söz konusudur. 30-34 yaş arası grubun oranı %16,6'dır. Yine bir önceki yıla göre bu yaş grubunda da bir düşüş söz konusudur.

Tablo 19 : Mesleklere göre kayıtlı işsizler, Gaziantep , 2012

MESLEKLER	GAZİANTEP
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	13573
BÜRO MEMURU (GENEL)	2497
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1867
ÖN MUHASEBECİ	1037
SEKRETER	819
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	774
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	649
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	585
MUHASEBECİ	473
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	446
ÇAYCI	412
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	405
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	399
AŞÇI	380
BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	370

Kaynak : İŞKUR

Gaziantep'te en fazla kayıtlı işsizin olduğu meslek Beden İşçisi(Genel)'dir. Bu mesleği Büro Memuru(Genel), Temizlik Görevlisi ve Ön Muhasebeci meslekleri izlemektedir.

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde Beden işçisi(Genel) yine ilk sırada yer alırken Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru(Genel) meslekleri bu mesleği takip etmektedir.

AÇIK İŞLER

Gaziantep ilinin yıllara göre açık işlerine bakıldığında son 3 yıl için kademeli bir artış olduğu görülebilir. 2012 yılında alınan açık iş sayısı 20.391'dir. Grafiğe bakıldığında özellikle 2009 yılındaki açık iş dikkat çekmektedir. Finansal krizin özellikle sanayi sektöründeki negatif etkisiyle Gaziantep'te 2009 yılındaki açık iş bir önceki yıla oranla -%75,4 düşüş kaydetmiştir. Aynı yıl bu oran Türkiye'de -%7,1'dir. Sonraki yıllarda krizin etkileri azalmış ve Gaziantep'te açık işler 2010 yılında %89,0 ve 2011 yılında %89,4 artış kaydetmiştir.

Grafik 31 : Gaziantep ilinin açık işlerinin yıllara göre değişimi

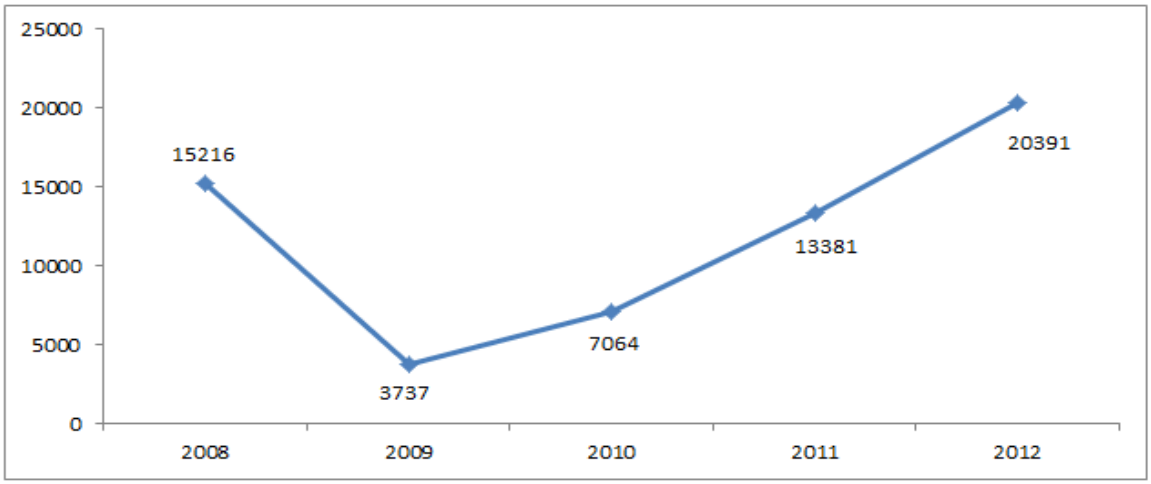

Kaynak : İŞKUR

2013 yılının Ocak-Eylül döneminde Gaziantep'te açık iş sayısı 22.184'tür. Bu sayı bir önceki yılın tamamındaki açık iş oranını geçmiştir. Son 4 yılda Gaziantep'te açık iş alma konusunda büyük başarılar elde edildiği görülmektedir.

Tablo 20 : Mesleklere göre açık işler

MESLEK	GAZİANTEP
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	8177
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1923
HİZMETLİ (KAMU KURULUŞLARI)	1262
DİKİM İŞÇİSİ (BAHÇECİLİK)	631
BAHÇIVAN	626
KANAL VE IZGARA İŞÇİSİ	595
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	463
VATER MAKİNASI OPERATÖRÜ	245
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	243
ÖN MUHASEBECİ	195
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	195
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	187
REYON GÖREVLİSİ	175
SEKRETER	169
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	166

Kaynak : İŞKUR

Gaziantep ilinde 2012 yılında en fazla açık iş Beden işçisi(Genel) mesleğinde %40,1 oranında tespit edilmiştir. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Hizmetli(Kamu Kuruluşları) meslekleri takip etmektedir. Türkiye'de en yüksek oran %36,9 ile Beden İşçisi(Genel) mesleğindedir. Beden İşçisi(Temizlik) ve Temizlik Görevlisi meslekler en yüksek orana sahip diğer mesleklerdir.

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde Gaziantep'te Beden İşçisi(Genel) mesleğinin açık iş oranı %44,3 olurken Temizlik Görevlisi mesleğinin oranı %3,8 ve Bobin-Büküm-Katlama Makine operatörü mesleğinin oranı da %3,0'tür.

Tablo 21 : Meslek gruplarına göre açık işler , Gaziantep

AÇIK İŞ SAYISI	2012
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	12394
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	2245
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1443
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1280
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	1264
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	748
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	558
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	425
YÖNETİCİLER	34

Kaynak: İŞKUR

Meslek gruplarına göre açık işlerin dağılımına bakıldığında en fazla açık işin %60,8 ile Nitelik gerektirmeyen meslek grubunda olduğu görülmektedir. Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubunda açık iş oranı %11,0'dir. Türkiye oranlarına bakıldığında 2012 yılında en fazla açık iş %51,1 ile Nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda olmuştur. Bu grubu %11,9 ile Hizmet ve satış elemanları mesleği grubu takip etmektedir.

2013 yılı Ocak-Eylül dönemi açık işlerine bakıldığında Gaziantep'te ki açık işlerin %50,8'i Nitelik gerektirmeyen meslekler grubundadır. Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubundaki açık iş oranı %17,0'dir. 2012 yılına göre bu grupta artış kaydedilmiştir. Hizmet ve satış elemanları meslek grubunun bu dönemdeki açık iş oranı %11,7'dir.

Tablo 22 : İktisadi faaliyetlere göre açık işler , Gaziantep

SEKTÖRLER	2012
Bilgi ve iletişim	1086
Diğer hizmet faaliyetleri	697
Eğitim	700
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100
Finans ve sigorta faaliyetleri	50
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1885
İmalat	11604
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	291
İnşaat	956
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	210
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	294
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	21
Madencilik ve taş ocakçılığı	40
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	177
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	413
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	198
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1396
Ulaştırma ve depolama	265
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	3
Genel Toplam	20391

Kaynak: İŞKUR

Gaziantep'te 2012 yılında açık işlerin iktisadi faaliyet kollarına göre dağılımına bakıldığında en yüksek oranın %56,9 ile İmalat sektöründe olduğu görülmektedir. İdari ve Destek Hizmet faaliyetleri sektörünün oranı %9,2 ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün oranı %6,8'dir. En az açık iş

Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerin faaliyetleri sektöründedir ve bu sektördeki açık sayısı sadece 3'tür. Türkiye'de ki açık işlerin dağılımına bakıldığında %34 oranla imalat ve %10 oranla toptan ve perakende ticaret sektörleri ilk iki sırayı paylaşmaktadır.

Gaziantep'te 2013 yılı Ocak-Eylül döneminde açık işlerin yoğunlaştığı sektör %60,2 ile imalat sektörüdür. Bir önceki yıla göre bu sektörün Gaziantep'te ki payı artmıştır. Bu dönemde toptan ve perakende ticaret sektörü %9,0 ve diğer hizmet faaliyetleri sektörü %8,8 pay almışlardır.

Tablo 23 : Sosyal durumuna göre açık iş , Gaziantep

2012	Normal	Engelli	Eski Hükümlü-TMY (Terorle Mücadelede Yaralanan)	Genel Toplam
GAZİANTEP	17932	2450	9	20391
TÜRKİYE	868636	122637	531	991804

Kaynak: İŞKUR

Açık işlerin kişilerin sosyal durumlarına göre dağılımları yukarıdaki grafikte görülmektedir. Buna göre Gaziantep'te açık işlerin %87,9'u normal statü, %12,0'si engelli statüsünde talep edilmiştir. Türkiye oranları da Gaziantep oranlarıyla benzerlik göstermektedir. Normal statü de talep edilen açık iş oranı %87,5 ve engelli statüsünde talep edilen açık iş oranı %12,3'tür.

2013 Ocak-Eylül döneminde Gaziantep'te talep edilen normal statü açık iş oranı %90,8 olarak gerçekleşirken engelli statü oranı %9,2'dir. Bu dönemde hiç Eski hükümlü statüde açık iş talep edilmemiştir.

İşe yerleştirmeler

İŞKUR son yıllarda istihdam politikalarının değer kazanmasıyla birlikte büyük bir atılım gerçekleştirmiş ve doğru kişileri doğru işlere yerleştirmek suretiyle istihdamda olumlu sonuçlar almaya başlamıştır. Özellikle son iki yılda İş ve Meslek Danışmanlarının göreve başlamasıyla özel sektör ziyaretlerini arttırmış ve bu ziyaretlerin neticesinde açık iş almak suretiyle işe yerleştirme oranlarını yükseltmiştir.

Tablo 24 : İşe yerleştirmeler ve Türkiye payı, Gaziantep , (%)

	ÖZEL		KAMU		GENEL TOPLAM	
2012	11.773	2,81%	4.117	2,99%	15.890	2,85%
2011	7.995	2,63%	2.735	4,60%	10.730	2,95%
2010	3.916	2,09%	768	0,65%	4.686	2,74%

Kaynak: İŞKUR

Yıllar itibari ile Gaziantep'te İŞKUR tarafından işe yerleştirilen kişi sayısı artmaktadır. 2010 yılında özel sektörde işe yerleştirilen kişi sayısı 3.916 kişi iken 2012 yılında bu sayı 11.773 kişi olarak gerçekleşmiştir. Özel sektörde işe yerleşenlerin Türkiye içerisindeki oranı 2012 yılında %2,81 olarak gerçekleşmiştir. Gaziantep'in kamu sektörlerinde 2012 yılı payı %2,99'dur.

2013 yılının Ocak-Eylül döneminde işe yerleştirme toplamı 13.817 kişidir. 2012 yılının toplam işe yerleştirmelerinin %87'si bu dönemde karşılanmıştır.

Tablo 25 : Eğitim durumuna göre işe yerleştirmeler, Gaziantep , 2012

EĞİTİM DURUMU	Erkek	Kadın
Okur Yazar Olmayan	282	85
Okur Yazar	362	56
İlköğretim	10234	1135
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	2392	550
Önlisans	339	200
Lisans	181	66
Yüksek Lisans	5	3
Genel Toplam	13795	2095

Kaynak: İŞKUR

Gaziantep'te İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin %71,5'i ilköğretim mezunudur. Ortaöğretim(Lise ve Dengi) mezunu işe yerleşen kişilerin oranı %18,5'tir. Gaziantep'te işe yerleşenlerden lisans mezunu olanların sayısı genel dilimin sadece %1,5'ini oluşturmaktadır. Bu oran Gaziantep için düşük bir orandır. Türkiye oranlarına bakıldığında ilköğretim mezunu işe yerleşenlerin oranı %57, ortaöğretim mezunu oranı %29, önlisans mezunu oranı %6 ve lisans mezunu oranı %4'tür.

İŞKUR tarafından işe yerleşen kadınların %54,2'si ilköğretim, %26,3'ü ortaöğretim mezunudur. Lisans ve lisansüstü eğitimle işe yerleşenlerin oranı %3,3'tür. Erkeklerde ilköğretim mezunu işe yerleşenlerin oranı %74,2 iken ortaöğretim mezunu işe yerleşenlerin oranı %17,3'tür. Lisans ve

lisansüstü eğitim mezunu işe yerleşenlerin oranı ise sadece %1,3'tür. 2012 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin %86,8'i erkek , %13,2'si kadındır.

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde işe İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin sayısı 13.817 kişidir. Bu sayının %77,3'ü erkek, %22,7'si kadındır. Kadın işe yerleşme oranında belirgin bir artış söz konusudur. İşe yerleştirilen kadınların %42,9'u ilköğretim, %33,1'i ortaöğretim ve %14,6'sı önlisans mezunudur. İşe yerleşen erkeklerin eğitim durumuna bakıldığında %72,8'i ilköğretim ve %19,0'u ortaöğretim mezunudur

Tablo 26 : Mesleklere göre işe yerleştirmeler , Gaziantep , 2012

İŞE YERLEŞTİRME SAYISI	2012
Genel Toplam	15890
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	6182
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1778
HİZMETLİ (KAMU KURULUŞLARI)	1264
DİKİM İŞÇİSİ (BAHÇECİLİK)	631
BAHÇIVAN	617
KANAL VE IZGARA İŞÇİSİ	595
BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNE OPERATÖRÜ	455
VATER MAKİNASI OPERATÖRÜ	229
HALI DOKUYUCU-OTOMATİK TEZGAH	224
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	159
İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	155
REYON GÖREVLİSİ	143
KASİYER	123
KOMPLECİ-DOKUMACI (DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ)	122
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	109

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleşenlerin meslek dağılımlarına bakıldığında 2012 yılı içerisinde en fazla işe yerleşme 6182 kişi ile beden işçisi(genel) mesleğinde olduğu görülmektedir. Bu mesleğin toplam içerisindeki oranı %38,9'dur. İkinci sırada temizlik görevlisi mesleği %11,2 oran ile gelmektedir.

Türkiye'de İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin meslek dağılımına bakıldığında 2012 yılında en fazla işe yerleşme oranı %41,0 ile beden işçisi(genel) mesleğindedir. Bu mesleği %7,0 oranla beden işçisi(temizlik) mesleği takip etmektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Gaziantep'te işe yerleştirmelerde genellikle nitelik gerektirmeyen işler grubundaki meslekler daha fazla orana sahip

olmaktadır. Ülkemizde nitelikli eleman sıkıntısı yaşanması ve nitelik gerektirmeyen işlerin yapıldığı işyerlerinin fazlalığı bu oranların ortaya çıkmasında etken sebeplerdir.

2013 yılı Ocak-Eylül dönemi 2012 yılı ile benzerlik göstermektedir. Bu dönemde İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin %52,1'i beden işçisi(genel) mesleğindedir. İkinci sırada yine temizlik görevlisi mesleği gelmektedir. Bu mesleğin oranı %3,9'dur. Bobin-katlama-büküm makine operatörü mesleği bu meslekleri takip etmektedir.

Tablo 27 : Meslek gruplarına göre işe yerleşmeler, Gaziantep , 2012

MESLEK GRUPLARI	2012
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	411
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	775
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	10088
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	1255
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	166
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	951
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	224
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1997
YÖNETİCİLER	23
Genel Toplam	15890

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında Gaziantep İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin meslek grupları arasında en fazla sayı 10088 kişi ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubudur. Bu grubun genel toplam içerisindeki oranı %63,5'tir. Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunun oranı %12,6 iken sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun oranı %6,0'dır.

Türkiye geneli 2012 oranlarına bakıldığında İŞKUR tarafından işe yerleştirilen her 100 kişinin 57'si nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda iken 12'si hizmet ve satış elemanları ve 9'u tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubundadır.

2013 Ocak-Eylül dönemi işe yerleştirilenlerin meslek gruplarına bakıldığında Gaziantep'te işe yerleştirilen her 100 kişinin 62'si nitelik gerektirmeyen meslek grubunda, 22'si tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubunda ve 7'si hizmet ve satış elemanları grubundadır.

Tablo 28 : İktisadi faaliyet koluna göre işe yerleştirmeler, Gaziantep , 2012

İKTİSADİ FALİYET GRUBU	2012
İmalat	8862
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1740
Bilgi ve iletişim	1046
Toptan ve perakende ticaret;	825
İnşaat	719
Eğitim	639
Diğer hizmet faaliyetleri	496
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	378
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	229
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	204
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	187
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	168
Ulaştırma ve depolama	159
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	109
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	56
Finans ve sigorta faaliyetleri	34
Madencilik ve taş ocakçılığı	24
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri;	3
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	3
Genel Toplam	15890

Kaynak: İŞKUR

Yukarıdaki grafik iktisadi faaliyet koluna göre işe yerleşenlerin sayısını göstermektedir. Gaziantep İŞKUR tarafından 2012 yılında işe yerleştirilen 15.890 kişinin 8862'si imalat sektöründedir. Bu sektörde işe yerleşenlerin oranı %55,8'dir. İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe işe yerleştirilenlerin oranı %11,0 iken bilgi ve iletişim sektörü yerleştirmeleri %6,6 orana sahiptir.

2012 yılı Türkiye oranlarına bakıldığında işe yerleştirilenlerin %28,0'i imalat, %11,0'i idari ve destek hizmet faaliyetleri ve %10,0'u diğer hizmet faaliyetleri sektöründedir.

2013 Ocak-Eylül döneminde ise işe yerleşenlerin %64,2'si imalat, %10,9'u diğer hizmet faaliyetleri ve %6,9'u toptan ve perakende ticaret sektörlerinde işbaşı yapmışlardır. İmalat sektörü Gaziantep'in lokomotif sektörüdür. Son iki yıl baz alınacak olursa işe yerleşenlerin yarıdan fazlası bu sektördedir.

Tablo 29 : Sosyal durumuna göre işe yerleştirmeler, 2012

2012	Normal	Engelli	Eski Hükümlü-TMY (Terorle Mücadelede Yaralanan)	Genel Toplam
GAZİANTEP	14180	1707	3	15890
TÜRKİYE	520713	35531	343	556587

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı kayıtlarına göre Gaziantep İŞKUR tarafından işe yerleştirilen 15.890 kişinin 14.180 kişisi normal statüde, 1707 kişisi engelli statüsündedir. Oranlara bakıldığında işe yerleşenlerin %89,2'sini normal ve %10,7'sini engelli vatandaşlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İŞKUR tarafından işe yerleştirilen 556.587 kişinin 520.713'ü normal, 35531'i engelli statüdedir. Yani işe yerleştirilen her 100 kişinin 94'ü normal, 6'sı engellidir.

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde Gaziantep'te İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin oranlarına bakıldığında %88,0 oranında normal statü , %12,0 oranında engelli statüde vatandaş işe yerleştirilmiştir. Engellilerin işe yerleştirilmelerinde Gaziantep'in Türkiye geneli oranlarına göre başarı sağladığı söylenilebilir.

İŞKUR mesleki eğitim faaliyetleri

Gaziantep'te 2012 yılında açılan toplam kurs sayısı 546'dır ve bu kurslardan toplam 13334 kişi faydalanmıştır. Bu sayı Türkiye genelinin %2,9'unu oluşturmaktadır. En fazla kursiyer TYÇP kurslarından faydalanmıştır. Bu kursların kursiyer sayısı 5943'tür. Gaziantep'te açılan 17 girişimcilik kursundan 415 kişi faydalanırken istihdam garantili kurslardan faydalananların sayısı 1901 kişidir. Kadınların kurslardan yararlanma oranı %29,1, erkeklerin yararlanma oranı %70,9'dur. GAP2,genel işgücü yetiştirme kursu ve engelli kurslarından yararlanan kadın sayısı erkek sayısından fazladır. UMEM projeleri kapsamında toplam 43 kurs açılmış ve 495 kişi yararlanmıştır.

Tablo 30 : Gaziantep 2012 yılı kurs ve kursiyer göstergeleri

GAZİANTEP(2012)					Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı
	Kurs Sayısı		Kursiyer Sayısı			
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın		
GAP II	61	61	462	782	61	1244
GAP II TYÇP	30	30	1303	190	30	1493
GAP II/GİRİŞİMCİLİK	9	9	128	95	9	223
GAP II/UMEM	2	2	18	4	2	22
GAP II/UMEM-İEP	1	1	7	5	1	12
GİRİŞİMCİLİK	17	17	215	200	17	415
İŞ.YET.KURS/ İSTİHDAM GARANTİLİ	82	82	1331	570	82	1901
İŞ.YET.KURS/GENEL	51	51	470	531	51	1001
İŞ.YET.KURS/TYÇP	85	85	4781	1162	85	5943
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	145	145	245	187	145	432
ENGELLİ KURSLARI	20	20	76	77	20	153
UMEM PROJESİ	21	21	273	59	21	332
UMEM PROJESİ/İEP	22	22	135	28	22	163
Genel Toplam	546	546	9444	3890	546	13334

Kaynak: İŞKUR

Türkiye genelindeki kurslara bakıldığında toplam 27.351 kurs açılmış ve bu kurslardan 464.645 kursiyer faydalanmıştır. Katılımcıların %40,0'ı kadın %60,0'ı erkektir. En fazla kursiyer sayısı 186.599 kişi ile TYP işgücü yetiştirme kurslarında gerçekleşmiştir. İşbaşı eğitim programı kapsamında 8.018 kurs açılmış ve bu kurslardan 18.570 kişi faydalanmıştır. UMEM projesi kapsamında Türkiye'de toplam 5.692 kurs açılmış ve 53.557 kişi yararlanmıştır. 2012 yılında kadınların kursiyer olarak en fazla katıldığı kurs türü İstihdam Garantili İşgücü Yetiştirme Kursudur ve toplamda 68 bin 691 kadın kursiyer katılmıştır ve bu sayı, bu kurs türüne katılan 47 bin 760 erkek kursiyer sayısından fazladır.

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde Gaziantep'te toplam 441 kurs açılmış ve bu kurslardan 4.934 kişi yararlanmıştır. Bu dönemde en fazla GAP2/UMEM projesi kapsamında 169 kurs açılmış ve 627 kişi yararlanmıştır. Toplam 16 girişimcilik kursunun kursiyer sayısı 385 kişidir. İşbaşı eğitim programı kapsamında 131 kurs açılıp 601 kişi yararlanırken, işgücü yetiştirme kurları/TYÇP kapsamında açılan kurs sayısı 27 ve yararlanıcı sayısı 1812 kişidir.

Tablo 31 : İşsizlik ödenekleri , Gaziantep ,2012

2012 YILI	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURUSU	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAKEDEN SAYISI		
		İŞSİZLİK ÖDENEĞİ KESİLEN	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BİTEN	ÖDEMESİ DEVAM EDEN
GAZİANTEP	8.430	2.338	1.124	2.254

Kaynak: İŞKUR

Gaziantep'te işsizlik ödeneğine başvuran 8.430 kişinin 5.716'sı bu ödeneği almaya hak kazanmıştır. Bunlarda 2.254'ü hale ödenek almaya devam ederken 1.124 kişi hak ettiği ödeneği almış, 2.338 kişinin ise ödeneği çeşitli nedenlerle kesilmiştir. Oranlama yapılacak olursa ödenek almaya devam edenlerin oranı %26,7, ödeneği bitenlerin oranı %13,3 ve ödeneği kesilenlerin oranı %2,7'dir.

Türkiye oranlarına bakıldığında 609.245 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bunlardan 365.719 kişi ödenek almaya hak kazanmıştır. Halen ödenek almaya devam eden 168.835 kişi bulunurken, 75.032 kişinin ödeneği bitmiş, 121.852 kişinin ödeneği çeşitli nedenlerden ötürü kesilmiştir.

2013 yılı Ocak-Eylül dönemine bakılacak olursa başvuran 7.146 kişinin 4.869 kişisi ödenek almaya hak kazanmıştır. Bu kişilerden 1.875'i ödenek almaya devam etmektedir. 2.455 kişinin ödeneği bitmiş, 529 kişinin ise ödeneği çeşitli nedenlerden ötürü kesilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Gaziantep ilinin işgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile[11] 2012 yılından başlayarak yılda bir kez olmak üzere periyodik işgücü piyasası talep araştırması yapılması planlanmıştır.

Mayıs- Haziran aylarında yapılan bu araştırma ile Gaziantep ilinde mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimler izlenecektir. 1-9 çalışanı olan mikro ölçekli işyerlerindeki hızlı açılıp kapanma oranları dikkate alınarak, araştırmanın kapsamı Gaziantep ilinin tüm ilçe ve köylerinde bulunan özel sektör, 10 ve daha fazla çalışanı olan yerel birim işyerleri olarak tanımlanmıştır. 10 ve üzeri çalışanı olan işyeri sayısının çok fazla olmaması örnekleme yerine tam sayımın tercih edilmesine yol açmıştır.[12] Araştırmanın çerçevesi Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemidir. İşyeri listeleri her yılın Nisan ayı itibariyle güncelleştirmesine, mikro ölçekli işyerleri kapsam dışında tutulmasına ve alana çıkılmadan önce işyerleri listesi, SGK ve İŞKUR İl Müdürlükleri gibi diğer adres kaynakları ile de kontrol edilmesine rağmen, alanda bazı adreslerin bulunmasında problem ile karşılaşılmıştır. Alan uygulaması sırasında karşılaşılan diğer bir sorun da işyeri faaliyetleri ve işyeri büyüklüklerinde görülen değişikliklerdir. Özellikle 10-49 büyüklüğündeki işyerlerinden bir kısmı 1-9 büyüklükteki işyerlerine kayma göstermiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu[13]" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep edilen eğitim ve beceri düzeyleri, Karşılanma yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük nedeni ,)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si[14] kapsama dâhil edilmiştir. Talep Araştırması,

[11] Araştırma yöntemi için Ek 4'e bakınız
[12] Tam sayımın tercih edilmesinde İŞKUR'un kendi alt yapısını güncellemek istemesi de önemli bir etken olmuştur.
[13] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

bahsi geçen 17 sektör bazında il tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için tabakalamaya mesleki kırılım dâhil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Gaziantep ili 2013 yılı İşgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu imalat sektöründe faaliyet göstermektedir. İş yerlerinin %33,1'i imalat sektöründedir. Bu sektörü % 24,6 ile toptan ve perakende ticaret ve % 14,4 ile inşaat sektörü takip etmektedir. Bir önceki yıla oranla imalat sektöründeki işyerleri oranı %2,3, toptan ve perakende sektöründeki işyerleri oranı %2,7 ve inşaat sektöründeki işyerleri oranı %4,5 artış kaydetmiştir.

Grafik 32 : Sektörlere Göre İşyeri Sayılarının oranları (%)

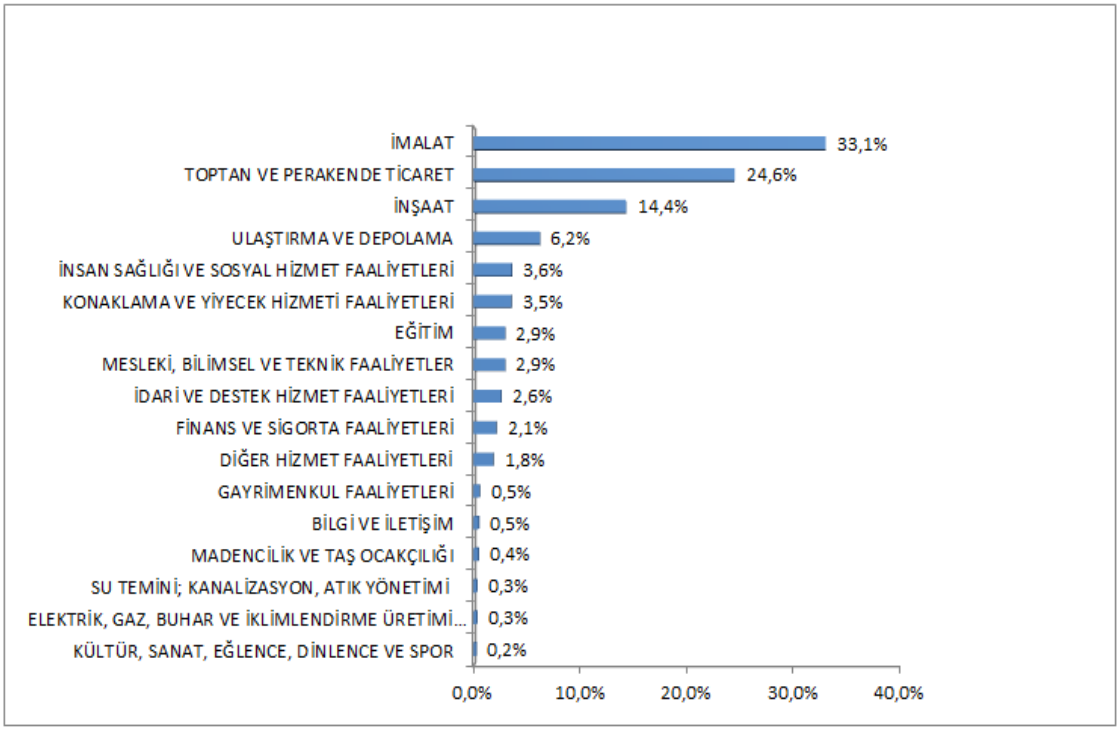

Kaynak: Gaziantep İPTA

İlde imalat, toptan ve perakende ticaret ile İnşaat sektörlerinin oranları toplamı %72,1'dir. Bu üç sektör Gaziantep işgücü piyasasının temel sektörleridir.

[14] Madencilik ve taşocakçılığı; İmalat; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı; İnşaat; Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı; Ulaştırma ve depolama; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri; Bilgi ve iletişim; Finans ve sigorta faaliyetleri; Gayrimenkul faaliyetleri; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler; İdari ve destek hizmet faaliyetleri; Eğitim; İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri; Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor; ve Diğer hizmet faaliyetleri.

Tablo 32 : Sektörlere göre çalışan sayıları

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	168	12	180
İMALAT	61794	3984	65778
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE	237	11	248
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME	243	23	266
İNŞAAT	11675	396	12071
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA	13742	2141	15882
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	5660	307	5967
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	1928	338	2267
BİLGİ VE İLETİŞİM	142	47	189
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	565	342	907
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	208	44	252
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	1177	274	1451
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	7549	1976	9524
EĞİTİM	1625	952	2578
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	1818	2392	4210
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	115	19	134
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	732	190	921
Genel Toplam:	109377	13448	122825

Kaynak: Gaziantep İPTA

Gaziantep İPTA 2013 sonuçlarının sektörlere göre çalışan sayıları ve cinsiyet rakamlarına bakıldığında erkeklerin ağırlıkta olduğunu görmekteyiz. Tüm çalışanların sektörler içerisindeki oranlarına bakıldığında erkeklerin oranı %89,1 iken kadınların oranı %10,9'dur. Erkeklerin en fazla çalıştığı sektörlere bakıldığında her 100 erkeğin 53,6'sı imalat sektöründe, 12,9'u toptan ve perakende ticaret sektöründe, 9,8'i inşaat sektöründe çalışmaktadır. Kadınların en fazla çalıştığı sektörlere bakıldığında her 100 kadının 29,6'sı imalat, 17,8'i insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve 15,9'u da toptan ve perakende ticaret sektörlerinde çalışmaktadır.

Sektörler içerisindeki çalışan erkeklerin sektör içerisindeki paylarına bakıldığında en fazla oran inşaat sektöründe görülmektedir. İnşaat sektöründe çalışanların %96,7'si, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme imalatında çalışanların %95,6'sı ve ulaştırma, depolama sektöründe çalışanların %94,9'u erkektir. Kadınların en fazla olduğu hakim sektör insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Bu sektörde çalışanların %56,8'i kadındır. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe çalışanların %37,7'si ve eğitim sektöründe çalışanların %36,9'u kadındır.

Grafik 33 : Meslek gruplarına ve cinsiyete göre çalışan oranı

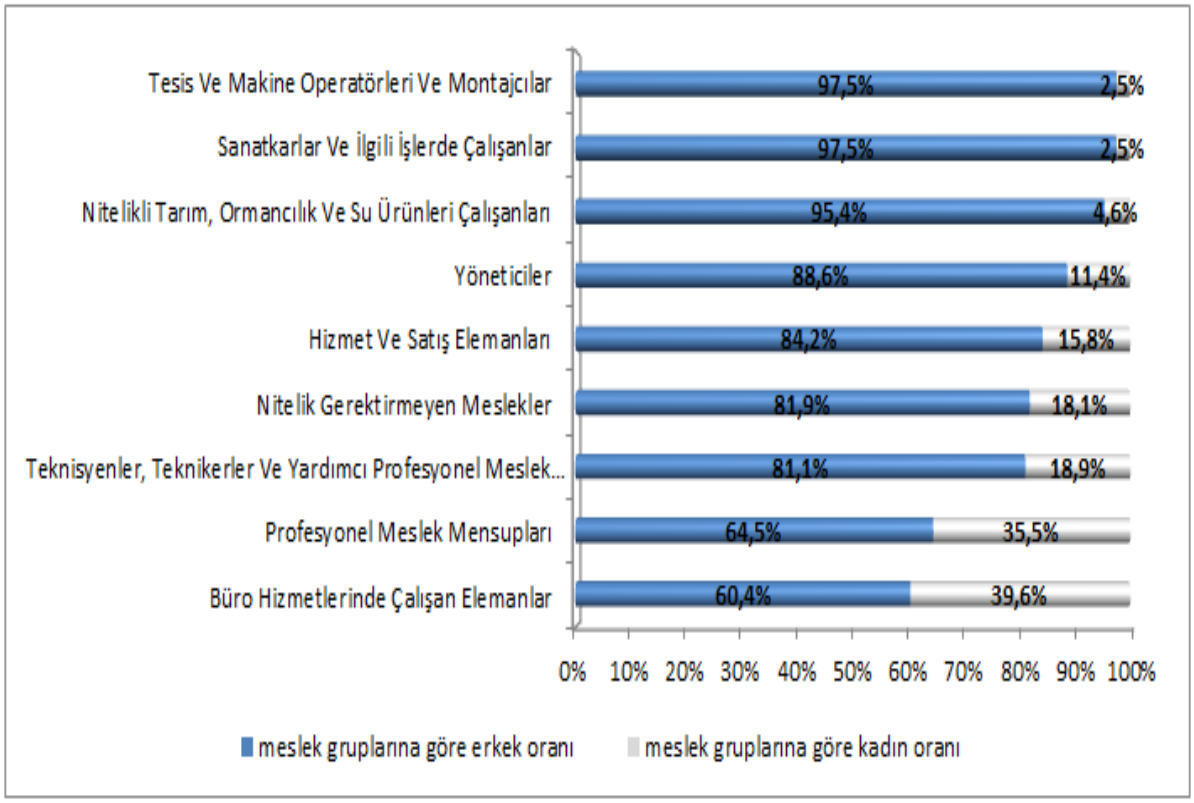

Kaynak: Gaziantep İPTA

Gaziantep'te çalışanların meslek gruplarına bakıldığında erkeklerde en yüksek oran %97,5 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar mesleğindedir. Yine sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu %97,5 oranı ile en çok çalışanı bulunan meslek grubudur. Gaziantep'te sanayi sektörünün fazla olması özellikle erkeklerde meslek bazında operatörlerin ve sanatkarların çalışma oranını arttırmıştır. Kadınların meslek gruplarına göre oranının en fazla olduğu meslek Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar mesleğidir. Bu meslek grubunda kadınların çalışma oranı %39,6'dır. Profesyonel meslek mensupları %35,5 ile ikinci sırada yer almaktadır. Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı hizmet çalışanları mesleğinde kadın oranı %18,9'dur ve üçüncü sıradadır. Grafiğe bakıldığında tüm meslek gruplarında erkek çalışan oranının fazlalığı dikkat çekmektedir.

Tablo 33 : Gaziantep'te en fazla çalışılan ilk 10 meslek

Meslek
Temizlik Görevlisi
Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah
Konfeksiyon İşçisi
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü
İmal İşçisi
Güvenlik Görevlisi
Şoför-Yük Taşıma
Muhasebeci
Plastik Mamuller İmal İşçisi
Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları

Kaynak: Gaziantep İPTA

Gaziantep'te en fazla çalışılan ilk 10 mesleğe bakıldığında ilk sırada %4,9 oran ile Temizlik Görevlisi mesleği gelmektedir. Yani Gaziantep'te çalışan her 100 kişinin 4,9'u temizlik görevlisidir. Halı dokuyucu-otomatik tezgah mesleği %4,3 ile ikinci sırada yer almaktadır. Konfeksiyon işçisinin oranı %3,7'dir ve üçüncü sıradadır. Genel itibari ile ilk 10 mesleğin toplam içerisindeki payı %28,7'dir.

Tablo 34 : Cinsiyete göre en fazla çalışılan ilk 10 meslek

ERKEK	KADIN
Meslek	Meslek
Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah	Temizlik Görevlisi
Konfeksiyon İşçisi	Muhasebeci
Temizlik Görevlisi	Sekreter
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Hasta Danışmanı
İmal İşçisi	Satış Danışmanı
Şoför-Yük Taşıma	Hemşire
Güvenlik Görevlisi	Halı Desinatörü
Plastik Mamuller İmal İşçisi	Çaycı
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	Aşçı
Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları	Pazarlamacı

Kaynak: Gaziantep İPTA

Gaziantep 2013 İPTA araştırmasına göre Gaziantep'te cinsiyete göre çalışılan ilk 10 meslek tablo 34' de verilmiştir. Bu tabloya göre erkeklerde en fazla çalışılan meslek %4,8 oran ile Halı

dokuyucu-otomatik tezgah'tır. Konfeksiyon işçisi, Temizlik görevlisi, Bobin-katlama-büküm makine operatörü meslekleri %3,9 orana sahiptir. Erkeklerin çalıştığı ilk 10 mesleğin, erkeklerin bulunduğu toplam meslekler içerisindeki payı %29,6'dır. Kadınlarda ise en fazla çalışılan meslek %12,9 ile temizlik görevlisidir. Yani Gaziantep'te çalışan her 100 kadının 13'ü Temizlik görevlisi mesleğini yapmaktadır. Muhasebeci olan kadınların oranı %5,7 iken Sekreter olanların oranı ise %5,5'tir. Kadınların çalıştığı ilk 10 mesleğin, kadınların bulunduğu toplam meslekler içerisindeki payı % 40,9'dur. Kadınların yoğunlukla çalıştığı meslek grupları erkeklerinkinden fazladır. Yani kadınlarda belirli meslek grupları ön plana çıkmış ve bu meslek gruplarında ağırlıklı olarak kadınlar çalışmıştır.

İPTA 2013 araştırmasına göre Gaziantep'te çalışılan toplam 1563 meslek vardır. Bu mesleklerin 973 tanesinde kadın çalışan bulunmamaktadır. Yani toplam mesleklerin %61,6'sında kadın çalışan yoktur. Türkiye genelinde bu oran %38,4 ile Gaziantep'ten çok düşüktür. Gaziantep'te erkeklerin olmadığı meslek sayısı 70'tir ve oranı %4,4'tür. Erkeklerin olmadığı mesleklerin Türkiye ortalaması %3,2'dir.

AÇIK İŞLER

2013 yılı Gaziantep İşgücü Piyasası Araştırmasına cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık[15] iş İmalat sanayindedir. Gaziantep ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektörler imalat ve toptan-perakende ticarettir. Bu husus açık işlerde de kendini göstermektedir. Bu bağlamda en fazla açık işin olduğu imalat sektörünü ticaret ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile inşaat sektörü takip etmektedir. İmalat sektöründeki açık iş oranı %54,0, toptan ve perakende sektöründeki açık iş oranı %15,0'dır. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %9,2 ve inşaat sektörü de %7,0'lik orana sahiptir.

[15] Açık iş yeni yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak bir pozisyon olarak tanımlanır. İşveren, bu pozisyon için, kurum dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif olarak adım atmaktadır ve daha fazla adım atmaya da hazırdır ve bu pozisyonu ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. İşgücü talep araştırması kapsamında işyerleri ziyaret edildiğinde mevcut olan açık işler derlenmiştir. .

Tablo 35 : Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı

SEKTÖRLER	GAZİANTEP	TÜRKİYE
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0,5%	0,8%
İMALAT	54,0%	33,9%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0,0%	0,7%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ	0,3%	1,5%
İNŞAAT	7,0%	5,4%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	15,0%	9,5%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	2,0%	4,2%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	2,4%	5,4%
BİLGİ VE İLETİŞİM	0,7%	4,4%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	0,5%	1,1%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,0%	0,1%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	2,1%	6,7%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	4,1%	8,6%
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK	0,0%	1,0%
EĞİTİM	1,2%	3,9%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	9,2%	1,4%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0,1%	0,4%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	0,8%	9,1%

Kaynak: Gaziantep İPTA

Yukarıdaki grafik Sektörlere Göre Açık İşlerin dağılımını göstermektedir. Gaziantep'te en fazla açık iş %54,0 ile İmalat sektöründedir. Bu sektörü %15,0 ile Toptan ve Perakende Ticaret ve %9,2 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Türkiye'deki sektörel dağılıma bakıldığında ilk sırayı %33,9 ile İmalat, ikinci sırayı %9,5 ile Toptan ve Perakende Ticaret almaktadır. Gaziantep ile Türkiye arasında sektörel bazda oranlar farklı olsa da ilk iki sıradaki sektörler aynıdır. Burada dikkat çeken sektör Gaziantep için Sağlık sektörüdür ve bu sektör Türkiye ortalamasının çok üzerindedir. Bölgedeki yatırımların büyük çoğunluğunun Gaziantep'te Sağlık sektörüne kaydığı söylenebilir.

Grafik 34 : Sektörler itibari ile açık iş oranları

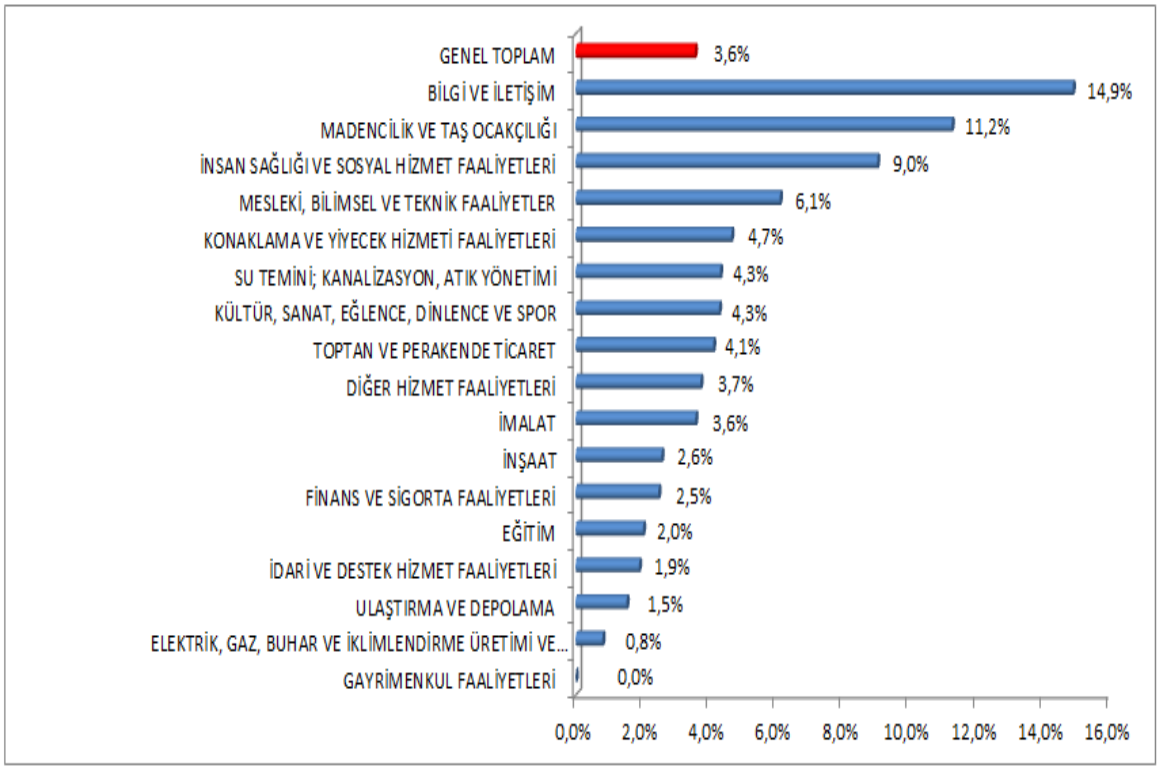

Kaynak: Gaziantep İPTA

Gaziantep genelinde açık iş oranı %3,6'dır. Bir başka ifade ile Gaziantep'te her 100 kişilik kadronun 96'sı dolu 4'ü doldurulmaya hazırdır. Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı %14,9 ile bilgi ve iletişim sektöründe tespit edilmiştir. Bu sektörü madencilik ve taş ocakçılığı %11,2 ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü %9,0 ile takip etmektedir. [16]

[16] Bilgi iletişim ile madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri her ne kadar 1. Ve 2. Sırada yer alsa da bu sektörlerin toplam işyeri sayıları arasındaki oranları %0,5 ve %0,4 olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Grafik 35 : Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşler

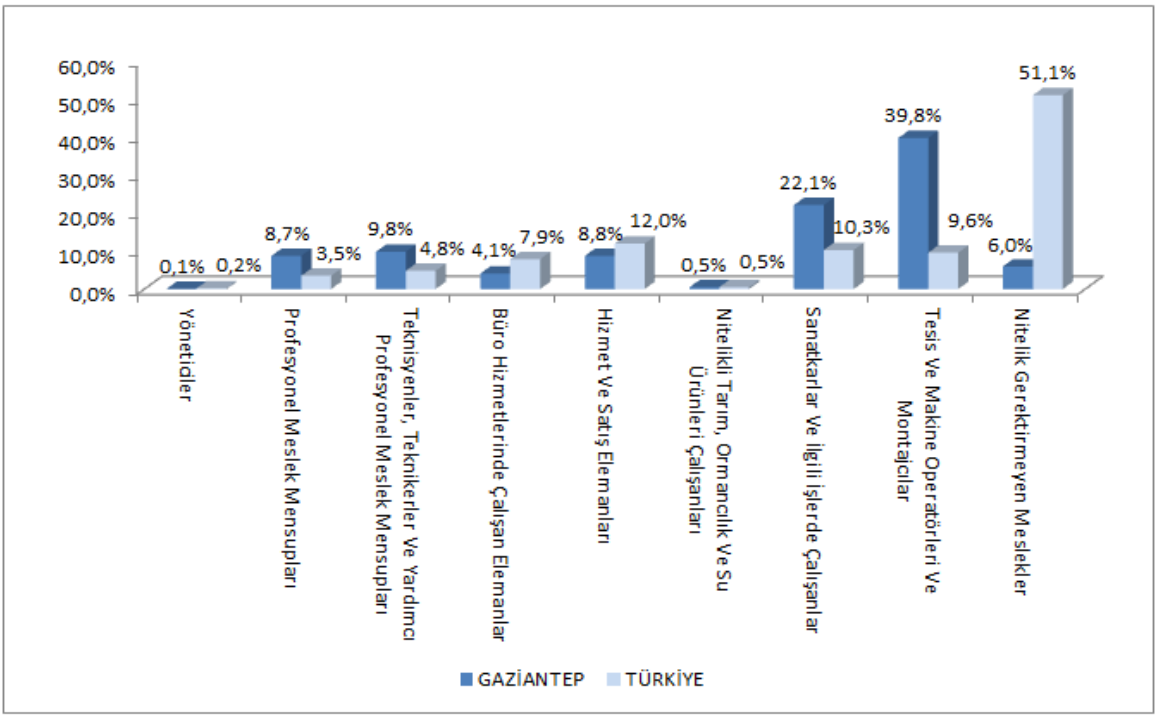

Kaynak: Gaziantep İPTA

Ana meslek gruplarına göre açık işler grafiğine bakıldığında Gaziantep'te açık işlerin en fazla olduğu grup %39,8 ile tesis makine operatörleri ve montajcılardır. Bu grubu %22,1 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar takip etmektedir. Türkiye'de en fazla açık işte nitelik gerektirmeyen meslekler grubu %51,1 ile ilk sıradadır. Türkiye ile Gaziantep arasındaki açık işlerin mesleklere göre dağılımı incelendiğinde büyük farklılıklar göze çarpmaktadır. Gaziantep'in sanayi kenti olması meslek gruplarına da yansımış ve ihtiyaç olan meslekler daha çok nitelikli işgücüne kaymıştır. Profesyonel meslek mensupları ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı hizmet mensupları meslekleri de Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Tablo 36 : En fazla açık iş bulunan ilk 20 meslek

TÜRKİYE		GAZİANTEP	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI	MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
BEDEN İŞÇİSİ(GENEL	366.718	PLASTİK MAMÜLLERİ İMAL İŞÇİSİ	249
BEDEN İŞÇİSİ(TEMİZLİK)	48.132	İMAL İŞÇİSİ	247
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	43.931	BOBİN-KATLAMA-BÜKÜM MAKİNA OPERATÖRÜ	138
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	22.153	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	135
BÜRO MEMURU (GENEL)	20.913	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	135
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20.446	AMBALAJCI(MAKİNE İLE)	113
MAKİNECİ (DİKİŞ)	18.058	HEMŞİRE	103
GARSON (SERVİS ELEMANI)	15.768	HALI DOKUYUCU-OTOMATİK	102
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	13.197	TORBA VE ÇUVAL DİKME MAKİNESİ İŞÇİSİ	89
REYON GÖREVLİSİ	11.054	KAYNAKÇI(ELEKTRİK VE OKSİJEN)	85
KASİYER	10.159	ACİL TIP TEKNİKSİYENİ	81
GAZ ALTI KAYNAKÇISIArc Welder	7.944	SATIŞ DANIŞMANI	63
ÖN MUHASEBECİ	7.860	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	61
LOJİSTİK ELEMANI	7.723	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	61
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	7.551	DOKUMA MAKİNALARI OPERATÖRÜ VE AYARCISI	55
BULAŞIKÇI	7.114	PAZARLAMACI	46
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	6.820	KOMİ(GARSON YARDIMCISI)	43
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	6.621	EBE	42
AŞÇI	6.033	ÇİKOLATA İMAL İŞÇİSİ	42
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	5.817	MAKİNE BAKIMCI	40

Kaynak: Gaziantep İPTA

Açık işlerin mesleklere dağılımı incelendiğinde Gaziantep'te en çok %5,5 ile Plastik Mamulleri İmal işçisi ve İmal İşçisi aranmaktadır. Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü, Konfeksiyon İşçisi, Güvenlik Görevlisi %3,0 oranında aranan diğer mesleklerdir. Mesleklerin Türkiye dağılımına bakıldığında %37,0 oranıyla Beden İşçisi (Genel) ilk sırada yer almaktadır. Beden işçisi(Temizlik) %4,9 oranla ikinci sırada yer alırken, Temizlik Görevlisi %4,4 ile üçüncü sıradadır.

Grafik 36 : Açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri

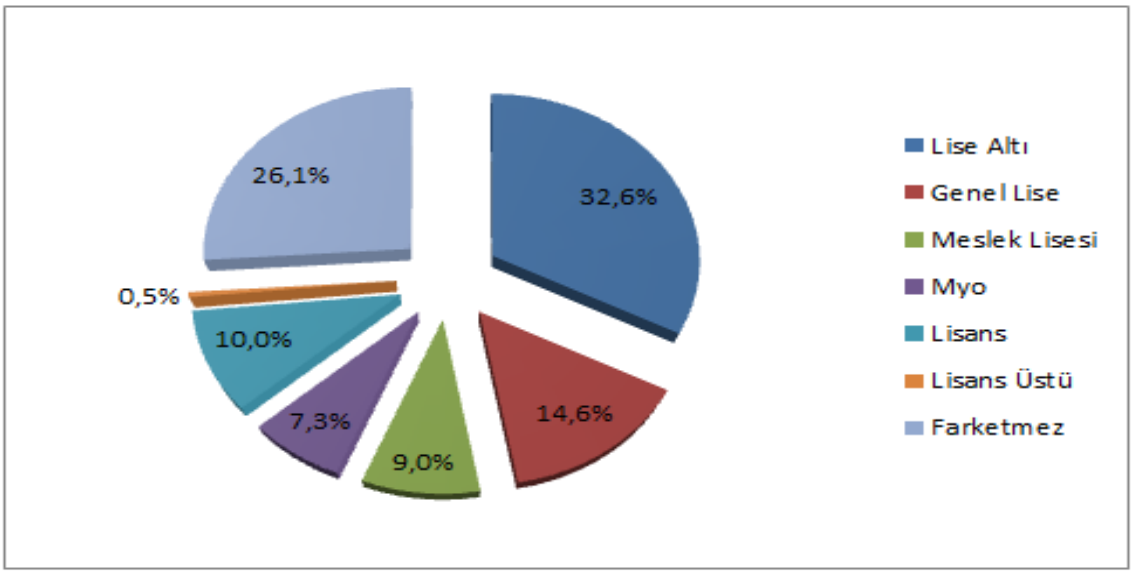

Kaynak: Gaziantep İPTA

Açık işler için talep edilen eğitim düzeyine bakıldığında en büyük oranı %32,6 ile Lise Altı eğitimliler almaktadır. Gaziantep'te ki işverenlerin üçte biri lise altı eğitimli eleman aramaktadır. Eğitim düzeyine Fark etmez cevabı veren işverenlerin oranı %26,1'dir. Bu oran çalışanların dörtte birinin eğitim düzeyine bağlı bir işte istihdam edilmeyeceğini göstermektedir. İşverenlerin %14,6'sı Genel Lise eğitimli, %10,0'u Lisans eğitimli elemanları istemektedir. Genele bakıldığında Gaziantep'te ki işverenlerin yarısından fazlası ya eğitim istememekte yada düşük seviye eğitimi yeterli bulmaktadır.

Açık işlerde talep edilen mesleklerin ilk sırasında gelen Plastik mamuller imal işçisinde istenilen eğitim durumuna bakıldığında işverenlerin %66,6'sı fark etmez, %33,3'ü ise lise altı eğitim cevabını vermişlerdir. Yine ikici sırada gelen İmal işçisi için istenilen eğitim durumuna bakıldığında işverenlerin %58,0'i lise altı, %32,3'ü fark etmez cevabı vermişlerdir. Burada dikkat çeken husus en fazla istenilen meslekler içerisinde eğitim durumuna göre meslek lisesi mezunlarının yeterince talep edilmemesidir.

Meslek lisesinin en fazla talep edildiği ilk 5 mesleğe bakıldığında %11,1 ile Ön muhasebeci, %9,1 ile Muhasebeci ve %3,6 oranlarla art arda Gaz altı kaynakçısı, Elektrik teknisyeni ve Hemşire gelmektedir.

Meslek yüksekokulunun talep edildiği meslekleri incelediğimizde ilk sırada %15,1 ile İnşaat teknikeri, %6,8'lik oranlarla Ön muhasebeci, Makine teknikeri ve Muhasebeci gelmektedir.

Grafik 37 : Açık işler için talep edilen beceri düzeyleri

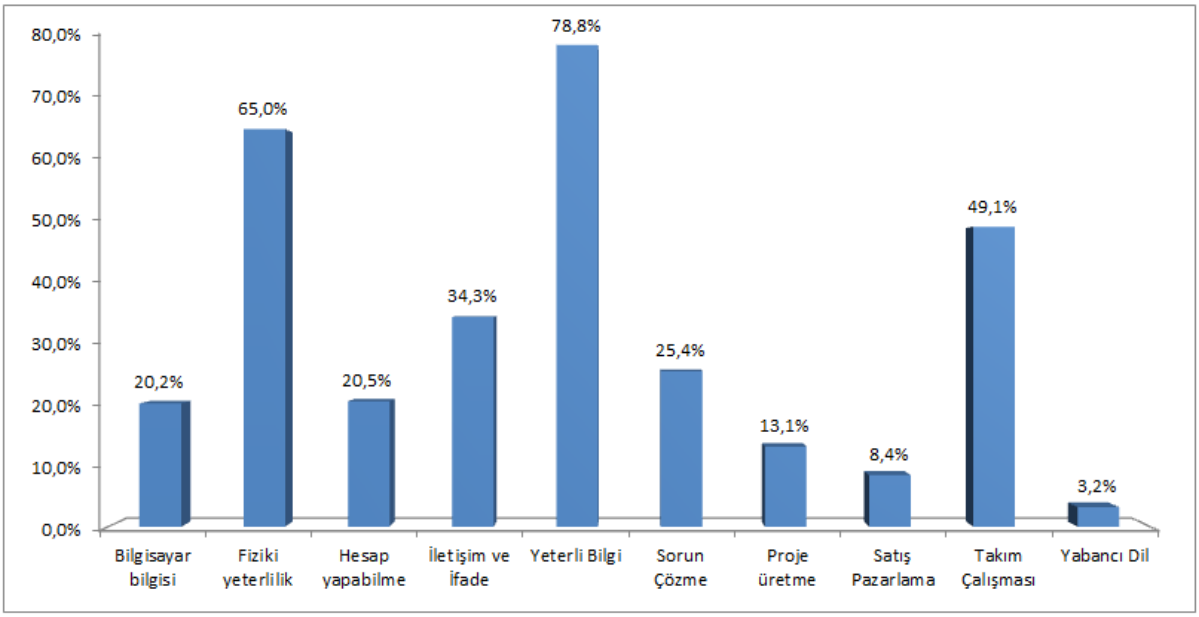

Kaynak: Gaziantep İPTA

2013 Gaziantep işgücü piyasası talep araştırması verilerine göre ilde açık işler için talep edilen beceri düzeylerinin başında %78,8 ile Yeterli bilgi gelmektedir. İşverenler %65,0 ile işe alacakları elemanlarda Fiziki yeterlilik istemektedir. %49,1 ile Takım çalışması ve %34,3 ile İletişim ve ifade istenilen diğer başlıca beceri düzeyleridir. İşverenler tarafından en az tercih edilen beceri düzeyi ise %3,2 ile Yabancı dil bilgisidir.

En çok açık iş bulunan plastik imal işçisi mesleğinde istenilen beceri düzeyi %38,9 ile fiziki yeterlilik ve %27,8 ile yeterli bilgidir. Yine imal işçisi mesleğinde istenilen beceri düzeyi %32,1 ile fiziki yeterlilik ve %19,1 ile takım çalışmasıdır.

Grafik 38 : Açık İşlerin Aranma Yolları

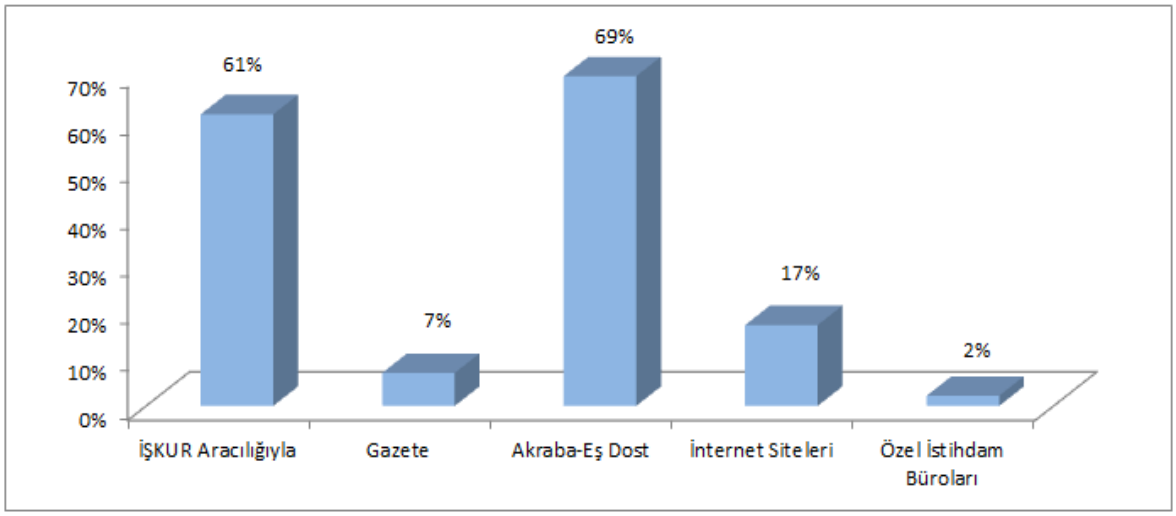

Kaynak: Gaziantep İPTA

Gaziantep'te açık işlerin aranma yolları yukarıdaki grafikte gösterilmektedir. Açık iş veren 1257 firma elemanlarını %69,0 oranla Akraba-Eş Dost aracılığı ve %61,0 oranla İŞKUR aracılığı ile aradıklarını belirtmişlerdir. [17] İnternet siteleri ile eleman arama faaliyetleri %17,0 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

[17] Oranların %100'den fazla çıkmasının sebebi işverenlerin bir soruya birden fazla seçenekle cevap verebilmeleridir.

Grafik 39 : Eleman Temininde Güçlük Çeken Sektörler

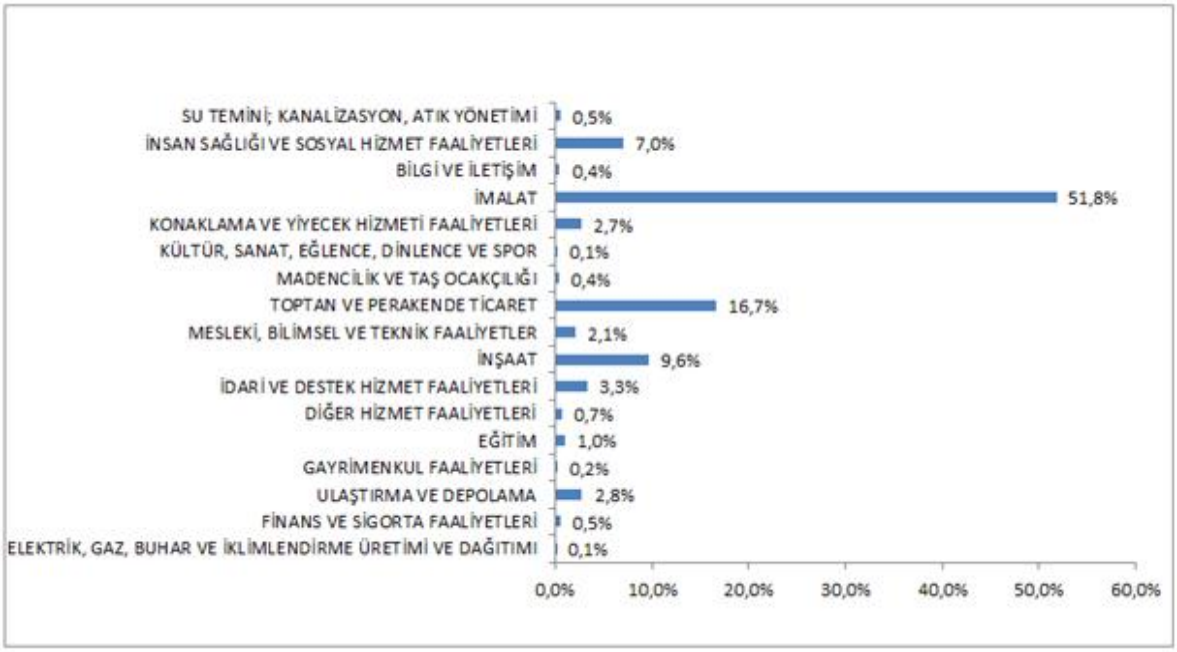

Kaynak: Gaziantep İPTA

Eleman temininde güçlük çeken sektörlerin başında %51,8 ile İmalat sektörü gelmektedir. Diğer bir ifade ile eleman temininde güçlük çekilen her 100 kişinin 51'i bu sektörde çalışanlardan aranmaktadır. Bu sektörü %16,7 ile Toptan ve Perakende ve %9,6 ile İnşaat sektörleri takip etmektedir. Yine Sağlık sektörü %7,0 oranında eleman temininde güçlük çekmektedir.

Eleman temininde güçlük çeken sektörlerin oranına bakıldığında %87,5 ile Su Temini ve Kanalizasyon Sektörü ilk sıradadır. Bir başka ifade ile her 100 Su Temini ve Kanalizasyon sektörünün 87'si eleman temininde güçlük çekmektedir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet sektörü %66,0, Bilgi ve İletişim sektörü %61,5 ve İmalat sektörü %58,2 oranında eleman temininde güçlük çekmektedir.[18]

[18] İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet sektörü ve Bilgi ve iletişim sektörlerinin oranının fazla çıkmasında firma sayısının az olması göz önünde bulundurulmalıdır.

Grafik 40 : Temininde güçlük çekilen ana meslek grupları-Açık işler

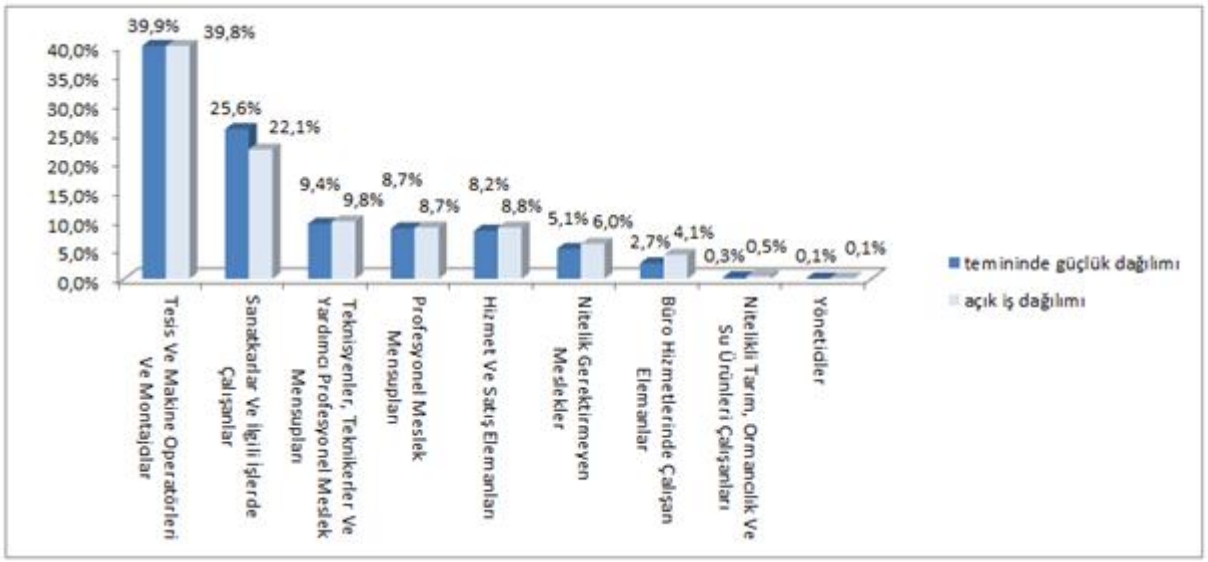

Kaynak: Gaziantep İPTA

Temininde güçlük çekilen ana meslek gruplarının oranı incelendiğinde tesis ve makine operatörleri grubu %39,9 oranı ile ilk sırada yer almaktadır. Aynı sektörün açık iş oranı ise %39,8'dir. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubunun temininde güçlük çekilme oranı %25,6 iken açık iş oranı %22,1'dir. Yine teknisyenler ve teknikerler ana meslek grubunda güçlük çekilme oranı %9,4 iken açık iş oranı %9,8'dir. Bu grafikte dikkat edilecek husus temininde güçlük çekilen meslek grupları oranı ile açık iş oranının örtüşmesidir. Yani meslekler yönüyle eleman temininde sıkıntı yaşayan işverenlerin o mesleklerde eleman ihtiyacı olduğu ve bunu karşılama yolları aradığıdır.

Tablo 37 : Temininde güçlük çekilen ilk 20 meslek

Meslek	Toplam
Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah	382
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	292
İmal İşçisi	241
Konfeksiyon İşçisi	190
Güvenlik Görevlisi	169
Plastik Mamuller İmal İşçisi	155
Hemşire	148
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	115
Sıvacı	110
Makine Bakımcı	105
Kalıpçı-Pres	98
Vater Makinası Operatörü	97
Şoför-Yük Taşıma	96
Gaz Altı Kaynakçısı	96
Satış Danışmanı	90
Ayakkabı İmalatçısı (Saya)	90
Fiksaj İşçisi	85
Halı Desinatörü	84
Pazarlamacı	82
Muhasebeci	76
Elektrikçi (Genel)	76

Kaynak: Gaziantep İPTA

Tablo 37'de temininde güçlük çekilen ilk 20 meslek görülmektedir. Gaziantep'te işverenlerin temininde en fazla güçlük çektiği meslek halı dokuyucu-otomatik tezgah mesleğidir. Dünya halı ticaretinin ve sanayisinin büyük kısmını karşılayan Gaziantep için bu sonuç normaldir. Halı sektörü Gaziantep'te devamlı büyümekte ve doğal olarak meslek bazında bu mesleğe ihtiyaç fazlalaşmaktadır. Temininde en fazla güçlük çekilen ikinci meslek bobin-katlama-büküm makine operatörü mesleğidir. Dikkat edildiğinde ilk 4 meslek sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu mesleklerdir.

Grafik 41 : Mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenleri

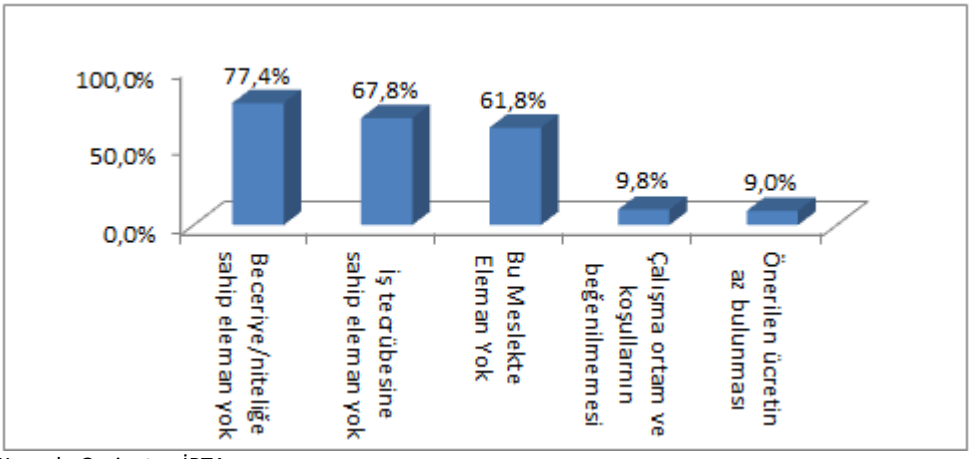

Kaynak: Gaziantep İPTA

Mesleklerin, temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında işverenlerin %77,4'ü beceriye-niteliğe sahip eleman bulunamaması cevabını vermişlerdir. İş tecrübesine sahip eleman olmaması cevabı %67,8, meslekte yeterli eleman olmaması cevabı %61,8 oranlarına sahiptir. Ortam ve koşulların beğenilmemesi ile ücretin az bulunması diğer güçlük çekilme nedenleridir. Beceri ve niteliğe sahip olmayan elemanlar cevabı nitelikli iş gücü bulmada yaşanılan problemleri gözler önüne sermektedir. Bu bağlamda iş arayan kişileri hemen işe yerleştirmekten ziyade beceri ve nitelik kazandırmak işgücü piyasasını daha işler hale getirebilecektir.

Yukarıda değinilen sorunları yapılan araştırmalarla belirleyen İŞKUR, İşbaşı eğitim programları düzenleyerek iş arayan vatandaşlara işin gereklerini sağlamada beceri ve nitelik kazandırarak işgücü piyasasını daha işler hale getirmeyi amaçlamaktadır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Gaziantep 2013 yılı İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında işverenlerle görüşülmüş ve gelecek dönemle ilgili beklentileri sorulmuştur. Gelecek dönemlerle ilgili eleman sayısındaki artış ve azalışları hakkında alınan bilgiler verilere dönüştürülmüş ve bu veriler ışığında istihdam beklentileri grafikleri oluşturulmuştur. Net istihdam değişim oranı (NİDO) beklentisi; istihdam artış miktarı beklentisiyle istihdam azalış miktarı beklentisi arasındaki farkın mevcut çalışan sayısına oranını ifade

etmektedir. Bir başka ifade ile istihdamın hangi yönde ilerleyeceği ile ilgili tahminde bulunmamızı sağlayan bir veridir.

Gaziantep İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre 31 Aralık 2013 tarihi itibari ile beklenen Net İstihdam Değişim Oranı %5,9'dur. 30 Haziran 2014 tarihi itibari ile beklenen Net İstihdam Değişim oranı %5,3'tür. Genel anlamda Gaziantep'te istihdamın önümüzdeki bir yıl içinde ortalama %5,6 oranında artması beklenmektedir.

Tablo 38 : Sektörlere göre 2013 yılı sonu ve 2014 Haziran ayı itibari ile beklenen net istihdam değişimi oranı

SEKTÖRLER	31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	30 Haziran 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	35	30	19,3	16,7
İMALAT	3702	2536	5,6	3,9
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME	2	0	0,8	0,0
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ	24	39	9,0	14,7
İNŞAAT	286	914	2,4	7,6
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET;	1139	925	7,2	5,8
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	253	243	4,2	4,1
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	160	94	7,1	4,1
BİLGİ VE İLETİŞİM	27	34	14,3	18,0
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	41	27	4,5	3,0
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	371	515	147,2	204,4
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	74	139	5,1	9,6
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	208	499	2,2	5,2
EĞİTİM	584	300	22,6	11,6
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	254	225	6,0	5,4
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	20	0	14,9	0,0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	88	34	9,5	3,7
Genel Toplam:	7267	6554	5,9	5,3

Kaynak: Gaziantep İPTA

31 Aralık 2013 itibari ile beklenen Net İstihdam Değişim Oranının sektörlere göre dağılımına bakıldığında en büyük artış beklentisi %147,2 ile Gayrimenkul faaliyetleri sektöründedir.[19] Eğitim sektöründe %22,6 ile bir artış beklenmektedir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü %19,3 ve Kültür,

[19] Bu sektörde bulunan işyeri sayısının az, istihdam beklentisinin fazla olması nedeniyle yüzdelik oran yüksek çıkmıştır.

Sanat faaliyetleri sektörü %14,9 ile artış beklenen sektörlerdir. Bilgi ve iletişim sektörü ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü bu sektörleri takip etmektedir.

30 Haziran 2014 tarihi itibari ile Gaziantep ilinde beklenen net istihdam değişimine sektörler itibari ile bakılacak olursa en yüksek artış yine Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe %204,4 oranında beklenmektedir. Bilgi ve iletişim sektörü %18,0, Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü %16,7, Su temini ve kanalizasyon sektörü de %14,7 oranında artış beklentisi olan sektörlerdir. Bu dönemde 31 Aralık dönemine göre Gayrimenkul faaliyetleri, bilgi ve iletişim, Su temini-kanalizasyon sektörlerinde artış beklenirken Eğitim ve Kültür-sanat sektörlerinde azalış beklentisi oluşmaktadır.

Beklenen istihdam değişimlerine sayısal bazda bakılacak olursa 31 Aralık 2013 tarihi itibari ile en büyük artışın 3702 istihdam ile İmalat sektöründe olması öngörülmektedir. Bu sektörü 1139 istihdam ile Toptan ve perakende sektörü ve 584 istihdam ile Eğitim sektörünün takip etmesi beklenmektedir. 30 Haziran 2014 yılı beklentilerine bakılacak olursa en fazla istihdam artışının 2536 istihdam ile yine İmalat sektöründe olması öngörülmektedir. Bu sektörü 925 istihdam ile Toptan ve perakende ve 914 istihdam ile İnşaat sektörlerinin takip etmesi beklenmektedir.

Sektörlerdeki işyerlerinin gelecek dönem istihdam beklentileriyle ilgili karşılaştığı sorunların en başında planlama yetersizliği gelmektedir. İşyerlerinin kısa vadeli plan ve programlar yapması, istihdam konusunda gelecek döneme dair belirsizliklere yol açmaktadır. Özellikle kurumsallaşmış şirketlerde istihdam planlamasında sorunlar giderilirken, kurumsallaşmayı başaramamış şirketlerin ve mevsimlik çalışan işyerlerinin bu sıkıntıları yaşadığı ortaya çıkmaktadır.

Tablo 39: Dönemler itibari ile artış beklenen ilk 20 meslek

Meslekler(31 aralık için artış)	Meslekler(30 haziran için artış)
Güvenlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah	Güvenlik Görevlisi
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Betonarme Demircisi
İmal İşçisi	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü
Konfeksiyon İşçisi	Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah
Ambalajcı (Makine İle)	Sıvacı
Beden İşçisi (Genel)	Duvarcı
Örgü Makinası Operatörü	İmal İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	Konfeksiyon İşçisi
Polimer Üretim Elemanı	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)
Kalıpçı-Pres	Şoför-Yük Taşıma
Elektrikçi (Genel)	İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina
Duvarcı	Lastik Ayakkabı İmal İşçisi
Sıvacı	Polimer Üretim Elemanı
Plastik Mamuller İmal İşçisi	Ambalajcı (Makine İle)
Betonarme Demircisi	Plastik Mamuller İmal İşçisi
Hemşire	Beden İşçisi (Genel)
Pazarlamacı	Hemşire
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	Kalıpçı-Pres
Satış Danışmanı	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi
Torba Ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	Islak Mendil Kesim İşçisi

Kaynak: Gaziantep İPTA

İstihdam artışı beklenen mesleklerin belirlenmesindeki ana amaç işgücü ve istihdam politikalarının bu meslekler üzerinden yapılıp ihtiyaç duyulan alanlara eleman teminini kolaylaştırmak ve doğru mesleğe doğru kişileri yönlendirip işsizliği minimum düzeye indirmektir. Yukarıdaki tabloda en fazla istihdam artışı beklenen meslekler dönemler itibari ile yer almaktadır. 31 Aralık 2013 için ilk üç meslek Güvenlik görevlisi, Halı dokuyucu-otomatik tezgah, Bobin-katlama-büküm makine işçisi olarak sıralanmaktadır. 30 Haziran itibari ile artış beklenen ilk üç meslek ise Temizlik görevlisi, Güvenlik görevlisi ve Betonarme demircisidir.

İlk 20 meslek içerisinde bulunan 15 meslek her iki dönemde de artış beklenen meslekler içerisindedir. Burada dikkat çeken en önemli meslek Temizlik görevlisi mesleğidir. İhale yöntemi ile çalışan hizmet firmalarının belirli dönemlerde çalışmaları nedeniyle bu tür mesleklerde artış beklentisi söz konusudur.

Tablo 40 : Dönemler itibari ile azalış beklenen ilk 20 meslek

Meslekler(31 Aralık için azalış)	Meslekler(30 Haziran için azalış)
Beden İşçisi (İnşaat)	Gravürcü-Metal Kalıp (Elle)
Lastik Ayakkabı İmal İşçisi	Ağır Kamyon Şoförü
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	Kağıt İmalat Makinesi Operatörü
Deri İşçisi	Soğuk Demirci
Peyzaj Bahçıvanı	Direksiyon Eğitmeni
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	Diğer, Kağıt Ve Karton Eşya İmalat İşçileri
Boru Kıvırma Makinesi İşçisi	Şekerleme İmal İşçisi (Makineyle)
Direksiyon Eğitmeni	Giyim Üretim Teknolojisi Teknisyeni
Ağır Kamyon Şoförü	Otomotiv Kaporta Ustası
Servis Rehberi (Okul)	İcra Memuru
Diğer Döşemeciler Ve İlgili İşçiler	Gişe Memuru-Ptt
Matbaa İşçisi	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Perde İmal İşçisi	Deri Germe Makinesi İşçisi
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Örme Operatörü (Nezaretçi/Ustabaşı)
Peyzaj Teknikeri	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim
Seramik İşçisi	Elektrik Mühendisi
Sıvacı (Çimento Alçı)	Motor Ve Araç Tekniği Bilgisi Öğreticisi (Sürücü Kursu)
Diğer Fidanlık İşçileri Ve Bahçıvanlar	Deri Ütüleme İşçisi
Ekskavatör (Kazıcı) Operatörü	Bekçi
İcra Memuru	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)

Kaynak: Gaziantep İPTA

Dönemler itibari ile azalış beklenen mesleklere bakıldığında 31 Aralık döneminde en fazla istihdam azalışı Beden işçisi(İnşaat) mesleğinde beklenmektedir. Bu mesleği Lastik Ayakkabı imal İşçisi ve Beton ve Betonarme Kalıpçısı mesleği takip etmektedir. Özellikle inşaat sektöründeki mesleklerde azalış beklenmesi doğaldır. 30 Haziran itibari ile azalış beklenen meslekler incelendiğinde ilk üç meslek Gravürcü-Metal kalıp(Elle), Ağır Kamyon Şoförü, Kağıt İmalat Makine Operatörü'dür.

SONUÇ

İşgücü piyasası araştırmaları yapılırken planlanan temel amaç, işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu nedenle Gaziantep İşgücü Piyasası raporu hazırlanmıştır. Raporda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bir kısmı il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerini kapsayan TRC1 bölgesine aittir. Arza yönelik ikinci kısıtlama ise bu verilerin önemli bölümünün 2012 yılına ait olması, bir kısmının ise daha eski tarihlere dayanmasıdır.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2013 Mayıs ayında güncelleştirilmesine ve araştırma 10+ çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise Türkiye işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı çok yüksektir. Bu durum kendini TRC1 bölgesinde de göstermektedir.

Bölgede kayıt dışı çalışma oranı %49,1'dir ve bu oran son 4 yılın en düşük seviyesindedir. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmada diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçisi mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Ancak 2013 yılı Gaziantep İşgücü Piyasası araştırmasında bu sorun aşılmıştır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bugüne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

TRC1 bölgesinde iktisadi faaliyet ve istihdam %42,0 oranıyla hizmet sektöründe yoğunlaşmaktadır. Buna paralel şekilde en fazla Gayri Safi Katma Değer %58,3 ile yine hizmet sektöründe üretilmektedir.

Gaziantep ili sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 81 il içinde 30.sıradadır. Çalışabilir yaştaki nüfusun eğitim seviyesi Türkiye ortalamasından daha düşüktür. Nüfusun ağırlıklı kısmını %80,1 oranla lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okuryazar olmayan nüfusun %86,7'si kadındır. Nüfusun sadece %12,4'ü lise ve dengi okul mezunu iken %5,8'i ise yüksek eğitimlidir. Bu sonuçlar bir önceki yıla göre değerlendirildiğinde eğitim düzeyinin Gaziantep ilinde arttığı görülecektir. Kadınlar açısından bakıldığında da yine eğitim seviyesinin arttığı görülmektedir.

Sektörler bazında en fazla istihdam hizmet sektöründe %42,0'lik oranla gerçekleşmektedir. Sektörlerde istihdam edilenlerin dağılımı dalgalı bir seyir izlemektedir. Son üç yıl verileri sonuçlarına göre sanayi sektöründe artış, hizmet ve tarım sektöründe genel anlamda bir azalış olduğu görülmektedir. 2010 yılında hizmet sektörü ile sanayi sektöründe istihdam edilenlerin oranları farkı %11,1 iken 2012 yılında bu oran %7,3'e düşmüştür. Dolayısıyla sanayi sektörünün yıllar itibari ile diğer sektörlerden pay alması söz konusudur.

Bölge istihdamının % 34,7'si sanayi sektöründedir. Bölge sanayisinin nitelikli eleman ihtiyacı %47,5'tir. Bununla birlikte sanayi sektörü meslek gruplarına göre toplam eleman ihtiyacı yıllar itibariyle düzenli bir artış eğiliminde iken 2012 yılında bir önceki yıla göre %0,4'lük bir azalma görülmüştür. Sanayi sektöründe çalışan işçilerin büyük kısmı eğitim özelliği istenmeyen elemanlardan oluşmuştur.

Bölgede istihdam oranı artarken işsizlik oranı azalmaktadır. 2012 yılında TRC1 bölgesindeki işsizlik oranı %11,8'dir. Gaziantep ilinin bölgeden arındırılmış işsizlik oranına bakıldığında %7,6 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran hem TRC1 bölgesi ortalamasından hem de %9,2 olan Türkiye ortalamasından düşüktür. Genel anlamda işsizlik oranının yükselmesinde iki etken vardır. Genç nüfus ve kadınlar. TÜİK 2012 yılı Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçlarına göre genç nüfusun işsizlik oranı %16,4'tür. Bu oran bir önceki yıla göre %5,6 azalış demektir. Erkeklerde %12,2 olan işsizlik oranı, kadınlarda %10,1'e

gerilemektedir. Özellikle genç kadın nüfus işgücü piyasasına girmeye çalışmakta ve işsizlik oranı üzerinde etkili olmaktadır. Bölgede en yüksek işsizlik oranı %19,3 ile 20-24 yaş grubundadır.

İşsizlik rakamlarına eğitim seviyesi açısından bakıldığında, 2012 yılında en büyük işsizlik oranın lise altı eğitimlilerde olduğu görülmektedir. Lise altı eğitimlilerin işsizlik oranı bu yılda %12,5 olarak gerçekleşmiştir. Yükseköğretim mezunlarının işsizlik oranı her geçen yıl yükselmektedir. 2010 yılında %8,1 olan yükseköğretim işsizlik oranı 2012 yılında %11,1 olmuştur. Her yıl artan yükseköğretim mezunu işsizlerin oranının azaltılması amacıyla genç istihdamı destekleme operasyonları ve teşvikleri oluşturulmaktadır.

İŞKUR'a kayıtlı işsizler incelendiğinde Türkiye'deki yapının Gaziantep ili kayıtlı işsizleri için de geçerli olduğu görülmektedir. 2012 yılında en fazla kayıtlı işsiz 20-24 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin %23,3ü bu yaş grubundadır.

İlin eğitim durumuna paralel olarak kayıtlı işsizlerin yarısından fazlası lise altı eğitime sahiptir. Kayıtlı işsizlerin %7,0'si yüksek eğitimlidir. Kayıtlı işsiz istatistikleri ilde de bölge işsizlik yapısına benzer bir yapıyı ortaya koymaktadır. Bu istatistiklerde de eğitim seviyesi yükseldikçe işgücü piyasasına girmeleri artmaktadır. Lise altı eğitimli kayıtlı kadın işsizler toplam lise altı eğitimli kayıtlı işsizlerin %18,6'sını oluştururken, yüksek eğitimlilerde bu oran %43,1'e yükselmektedir. Yükseklisans mezunu işsiz bayan sayısı erkek sayısından fazladır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların sadece %10,9'u kadındır ve bu oran %23 olan Türkiye ortalamasının altındadır. Erkeklerde ise bu oran % 89,1 ile Türkiye ortalaması olan % 77,0'nin çok üzerindedir. Kadın çalışanların görece olarak ağırlıklı çalıştıkları sektörler imalat, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, toptan ve perakende ticaret ve idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri olarak sıralanabilir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Gaziantep'te daha yüksek eğitim seviyesine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Erkek ağırlıklı olmasına rağmen kadın çalışanların dörtte birini istihdam eden imalat sektöründe kadın çalışanların meslekleri, belirli bir eğitim düzeyinden ziyade, belirli beceri isteyen mesleklerdir.

Araştırma sonuçlarına göre Gaziantep'te kadınların erkeklere oranla daha fazla hakim oldukları meslek türleri vardır. Bunlar; temizlik görevlisi, muhasebeci, sekreter meslekleridir. Hasta danışmanı, hemşire, satış danışmanı gibi meslekler yine kadınlar tarafından en fazla tercih edilen mesleklerdir. Erkekler tarafından en çok çalışılan meslek halı dokuyucu-otomatik tezgahtır. Konfeksiyon işçisi, temizlik görevlisi, bobin-katlama-büküm makine işçisi meslekleri de erkekler tarafından en fazla çalışılan mesleklerdir.

Gaziantep ilinde İŞKUR tarafından 2012 yılında toplam 15.890 kişi işe yerleştirilmiştir. Bu sayının Türkiye genelindeki oranı %2,85'tir. Gaziantep genelinde işe yerleştirme oranı %77,9'dur. İşe yerleşenlerin %86,8'i erkek ve %13,7'si kadındır. Yine işe yerleşenlerin %71,5'i ilköğretim mezunu iken sadece %1,5'i lisans mezunudur. Bu oran Gaziantep'te işe yerleşenlerin eğitim düzeyine bakılmadığını, beceri ve mesleki bilgiye göre çalıştırıldığını ortaya çıkarmaktadır.

İşe yerleştirmelerde kadın payının en yüksek olduğu eğitim seviyesi % 54,2 ile ilköğretim eğitim düzeyidir.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Gaziantep ilinde 10+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanların sayısına göre lokomotif sektörün imalat sektörü olması sonucu en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek de imalat sanayindedir.

Açık iş oranlarına bakıldığında en fazla oran %14,9 ile bilgi ve iletişim ve %11,2 ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörüdür. Ancak bu sektörlerde hem işyeri hem de çalışan sayıları düşüktür ve genel itibari ile açık işlerin dağılımını temsil etmezler. Açık iş sayıları itibariyle önde gelen sektörler imalat ve toptan ve perakende ticaret sektörüdür. İmalat sektöründe açık iş oranı %3,6, toptan ve perakende sektöründe %4,1, insan sağlığı sektöründe %9,0'dur. Büyük işyerlerindeki açık iş oranları daha yüksektir. Toplamda %3,6 olan açık iş oranına, 50 ve daha fazla çalışanı olan işyerlerinin katkısı büyüktür.

Açık iş oranının yüksekliğinin iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış doldurulması gereken işler yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır.

2012 yılında gerçekleşen 15.890 istihdam bir önceki yıla göre %48,1 artış demektir. 2013 yılının ilk 9 aylık dönemine bakıldığında bu sayı 12.521 olmuştur.

Ana meslek grupları itibariyle en yüksek açık iş oranının olduğu grup, %39,8 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubudur. İkinci sırada 22,1 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, üçüncü sırada %9,8 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı meslek mensupları gelmektedir. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek plastik mamüller imal işçisidir. Bu grubu İmal işçisi takip etmektedir.

Temininde güçlük çekilen ilk meslek %5,2 ile halı dokuyucu-otomatik tezgah işçisidir. Bu mesleği %4,0 ile bobin-katlama-büküm makine işçisi takip etmektedir. İmal işçisi üçüncü sırada gelmektedir ve oranı %3,3'tür.

İlde açık işler için talep edilen beceri düzeylerinin başında %78,8 ile 'yeterli bilgi' gelmektedir. Yani işverenlerin büyük bölümü iş bilgisi olan elemanları tercih etmektedir. %65,0 oranla 'fiziki yeterlilik' , %49,1 oranla 'takım çalışması' ve %34,3 ile 'iletişim ve ifade becerisi' istenilen diğer beceri düzeyidir. İşverenler tarafından en az tercih edilen beceri düzeyi %3,0 ile 'yabancı dil bilgisi'dir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu %77,4 ile istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada elemanların yeterli iş tecrübesine sahip olmamaları, üçüncü sırada meslekte eleman bulunamaması gelmektedir. İstenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerin başında muhasebeci ve halı dokuyucu-otomatik tezgah gelmektedir.

Sadece ilk iki meslekte değil, ilk onda yer alan açık işlerle temininde güçlük çekilen meslekler arasında da büyük bir paralellik vardır. Aynı paralellik istenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerde de görülmektedir. Becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu mesleklere ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli hale getirmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin gelecek beklentileri olumludur. Kısa dönem (31 Aralık 2013) ve uzun dönem (30 Haziran 2014) itibari ile net istihdam değişiminin sayısal olarak en fazla gerçekleşeceği tahmin edilen sektör imalat sektörüdür. Gerek gelecek istihdam artışının imalat sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerin imalat sektöründe olması, bu sektörde emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörel eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da özellikle bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir kayıt dışı istihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem kayıt dışı istihdamın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitme maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR'a görev düşmektedir. İşletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin bir şekilde yapmak İŞKUR'un bundan sonraki politikalarında en önemli görevi haline gelmiştir.

Gaziantep işgücü piyasası raporu ilin ihtiyaç duyduğu işgücünü, temininde güçlük çekilen meslekleri, açık işleri, gelecek dönem istihdam eğilimlerini ortaya çıkarmak amacıyla hazırlanmış İŞKUR'un çalışmalarını ve yerel bazda işgücü politikalarını yansıtan bir rapordur. Bu raporun verileri ışığında Gaziantep'te istihdam politikaları daha geniş temellere oturtulabilecektir.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

MEB

Ekonomi Bakanlığı

Kalkınma Bakanlığı

TOBB

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR

..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, İstatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, İlinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ .....@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman İhtiyacı duymuyoruz. ☐ ⟹ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04										05	06				
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Meseleye ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme beceriler 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeterliği										İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		1	2	3	4	5
		☐											☐					

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
5.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.3'e geçiniz
	Hayırsa →	5.1 veya 5.2 geçiniz
5.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	7.sonuça geçiniz
5.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
5.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum ☐	→	8.sonuça geçiniz
5.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
5.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	8.3'e geçiniz
	Hayırsa →	8.1 veya 8.2 geçiniz
5.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	9.sonuça geçiniz
5.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
5.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.sonuça geçiniz
5.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMININDE GÜÇLÜK ÇEKILEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleğiyle ilgili karşılaştınız mı? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki becerileri/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam işyeri	**65.723**

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 10-Eylül-31 Ekim tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2011 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İ}ssiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak,

eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek “zamana bağlı eksik istihdam” ve “yetersiz istihdam” kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine

ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü } arzı\ (istihdam+\text{iş}iz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 4- Ek Tablolar

Ek 4a- Arz Tabloları

Tablo 1:İktisadi Faaliyet koluna ve meslek grubuna göre istihdam edilenler,+15 yaş, bin kişi,TRC1

2012				
	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	5	33	**38**
Profesyonel meslek mensupları	0	1	32	**33**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	7	18	**25**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	6	21	**26**
Hizmet ve satış elemanları	0	5	69	**74**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	115	0	1	**115**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	0	104	19	**123**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	0	49	26	**75**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	32	42	46	**120**
Toplam	**147**	**219**	**265**	**631**
2011				
	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	6	35	**41**
Profesyonel meslek mensupları	0	1	25	**26**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	5	17	**22**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	7	20	**27**
Hizmet ve satış elemanları	0	4	61	**65**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	92	0	1	**93**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	0	94	23	**117**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	0	49	21	**70**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	36	39	46	**121**
Toplam	**129**	**204**	**248**	**581**
2010				
	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	4	38	**42**
Profesyonel meslek mensupları	0	0	27	**28**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	6	23	**29**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	5	19	**24**
Hizmet ve satış elemanları	0	4	64	**68**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	120	0	1	**121**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	1	97	31	**128**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	0	52	21	**73**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	29	30	42	**102**
Toplam	**150**	**198**	**266**	**614**

Tablo 2: Meslek grubu ve eğitim durumuna göre istihdam edilenler, 15+ yaş, bin kişi,TRC1

2012					
Meslek grubu / Eğitim Durumu	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	21	8	8	**38**
Profesyonel meslek mensupları	0	0	2	32	**33**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	7	8	10	**25**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	5	12	9	**26**
Hizmet ve satış elemanları	1	42	19	12	**74**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	22	88	5	0	**115**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	2	106	14	1	**123**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	1	61	12	1	**75**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	13	95	11	1	**120**
Toplam	**39**	**425**	**92**	**74**	**631**
2011					
Meslek grubu / Eğitim Durumu	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	23	9	9	**41**
Profesyonel meslek mensupları	0	0	1	25	**26**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	6	10	6	**22**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	5	13	9	**27**
Hizmet ve satış elemanları	2	37	17	9	**65**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	15	69	7	1	**93**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	4	98	14	2	**117**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	1	56	12	0	**70**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	13	98	9	1	**121**
Toplam	**35**	**392**	**92**	**62**	**581**
2010					
Meslek grubu / Eğitim Durumu	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	1	22	11	9	**42**
Profesyonel meslek mensupları	0	0	1	26	**28**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	9	11	8	**29**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	6	12	6	**24**
Hizmet ve satış elemanları	1	39	19	9	**68**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	19	84	16	2	**121**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	5	102	20	1	**128**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	1	61	10	1	**73**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	12	77	12	1	**102**
Toplam	**39**	**400**	**112**	**62**	**614**

Tablo 3: Meslek Grubu ve Yaş Grubuna Göre İstihdam, 15+ yaş, bin kişi,TRC1

2012						
Meslek Grubu / Geniş Yaş Grubu	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	1	10	20	7	**38**
Profesyonel meslek mensupları	0	1	17	14	2	**33**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	1	4	9	10	2	**25**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	2	6	10	8	1	**26**
Hizmet ve satış elemanları	8	11	26	27	1	**74**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	11	7	24	46	28	**115**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	19	17	42	43	3	**123**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	5	7	25	34	4	**75**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	18	10	30	54	8	**120**
Toplam	**63**	**64**	**193**	**257**	**55**	**631**
2011						
Meslek Grubu / Geniş Yaş Grubu	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	1	9	24	6	**41**
Profesyonel meslek mensupları	0	2	14	9	2	**26**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	1	2	9	9	1	**22**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	2	3	12	9	1	**27**
Hizmet ve satış elemanları	9	10	25	20	1	**65**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	6	6	19	38	22	**93**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	18	17	41	38	3	**117**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	4	5	28	31	2	**70**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	16	14	33	52	6	**121**
Toplam	**56**	**60**	**189**	**230**	**46**	**581**
2010						
Meslek Grubu / Geniş Yaş Grubu	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	2	12	25	4	**42**
Profesyonel meslek mensupları	0	2	16	9	2	**28**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	1	5	12	11	1	**29**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	1	3	11	8	1	**24**
Hizmet ve satış elemanları	10	11	28	19	1	**68**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	10	10	24	49	28	**121**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	18	17	49	41	3	**128**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	5	9	24	32	3	**73**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	8	12	34	42	6	**102**
Toplam	**52**	**70**	**209**	**234**	**48**	**614**

Tablo 4: Meslek grubuna ve İş Yeri Büyüklüğüne Göre İstihdam,15+ yaş, bin kişi,TRC1

2012						
	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	1	10	20	7	**38**
Profesyonel meslek mensupları	0	1	17	14	2	**33**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	1	4	9	10	2	**25**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	2	6	10	8	1	**26**
Hizmet ve satış elemanları	8	11	26	27	1	**74**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	11	7	24	46	28	**115**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	19	17	42	43	3	**123**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	5	7	25	34	4	**75**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	18	10	30	54	8	**120**
Toplam	**63**	**64**	**193**	**257**	**55**	**631**
2011						
	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	1	9	24	6	**41**
Profesyonel meslek mensupları	0	2	14	9	2	**26**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	1	2	9	9	1	**22**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	2	3	12	9	1	**27**
Hizmet ve satış elemanları	9	10	25	20	1	**65**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	6	6	19	38	22	**93**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	18	17	41	38	3	**117**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	4	5	28	31	2	**70**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	16	14	33	52	6	**121**
Toplam	**56**	**60**	**189**	**230**	**46**	**581**
2010						
	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	2	12	25	4	**42**
Profesyonel meslek mensupları	0	2	16	9	2	**28**
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	1	5	12	11	1	**29**
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	1	3	11	8	1	**24**
Hizmet ve satış elemanları	10	11	28	19	1	**68**
Nitelikli tarım,hayvancılık,avcılık,ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	10	10	24	49	28	**121**
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	18	17	49	41	3	**128**
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	5	9	24	32	3	**73**
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	8	12	34	42	6	**102**
Toplam	**52**	**70**	**209**	**234**	**48**	**614**

Ek 4b- Talep Tabloları

Tablo 5: Mesleklere Göre Çalışanların Dağılımı

Meslek	Toplam	Oran
Temizlik Görevlisi	5961	4,9%
Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah	5243	4,3%
Konfeksiyon İşçisi	4549	3,7%
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	4340	3,5%
İmal İşçisi	3103	2,5%
Güvenlik Görevlisi	2893	2,4%
Şoför-Yük Taşıma	2804	2,3%
Muhasebeci	2298	1,9%
Plastik Mamuller İmal İşçisi	2159	1,8%
Ambalajcı (Makine İle)	1935	1,6%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	1915	1,6%
Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları	1820	1,5%
Şoför (Yolcu Taşıma)	1565	1,3%
Sıvacı	1483	1,2%
Sevkiyat Görevlisi	1389	1,1%
Satış Danışmanı	1223	1,0%
Pazarlamacı	1223	1,0%
Kalıpçı-Pres	1221	1,0%
Vater Makinası Operatörü	1195	1,0%
Makine Bakımcı	1130	0,9%
Diğer Plastik Mamuller İmalat İşçileri	1124	0,9%
Betonarme Demircisi	1092	0,9%
Aşçı	901	0,7%
Duvarcı	895	0,7%
Ayakkabı İmalatçısı (Saya)	889	0,7%
Tır-Çekici Şoförü	884	0,7%
Sekreter	846	0,7%
Elektrikçi (Genel)	829	0,7%
Beden İşçisi (İnşaat)	813	0,7%
Meydancı	805	0,7%
Hamal	801	0,7%
Fiksaj İşçisi	762	0,6%
Büro Memuru (Genel)	749	0,6%
Hasta Danışmanı	740	0,6%
Dokuma Makineleri Operatörü ve Ayarcısı	723	0,6%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	705	0,6%
Ayakkabı İmalatçısı	676	0,6%
Büro Memuru (İdari İşler)	642	0,5%
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	602	0,5%
Şönil İplik Üretim İşçisi	593	0,5%
Torba Ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	563	0,5%
Forklift Operatörü	556	0,5%
Garson (Servis Elemanı)	555	0,5%
Boyacı-Bina	537	0,4%
Depo Sorumlusu	531	0,4%
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	530	0,4%
Halı Desinatörü	528	0,4%
Makine Bakım Ustası	526	0,4%
Lastik Ayakkabı İmal İşçisi	505	0,4%
Çikolatalı Ürünler İmalat İşçisi	496	0,4%

Tablo 6: Açık İşlerin Mesleklere Dağılımı

Meslek	Toplam Açık İş	Oran
Plastik Mamuller İmal İşçisi	249	5,50%
İmal İşçisi	247	5,46%
Bobin-Katlama-Büküm Makine	138	3,04%
Konfeksiyon İşçisi	135	2,99%
Güvenlik Görevlisi	135	2,98%
Ambalajcı (Makine İle)	113	2,50%
Hemşire	103	2,28%
Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah	102	2,24%
Torba Ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	89	1,98%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	85	1,88%
Acil Tıp Teknisyeni	81	1,79%
Satış Danışmanı	63	1,38%
Gaz Altı Kaynakçısı	61	1,35%
Temizlik Görevlisi	61	1,34%
Dokuma Makineleri Operatörü ve	55	1,21%
Pazarlamacı	46	1,01%
Komi (Garson Yardımcısı)	43	0,95%
Ebe	42	0,94%
Çikolata İmal İşçisi	42	0,92%
Makine Bakımcı	40	0,89%
Şoför-Yük Taşıma	39	0,87%
Örgü Makinası Operatörü	38	0,83%
Ön Muhasebeci	36	0,80%
Garson (Servis Elemanı)	36	0,79%
Dokuma Makineleri Operatörü /	35	0,76%
İnşaat Mühendisi	34	0,76%
İplik Eğirme Operatörü	34	0,74%
Elektrikçi (Genel)	33	0,73%
Muhasebeci	33	0,73%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	33	0,72%
Hamal	32	0,70%
Hasta Danışmanı	31	0,69%
Beden İşçisi (Genel)	30	0,67%
Vater Makinası Operatörü	29	0,65%
Beden İşçisi (İnşaat)	29	0,64%
Otomatik Tezgah İplikçisi	29	0,63%
Forklift Operatörü	29	0,63%
Halı Desinatörü	28	0,63%
Mermer İşçisi	28	0,63%
Ayakkabı İmalatçısı (Saya)	28	0,61%
Remayöz Makinesi	27	0,59%
Anestezi Teknisyeni	26	0,58%
Sekreter	26	0,57%
Fantezi Bükümcü	25	0,56%
Lastik Ayakkabı İmal İşçisi	25	0,56%
Vinç Operatörü	24	0,53%
Kalıpçı-Pres	23	0,51%
Ütücü	22	0,49%
Mimar	22	0,48%
Diğer Fidanlık İşçileri Ve Bahçıvanlar	21	0,47%

Tablo 7: Temininde Güçlük çekilen meslekler

Meslek	Toplam	oran
Halı Dokuyucu-Otomatik Tezgah	382	5,2%
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	292	4,0%
İmal İşçisi	241	3,3%
Konfeksiyon İşçisi	190	2,6%
Güvenlik Görevlisi	169	2,3%
Plastik Mamuller İmal İşçisi	155	2,1%
Hemşire	148	2,0%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	115	1,6%
Sıvacı	110	1,5%
Makine Bakımcı	105	1,4%
Kalıpçı-Pres	98	1,3%
Vater Makinası Operatörü	97	1,3%
Şoför-Yük Taşıma	96	1,3%
Gaz Altı Kaynakçısı	96	1,3%
Satış Danışmanı	90	1,2%
Ayakkabı İmalatçısı (Saya)	90	1,2%
Fiksaj İşçisi	85	1,2%
Halı Desinatörü	84	1,1%
Pazarlamacı	82	1,1%
Muhasebeci	76	1,0%
Elektrikçi (Genel)	76	1,0%
Acil Tıp Teknisyeni	73	1,0%
Lastik Ayakkabı İmal İşçisi	72	1,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	72	1,0%
Meydancı	64	0,9%
Dokuma Makineleri Operatörü ve Ayarcısı	64	0,9%
Torba Ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	62	0,8%
Aşçı	62	0,8%
Ambalajcı (Makine İle)	61	0,8%
Sevkiyat Görevlisi	58	0,8%
Sıhhi Tesisatçı	56	0,8%
Ambalajcı (El İle)	56	0,8%
Garson (Servis Elemanı)	55	0,7%
Komi (Garson Yardımcısı)	53	0,7%
İnşaat Mühendisi	53	0,7%
Terzi	52	0,7%
Çikolata İmal İşçisi	51	0,7%
Şekerleme İmal İşçisi (Makineyle)	51	0,7%
Ebe	50	0,7%
Temizlik Görevlisi	46	0,6%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	46	0,6%
Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları	44	0,6%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	42	0,6%
Hasta Danışmanı	40	0,5%
Betonarme Demircisi	40	0,5%
İnşaat Teknikeri	38	0,5%
Örgü Makinası Operatörü	38	0,5%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	36	0,5%
Ayakkabı İmalatçısı	36	0,5%
Fantezi Bükümcü	34	0,5%

Geleceğin
İŞKUR ile
Yeşersin...
GAZİANTEP ÇALIŞMA VE İŞKURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Emek Mah. Kemal Bayram Cad. No: 10
TEL: 0.342 321 29 99 - 0.342 321 34 15
FAX: 0.342 322 30 51
E-Posta:bilgi@gaziantepiskur.com
ISBN: 978-605-149-498-2
9 786051 494982